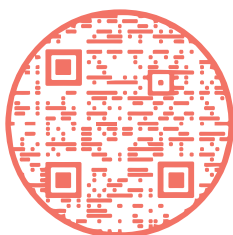

Pracovní listy

Podpořeno Agenturou zdravotnického výzkumu MZ ČR
projekt: NU22-06-00039

LÉKAŘSKÁ FAKULTA
V HRADCI KRÁLOVÉ
Univerzita Karlova

Zraková rehabilitace:
Pracovní listy pro rozvoj zrakových dovedností slabozrakých osob
vydala Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové

LÉKAŘSKÁ FAKULTA
V HRADCI KRÁLOVÉ
Univerzita Karlova

© Daniela Morávková, Kristýna Drtílková, Tyfloservis z.s.
1. svazek, první vydání, 2023

ISBN 978-80-907700-6-5

Vážené dámy, vážení pánové, milé terapeutky,

právě otevíráte sešit pracovních listů, který je určený k realizaci zrakové rehabilitace distanční formou u pacientů po implantaci Schariothovy nitrooční čočky nebo po aplikaci monokulární brýlové hyperkorekce. Jde o speciální optické pomůcky, které lidem s věkem podmíněnou makulární degenerací mohou zlepšit funkční využití zraku zejména v detailní práci do blízka.

Soubor cvičení je součástí srovnávací studie kvality života a zrakových funkcí u dané skupiny po aplikaci těchto pomůcek. Hlavním řešitelem studie je Lékařská fakulta v Hradci Králové Univerzita Karlova spolu s Oční klinikou Fakultní nemocnice v Hradci Králové a dalšími spolupracovníky. Těmi jsou Tyfloservis, o.p.s., Psychologický ústav Akademie věd ČR a Univerzita Hradec Králové.

Cílem cvičení je maximálně podpořit schopnost pacientů využít uvedené kompenzační prostředky následně po jejich aplikaci. Konkrétními cíli je rozvoj základních zrakových dovedností např. vyhledání a fixování určitého objektu, rozlišování mezi objekty, sledování řádku, orientace v ploše, pozornost, představivost, paměť apod.; rozvoj čtenářských dovedností; koordinace oko a ruka, případně práce s grafickými informacemi a celkové znovuzískání dobré pohody při čtení.

Sešit je rozdělen do dvaceti dnů tréninku, který bude probíhat vždy jednou denně v rozsahu maximálně dvacet minut. Na každodenní trénování je však potřeba vyhradit si vždy celou hodinu, neboť před vlastním zahájením rehabilitace bude nutná úprava prostředí. Pacient bude využívat čtecí pult pro úpravu pracovní vzdálenosti a dostatečné osvětlení odpovídající jeho individuálním potřebám. Dále bude potřeba zapnout a nastavit tablet pro spojení s terapeutkami, které zrakový trénink povedou.

Kromě těchto aktivit bude vyhrazený čas využit pro relaxaci očí, jejímž cílem je odlehčit zátěž způsobenou tréninkem. Relaxační cvičení mohou být aplikována na začátku a konci tréninku, ale také v jeho průběhu při pocitu únavy pacienta projevující se např. pálením, slzením či bolestí očí apod. Stav pacienta budou kontrolovat terapeutky. Relaxační cvičení lze provádět např. takto: kloubní gymnastika - ve stoje nebo v sedě pomalé kroužení hlavou, trupem, rukama atp.; jemná masáž očních bulbů, spánků, obličeje a hlavy; prokrvení očního okolí pomocí studených stříků na zavřené oči; rychlé mrkání; palming - zahřátí dlaní třením o sebe, překrytí očí rukama a vytvoření úplné tmy (minimálně 2 - 3 minuty) apod.

Cvičení pro jednotlivé dny jsou v sešitě řazeny za sebou od prvního k poslednímu. Každý pracovní list je označený číslem, se kterým se bude pracovat v daný den dle zadání terapeutek. Popis provedení jednotlivých cvičení včetně řešení úkolů je uveden v sešitě určeném pro terapeutky *Pokyny pro práci s pracovními listy*.

Všem uživatelům sešitu přejeme, aby je práce se sešitem bavila a vedla k dosažení co nejlepších výsledků v zrakové práci.

Tým autorů
Mgr. Daniela Morávková, Mgr. Kristýna Drtílková

Seznam použitých zdrojů

Aková, Nikol, Hrdonková, Martina, Langrová, Iveta. Výběr optických pomůcek a rehabilitace zraku. Praha: Tyfloservis, 2016.

Bednářová, Jiřina. Rozvoj zrakového vnímání pro děti od 3 do 5 let. Brno: Edika, 2018.

Michalová, Zdena. Shody a rozdíly. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 1998.

Michalová, Zdena. Pozornost. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2004.

Powell, Trevor, Malia, Kit. Cvičebnice pro lidi po poranění mozku. Praha: Cerebrum, 2013.

Svoboda, Pavel. Cvičení pro rozvoj čtení. Praha: Portál, 2012.

Svoboda, Pavel. Cvičení pro rozvoj jemné motoriky a psaní. Praha: Portál, 2021.

Svoboda, Pavel. Zábavná cvičení pro rozvoj čtení. Praha: Portál, 2021.

imprimis, s.r.o. Dětské stránky. Praha: imprimis, [cit. 7. 11. 2022].

<https://www.detskestranky.cz/rubrika/pracovni-listy/>

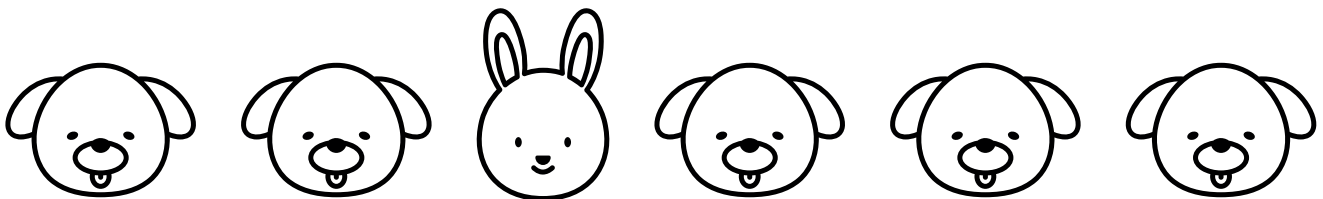
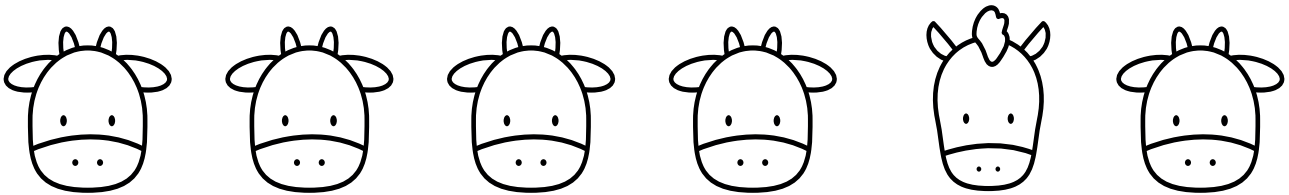
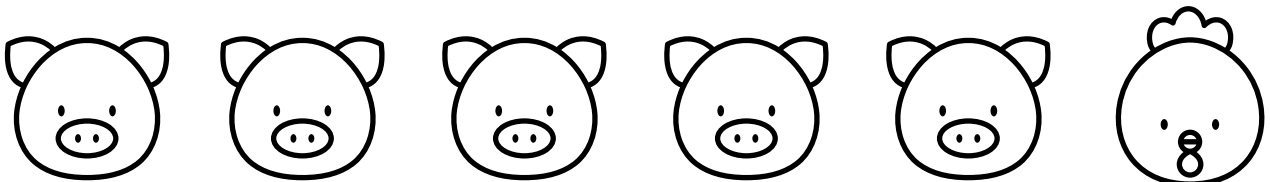
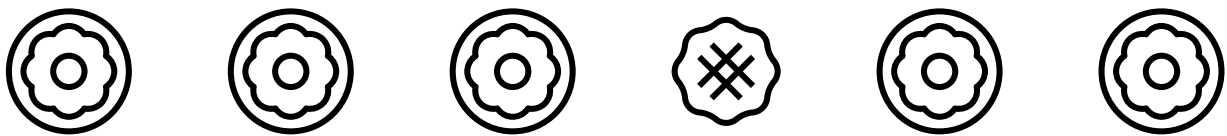
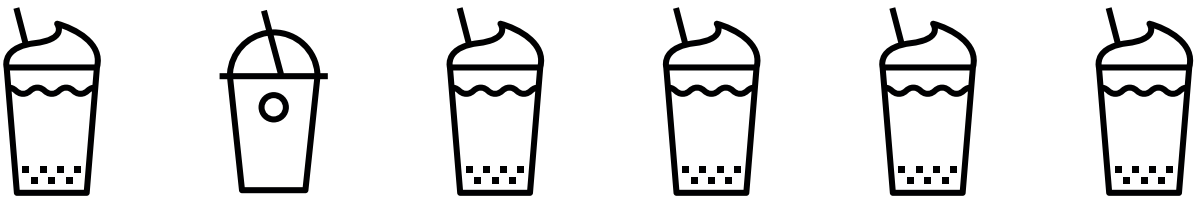
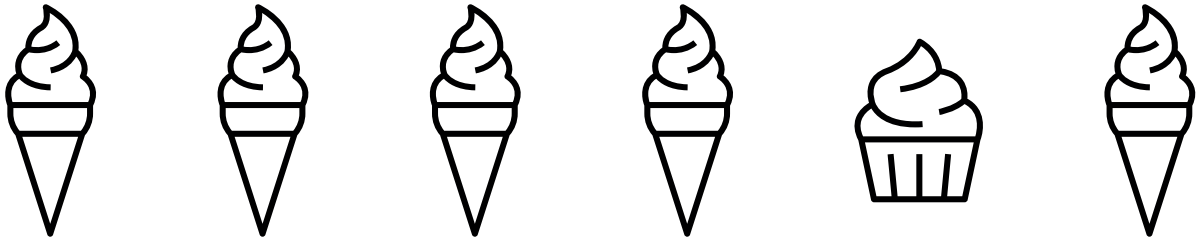
Pro další texty byly následující on-line zdroje:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Pra%C5%B5sk%C3%BD_hrad

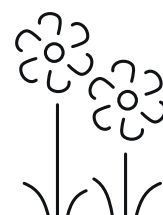
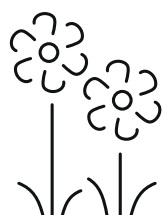
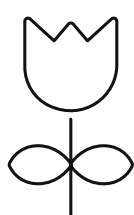
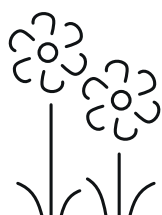
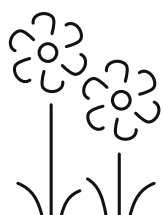
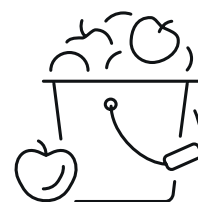
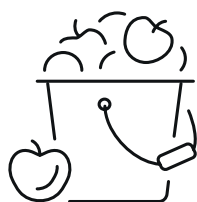
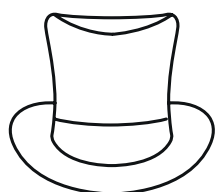
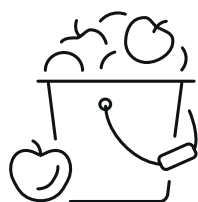
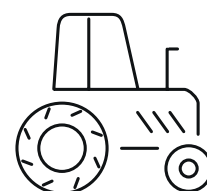
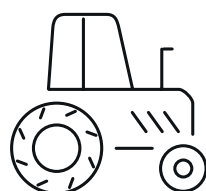
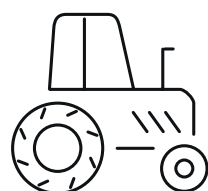
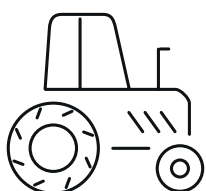
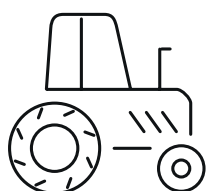
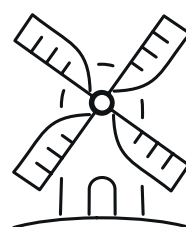
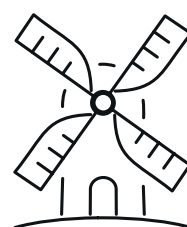
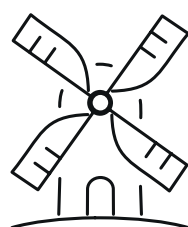
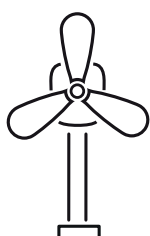
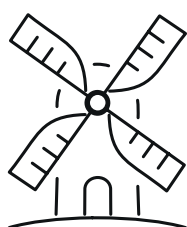
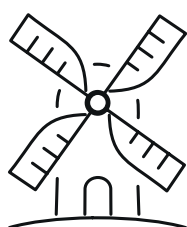
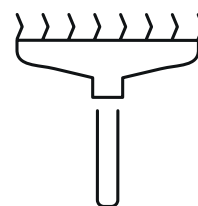
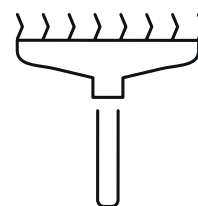
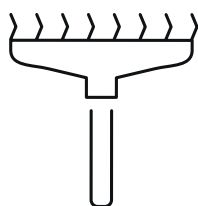
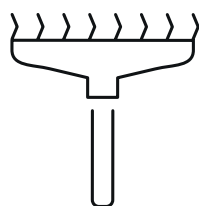
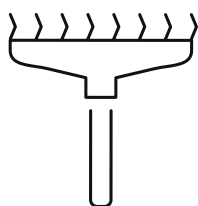
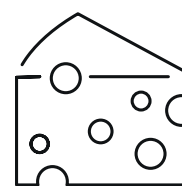
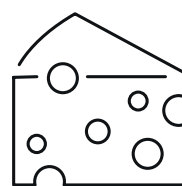
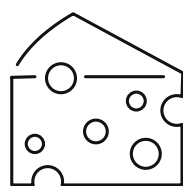
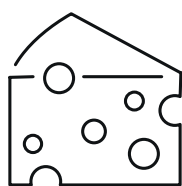
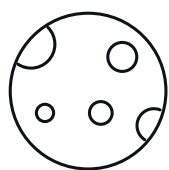
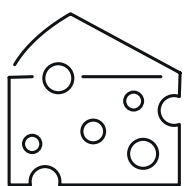
http://basne.webzdarma.cz/heyduk_muska.html

<https://www.jirizacek.cz/ukazky-humor.html>

<https://www.karaokearty.cz/texty-pisni/jezek-jaroslav-voskovec-jiri-werich-jan/ezop-a-brabenec-27357>

Pracovní list č. 2

Pracovní list č. 4

1	7
3	8
6	99
10	48
15	12
12	2
7	4
5	3
6	11
9	13
54	14
16	17
25	32
8	65
99	9
74	18
58	55
25	18
23	26
12	73
56	19
45 25 85 65 49 2 5 9 12 18 11 22 23 13 99 50 65 2 4 6 33 20	

J	O	S	B	K	L
----------	----------	----------	----------	----------	----------

Pořadí písmen: 6 2 3

Pořadí písmen: 3 2 4

Pořadí písmen: 3 2 4 2 6

Pracovní list č. 6

Nobelova cena

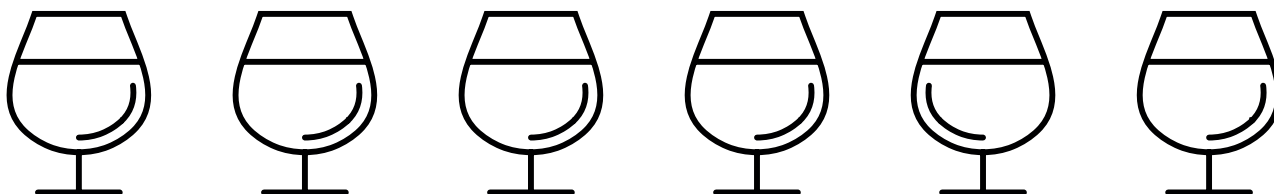
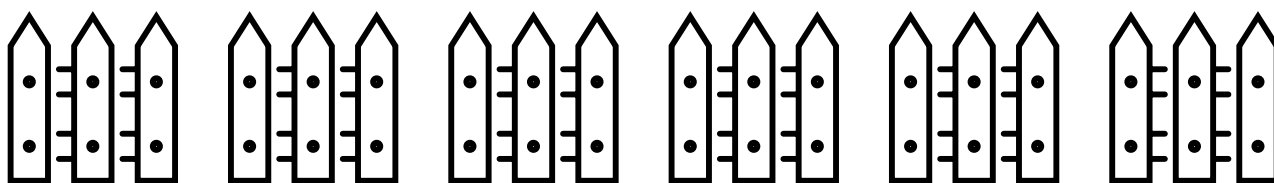
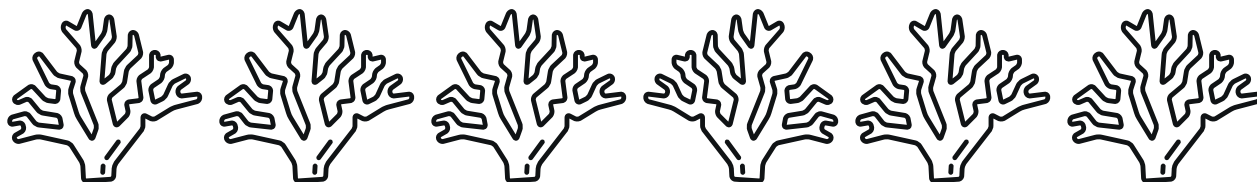
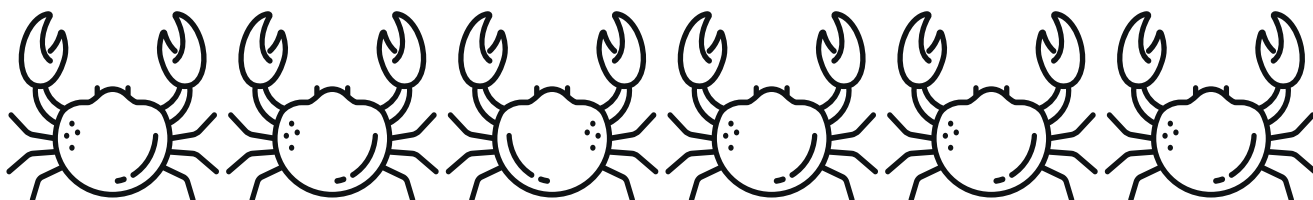
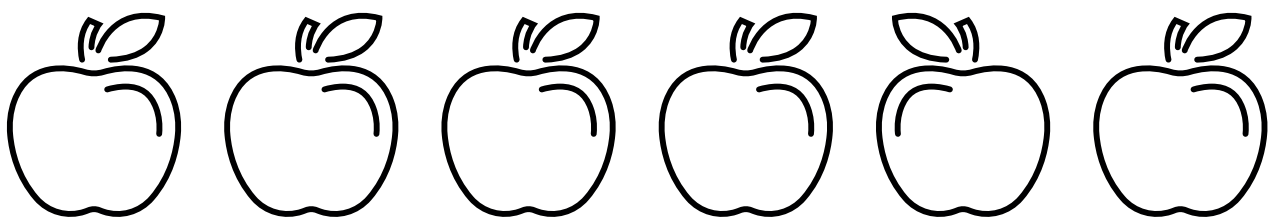
Alfred Nobel ve své závěti rozhodl, že jeho majetek bude vložen do fondu, z něhož bude každoročně udělována cena za významné vědecké objevy, literární tvorbu a zásluhy o mír ve světě. Tato cena je vyplácena pouze z peněz ze závěti, kterou spravuje švédská Akademie věd. Alfréd Nobel ji obdařil částkou 32 miliónů švédských korun. Ceny jsou vypláceny z úroků. Nobelova cena byla poprvé udělena v roce 1901 a roku 1968 bylo přidáno i ocenění za ekonomii. Dnes je Nobelova cena obecně považována za nejvyšší ocenění, jakého může umělec, vědec nebo státník dosáhnout.

Nobelova cena

Alfred Nobel ve své závěti rozhodl, že jeho majetek bude vložen do fondu, z něhož bude každoročně udělována cena za významné vědecké objevy, literární tvorbu a zásluhy o mír ve světě. Tato cena je vyplácena pouze z peněz ze závěti, kterou spravuje švédská Akademie věd. Alfréd Nobel ji obdařil částkou 32 miliónů švédských korun. Ceny jsou vypláceny z úroků. Nobelova cena byla poprvé udělena v roce 1901 a roku 1968 bylo přidáno i ocenění za ekonomii. Dnes je Nobelova cena obecně považována za nejvyšší ocenění, jakého může umělec, vědec nebo státník dosáhnout.

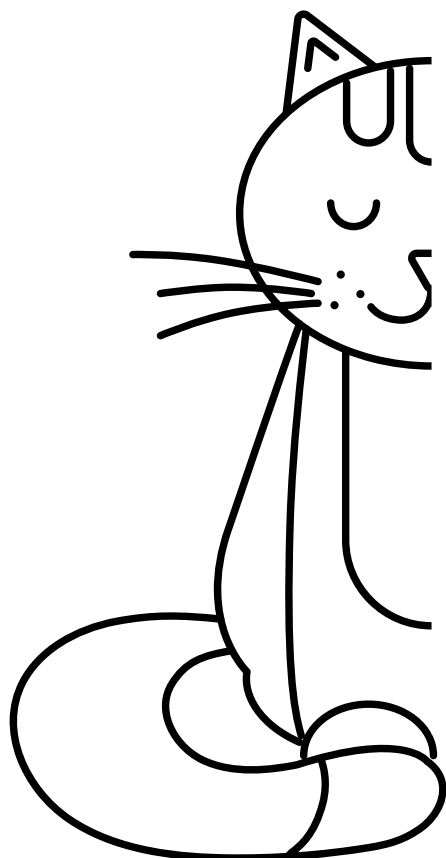
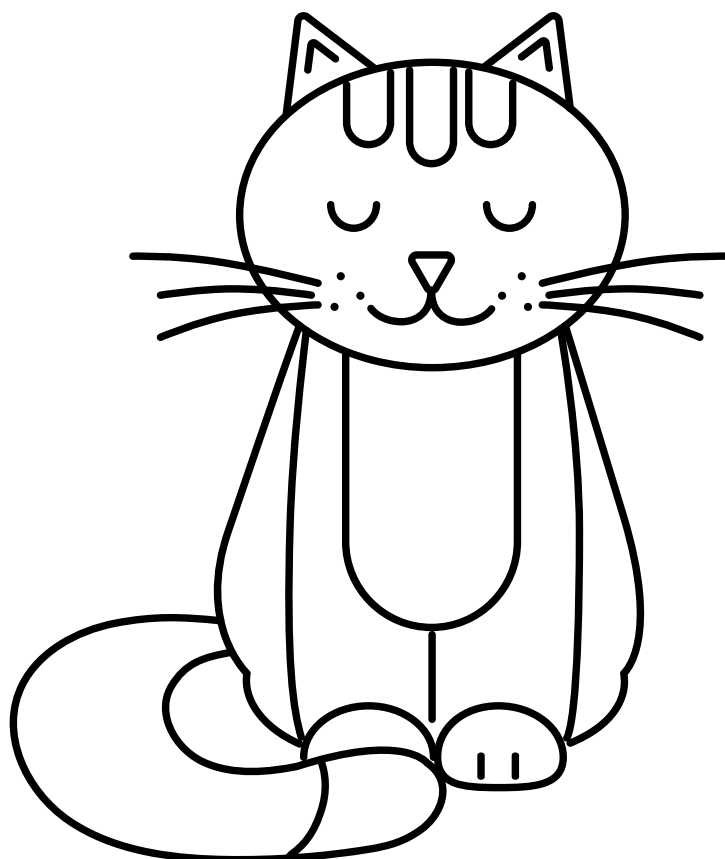
Nobelova cena

Alfred Nobel ve své závěti rozhodl, že jeho majetek bude vložen do fondu, z něhož bude každoročně udělována cena za významné vědecké objevy, literární tvorbu a zásluhy o mír ve světě. Tato cena je vyplácena pouze z peněz ze závěti, kterou spravuje švédská Akademie věd. Alfréd Nobel ji obdařil částkou 32 miliónů švédských korun. Ceny jsou vypláceny z úroků. Nobelova cena byla poprvé udělena v roce 1901 a roku 1968 bylo přidáno i ocenění za ekonomii. Dnes je Nobelova cena obecně považována za nejvyšší ocenění, jakého může umělec, vědec nebo státník dosáhnout.

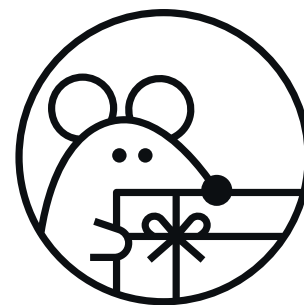
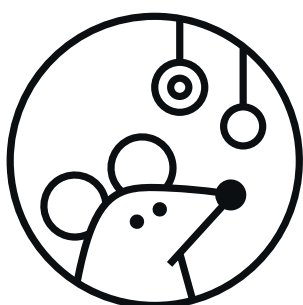
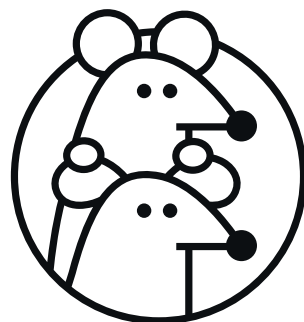
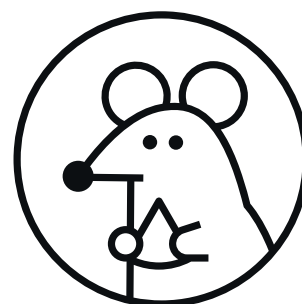
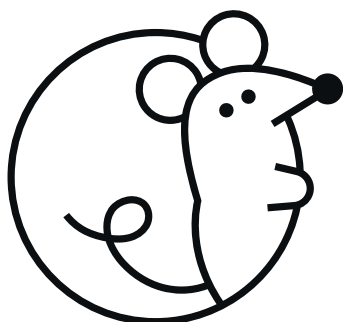
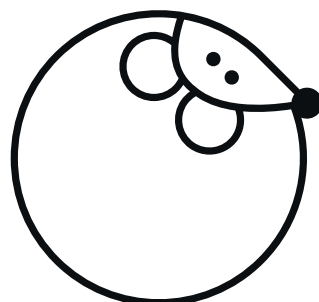
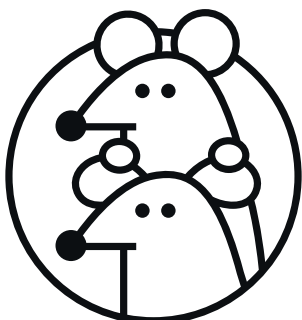
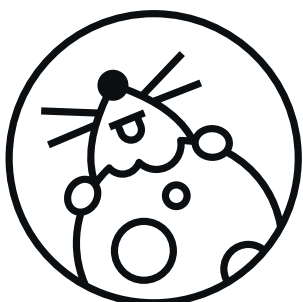
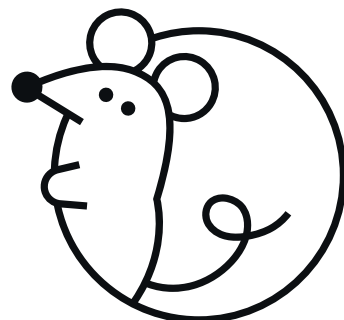
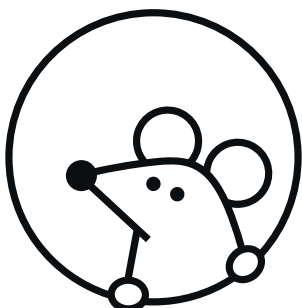
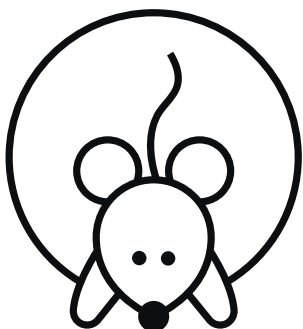
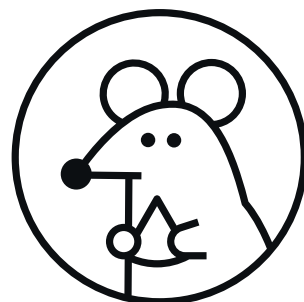
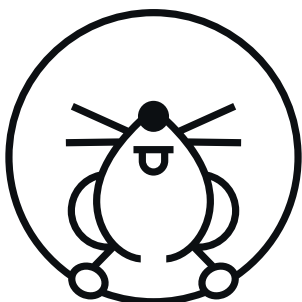
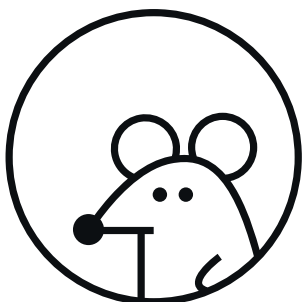

Pracovní list č. 8

Pracovní list č. 10

O	E	M	P	A	R	K	H
----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Pořadí písmen: 3 5 6 4 8 1

O	E	Ť	P	L	R	V	C
----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Pořadí písmen: 4 2 6 5 2 3 1 7 2 8

Pracovní list č. 12

Papyrus

Papyrus je psací materiál, sloužící k zápisu textů. Pro svou kvalitu, lehkost a skladnost brzy vytlačil ostatní psací materiály (hliněné, dřevěné, kovové, voskované destičky), i když je nikdy zcela nenahradil. Základní surovinou pro výrobu byla stébla šáchoru papírodárného, který rostl a byl těžen ve starověkém Egyptě. Zde také se soustředila výroba papyru, i když se pak vyvážel do celého středomoří a byl preferovaným materiálem v celém antickém světě. Slovo papyrus pochází z koptštiny (pozdní fáze vývoje staroegyptštiny), v níž slovo papuro znamená „patřící králi“. Název prozrazuje, že v ptolemaiovské době byla výroba královským monopolem.

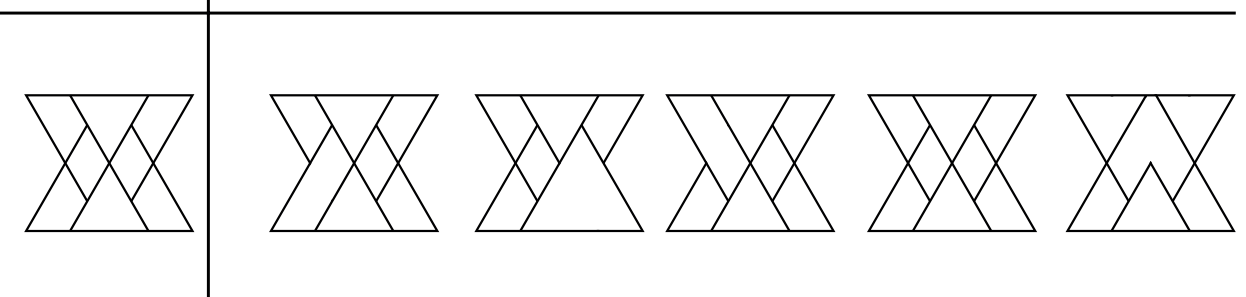
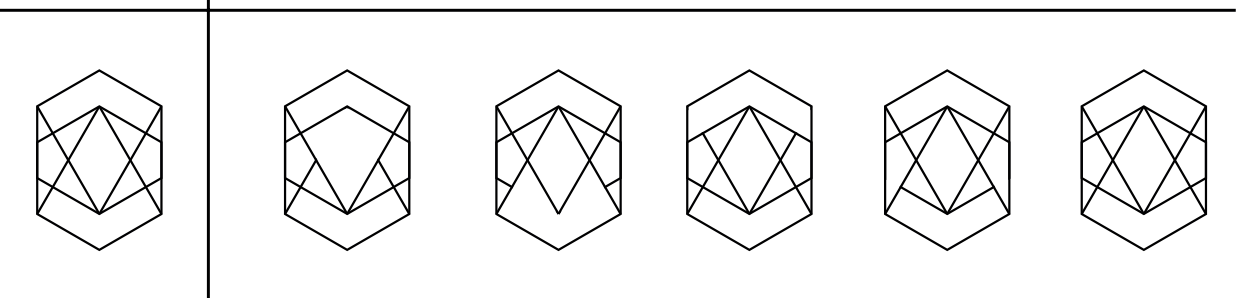
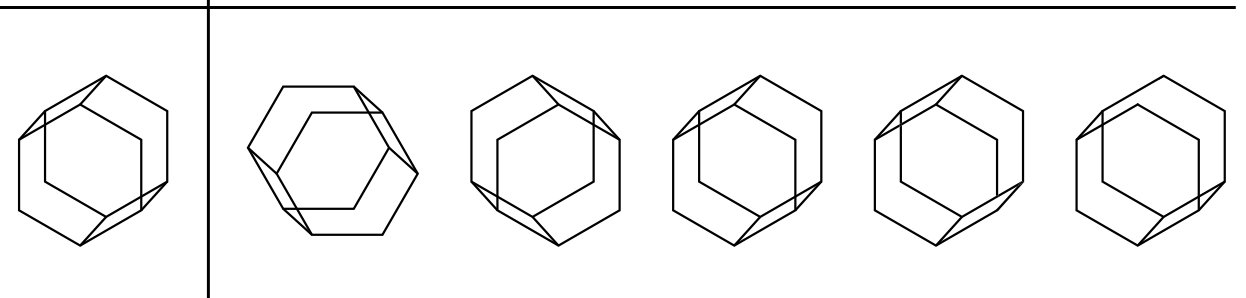
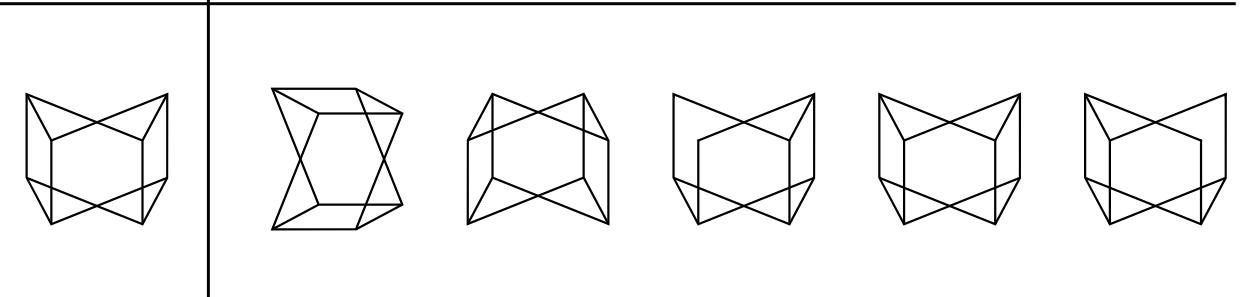
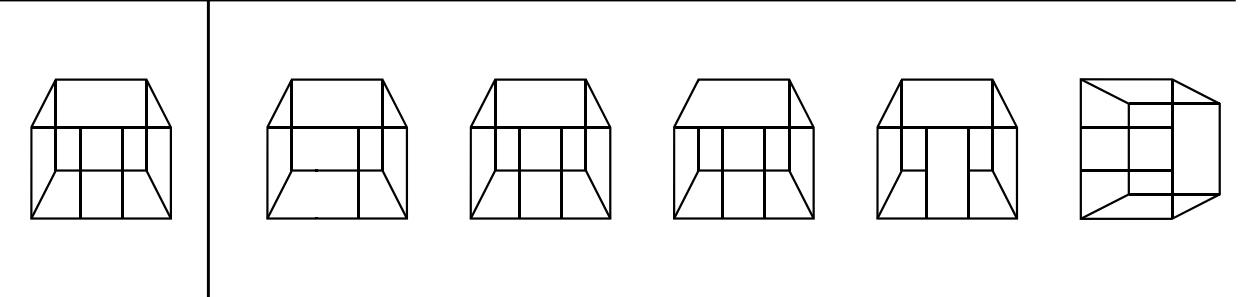
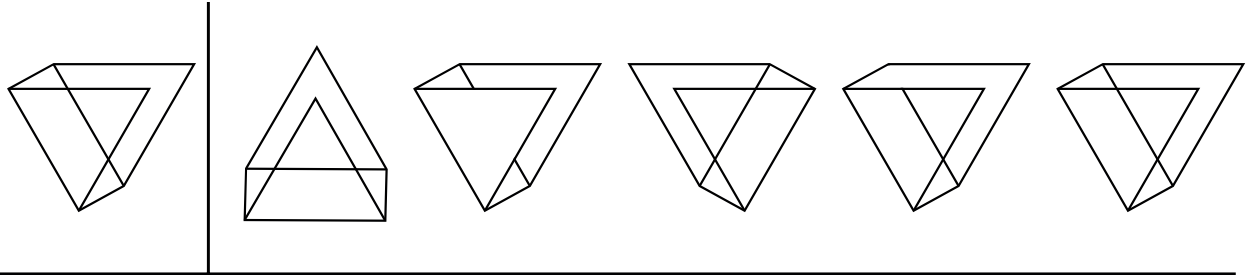
Papyrus

Papyrus je psací materiál, sloužící k zápisu textů. Pro svou kvalitu, lehkost a skladnost brzy vytlačil ostatní psací materiály (hliněné, dřevěné, kovové, voskované destičky), i když je nikdy zcela nenahradil. Základní surovinou pro výrobu byla stébla šáchoru papírodárného, který rostl a byl těžen ve starověkém Egyptě. Zde také se soustředila výroba papyru, i když se pak vyvážel do celého středomoří a byl preferovaným materiálem v celém antickém světě. Slovo papyrus pochází z koptštiny (pozdní fáze vývoje staroegyptštiny), v níž slovo papuro znamená „patřící králi“. Název prozrazuje, že v ptolemaiovské době byla výroba královským monopolem.

Papyrus

Papyrus je psací materiál, sloužící k zápisu textů. Pro svou kvalitu, lehkost a skladnost brzy vytlačil ostatní psací materiály (hliněné, dřevěné, kovové, voskované destičky), i když je nikdy zcela nenahradil. Základní surovinou pro výrobu byla stébla šáchoru papírodárného, který rostl a byl těžen ve starověkém Egyptě. Zde také se soustředila výroba papyru, i když se pak vyvážel do celého středomoří a byl preferovaným materiálem v celém antickém světě. Slovo papyrus pochází z koptštiny (pozdní fáze vývoje staroegyptštiny), v níž slovo papuro znamená „patřící králi“. Název prozrazuje, že v ptolemaiovské době byla výroba královským monopolem.

h p n h y h n h p

k k k k k k k k k

a b a g e a b g a

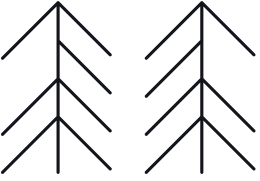
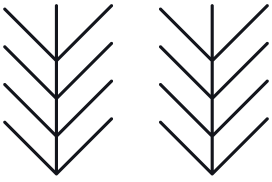
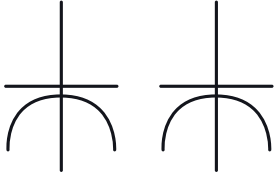

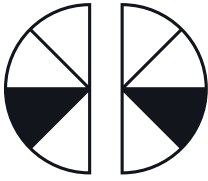
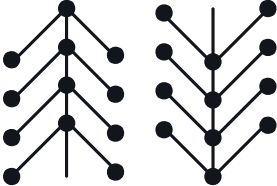
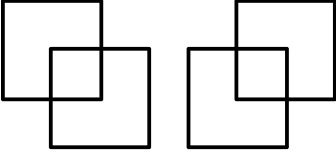
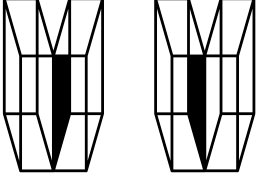
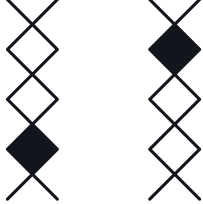
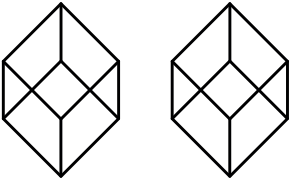
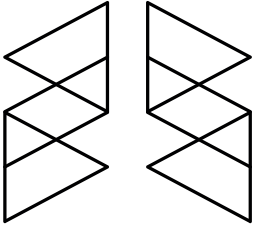
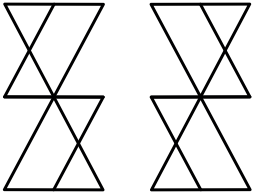
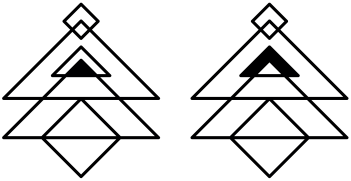
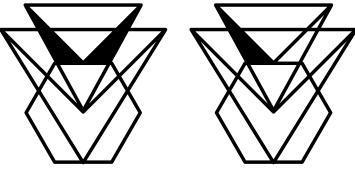
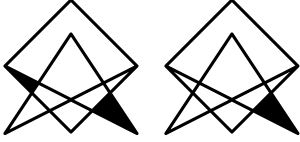
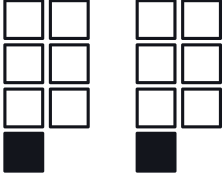
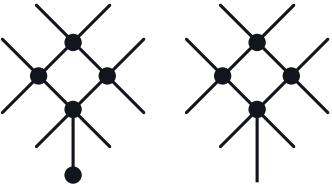
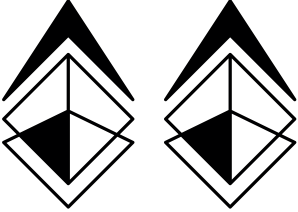
e c e a e e c e e

e e e e e e e e e

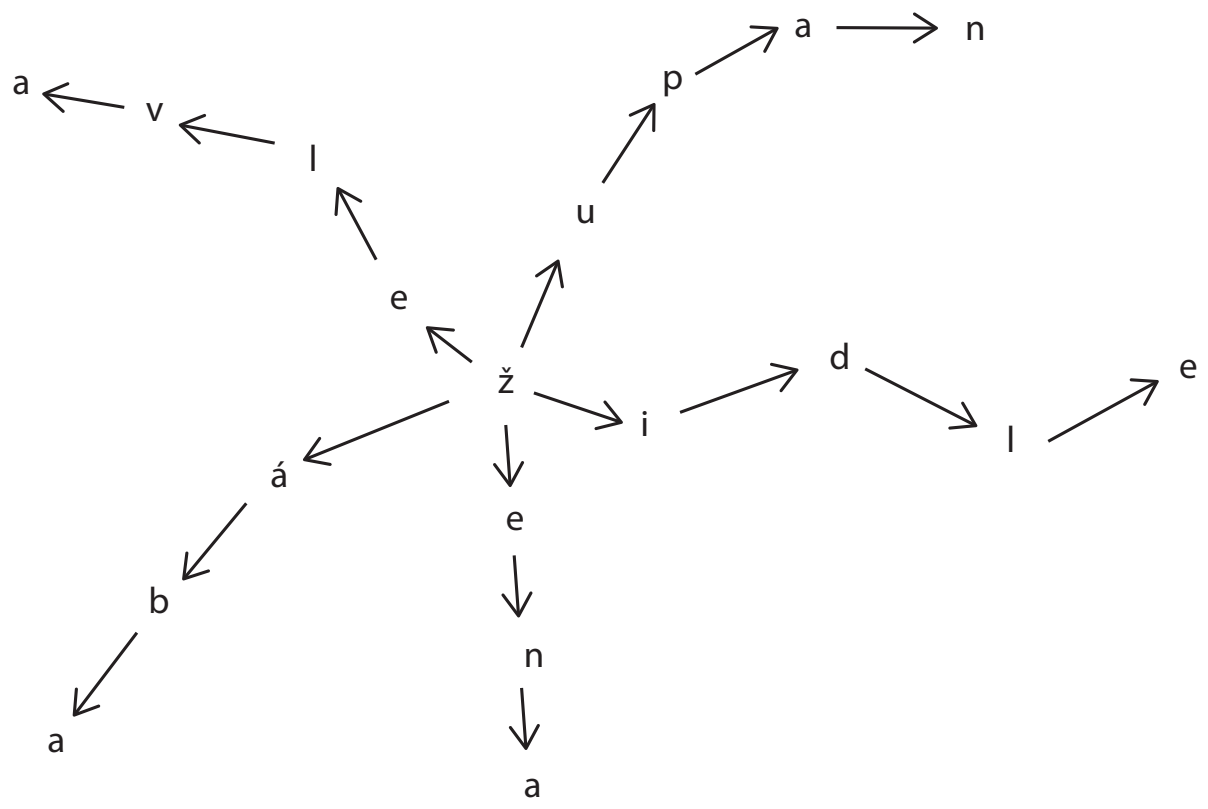
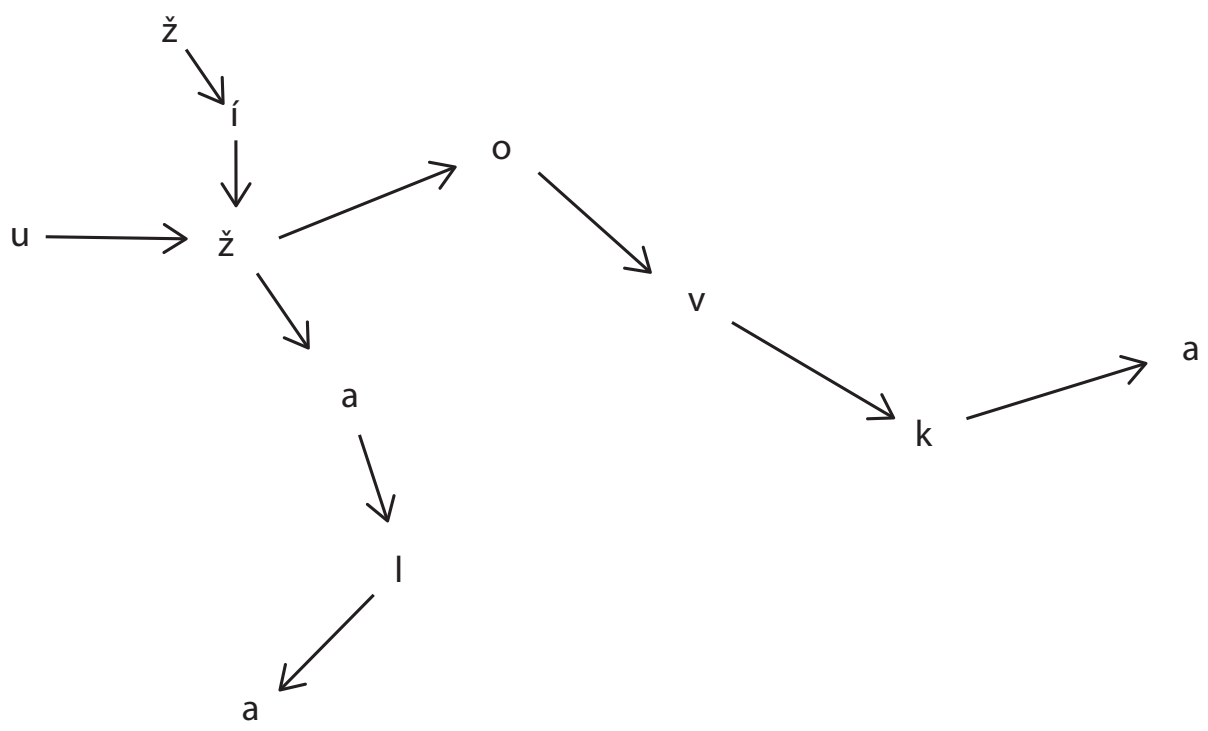
Z z N z n z n z n

s s s s s s s s s

a e g e a g e g e

Pracovní list č. 16

Ulriki sdisi kalofe mdask

Lapi kmaja komi tlísa fary

Stahe latio salo grada jesopo

Hamoka sdara ktola gakora hze

Pracovní list č. 18

Adolf Heyduk

Štěstí! Co je to štěstí?

Štěstí! Co je štěstí?
Muška jenom zlatá,
která za večera
kol tvé hlavy chvátá;
oblétá ti skráně,
v kadeři se kryje,
v dlaně hlavu skládáš,
ruka utlačí je.

Štěstí jako rosa
na květech se skvěje,
ale bludná noha
náhle zašlápne je;
zašlápnuo vzdechne,
v oblacích se tratí,
snad se jinovatkou
na tvou kadeř vrátí...

(Dědův odkaz, 1879)

Adolf Heyduk

Štěstí! Co je to štěstí?

Štěstí! Co je štěstí?
Muška jenom zlatá,
která za večera
kol tvé hlavy chvátá;
oblétá ti skráně,
v kadeři se kryje,
v dlaně hlavu skládáš,
ruka utlačí je.

Štěstí jako rosa
na květech se skvěje,
ale bludná noha
náhle zašlápne je;
zašlápnuo vzdechne,
v oblacích se tratí,
snad se jinovatkou
na tvou kadeř vrátí...

(Dědův odkaz, 1879)

Adolf Heyduk

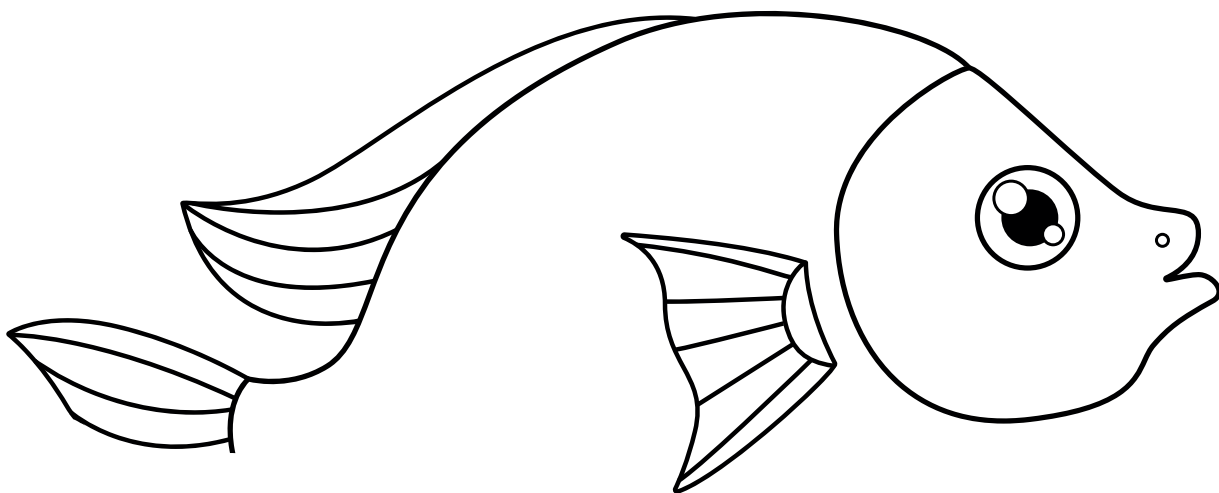
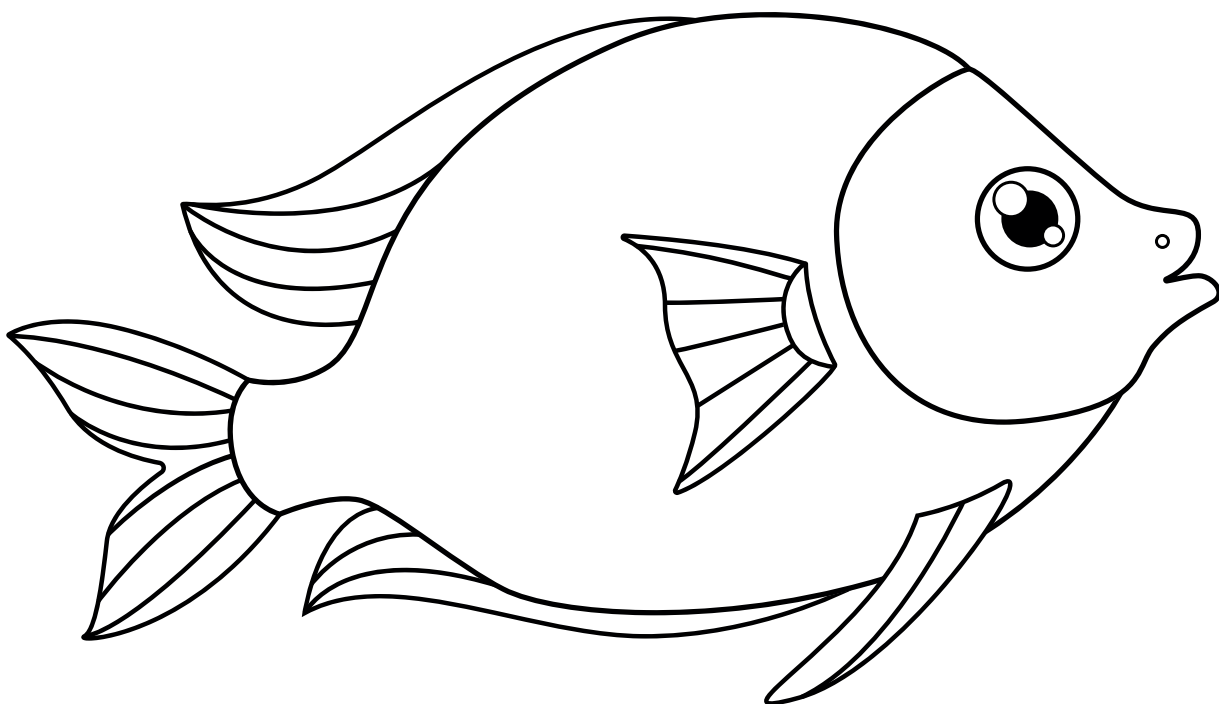
Štěstí! Co je to štěstí?

Štěstí! Co je štěstí?
Muška jenom zlatá,
která za večera
kol tvé hlavy chvátá;
oblétá ti skráně,
v kadeři se kryje,
v dlaně hlavu skládáš,
ruka utlačí je.

Štěstí jako rosa
na květech se skvěje,
ale bludná noha
náhle zašlápne je;
zašlápnuo vzdechne,
v oblacích se tratí,
snad se jinovatkou
na tvou kadeř vrátí...

(Dědův odkaz, 1879)

1 2 3 0 6 4 5 7 8 9 4 5 6 1 2 3 0 3 1 2 4 5 7 8 9 5 6 4 3 2 1 5 0 8 7
9 8 6 5 3 4 2 1 2 1 3 0 2 4 5 7 8 8 9 5 6 2 3 1 1 2 4 5 7 8 9 5 6 4 3
1 2 4 5 7 8 9 5 6 2 3 1 2 4 5 7 8 9 5 6 2 3 1 5 4 0 7 5 1 8 0 2 1 6 4
5 7 8 9 5 6 4 3 1 2 4 5 7 8 9 5 6 4 3 1 2 0 5 1 2 4 8 5 7 9 5 3 4 6 1
2 0 5 4 8 7 9 5 6 4 3 1 2 0 5 4 2 7 8 5 9 2 6 3 1 2 4 5 7 8 9 5 6 4 3
5 2 1 0 0 2 1 5 4 6 5 9 7 8 8 4 5 0 2 2 6 1 3 5 6 4 8 5 8 9 8 7 4 5 6
3 2 1 2 3 6 5 5 4 7 7 8 9 8 9 9 9 6 5 8 5 4 7 1 1 2 3 3 0 3 2 6 5 6 9
9 8 8 7 8 9 6 5 4 1 3 0 2 3 1 4 5 6 9 8 7 4 5 6 3 2 1 0 2 5 6 4 4 7 8
9 6 3 5 2 0 2 1 3 6 5 4 7 8 5 2 3 0 2 1 4 5 7 8 9 6 3 5 2 8 7 4 1 0 2
1 2 3 6 5 4 7 8 9 6 5 4 7 8 9 3 6 9 8 5 2 1 4 7 1 0 2 3 1 4 5 6 9 8 7

Pracovní list č. 21

1.	A	B	C	V	E	F	G
2.	H	Ř	J	K	L	M	N
3.	O	P	Q	R	S	A	U
4.	V	C	X	Y	Z		
5.	A	B	C	D	E	P	G
6.	Y	I	J	K	L	M	N
7.	O	P	Q	D	S	T	U
8.	V	E	X	Y	Z		
9.	A	B	C	D	E	F	W
10.	H	I	T	K	L	M	N
11.	B	P	Q	R	S	T	U
12.	V	J	X	Y	Z		

Pracovní list č. 22

Logicky vynásobil obě cifry.

Pořadí písmen 3 6 2 2

Alena zapomněla flétnu úmyslně doma.

Pořadí písmen 4 9 1 1 1

Pan listonoš na cestě ztratil moji adresu.

Pořadí písmen 2 4 2 1 4 1 1

Jak na lva zakřičíš „hrrr“, tak rychle zmiz.

Pořadí písmen 3 2 1 2 1 2 1 3

Drak

Představa draka v západní kultuře vychází původně především z hada, jehož podoba se s místem a časem výrazně mění. Získává křídla, jeden a později dva páry nohou, může mít jednu, dvě, tři i více hlav, často chrlí oheň či má jedovatý dech. Na středověkých vyobrazeních převládá drak s hadím tělem a dlouhým ocasem, ušatou hlavou připomínající psa, jedním párem lvích nohou a ptačími křídly. Přibližně od 14. století začíná převládat vyobrazení s párem blanitých křídel, připomínajících netopýra. Během novověku pak draci postupně získávají stále častěji ještěří atributy: dva páry nohou, šupinatou kůži a rohy.

Drak

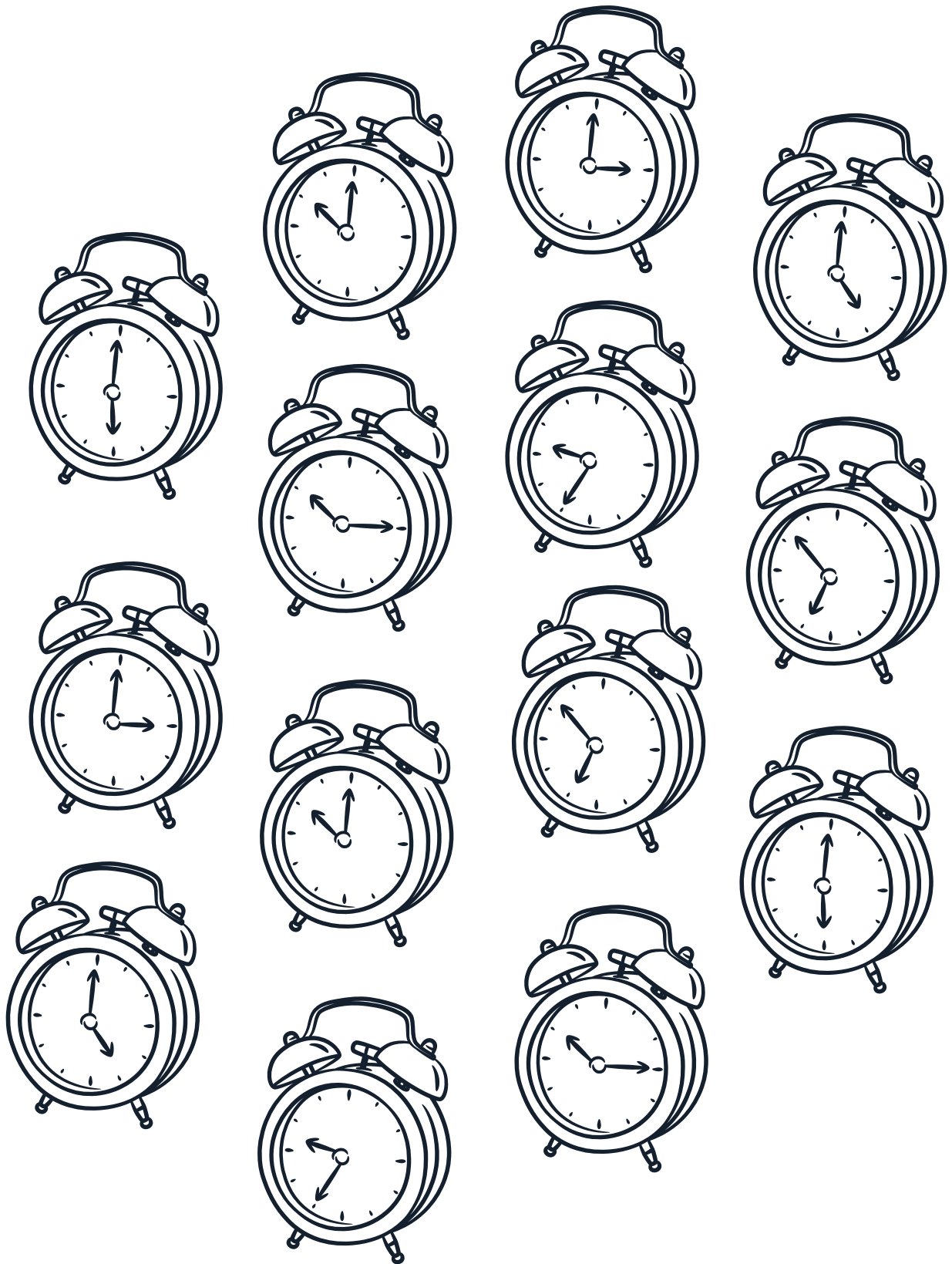
Představa draka v západní kultuře vychází původně především z hada, jehož podoba se s místem a časem výrazně mění. Získává křídla, jeden a později dva páry nohou, může mít jednu, dvě, tři i více hlav, často chrlí oheň či má jedovatý dech. Na středověkých vyobrazeních převládá drak s hadím tělem a dlouhým ocasem, ušatou hlavou připomínající psa, jedním párem lvích nohou a ptačími křídly. Přibližně od 14. století začíná převládat vyobrazení s párem blanitých křídel, připomínajících netopýra. Během novověku pak draci postupně získávají stále častěji ještěří atributy: dva páry nohou, šupinatou kůži a rohy.

Drak

Představa draka v západní kultuře vychází původně především z hada, jehož podoba se s místem a časem výrazně mění. Získává křídla, jeden a později dva páry nohou, může mít jednu, dvě, tři i více hlav, často chrlí oheň či má jedovatý dech. Na středověkých vyobrazeních převládá drak s hadím tělem a dlouhým ocasem, ušatou hlavou připomínající psa, jedním párem lvích nohou a ptačími křídly. Přibližně od 14. století začíná převládat vyobrazení s párem blanitých křídel, připomínajících netopýra. Během novověku pak draci postupně získávají stále častěji ještěří atributy: dva páry nohou, šupinatou kůži a rohy.

Pracovní list č. 24

3 1 2 2 4 7 7 2 0 0	3 1 2 ~~5~~ 4 7 ~~6~~ 2 0 ~~1~~
0 1 0 2 0 3 0 4 0 5	1 0 0 2 0 4 0 4 5 0
4 9 6 4 5 2 1 8 3 8	4 9 6 0 5 2 1 8 3 8
2 1 5 0 1 2 3 6 0 1	2 6 5 0 1 2 8 6 0 1
9 9 2 2 1 0 3 3 3 6	9 9 2 2 1 0 8 8 8 6
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	0 9 8 7 6 5 4 3 2 1
3 5 7 9 5 1 0 2 8 4	6 5 7 9 2 1 8 2 8 4
1 6 5 9 4 7 0 2 3 1	1 3 5 2 4 7 0 8 3 1
3 1 2 6 4 5 9 7 8 5	3 1 2 6 4 5 9 7 8 5
8 2 5 7 1 4 9 3 6 1	8 7 5 7 2 4 9 3 6 4
1 3 5 7 9 8 6 1 0 2	1 3 5 7 9 6 6 1 0 2
9 9 8 8 7 7 4 4 5 5	4 4 3 3 7 7 4 4 5 5
7 4 1 0 8 5 2 9 6 3	7 4 1 0 8 5 2 2 2 3
2 1 3 6 4 5 9 7 8 1	2 1 3 6 4 5 9 7 8 1
7 8 9 4 5 6 1 2 3 0	7 8 9 0 5 6 2 1 3 0
3 6 9 8 5 2 1 4 7 6	3 6 9 8 5 0 3 7 4 1
8 5 2 3 5 1 7 7 6 2	1 7 7 6 2 1 7 7 6 2
5 1 0 2 3 6 5 4 7 9	5 0 1 3 2 6 5 4 7 1
8 6 4 2 9 7 0 2 4 3	8 6 9 2 4 7 0 2 3 4
1 5 3 4 8 9 0 2 4 6	1 5 3 4 8 9 0 2 4 6

Pracovní list č. 26

1. R E P I H U L

2. L C A M O N Z

3. R O I S G A B

4. W C U O V A I

5. A Y T E Z O H

6. U J R C M I O

7. T A F I U K B

8. E J A V O W N

9. K O H E C A B

10. I T M X A R E

11. D U N E O V Š

12. L Ř I A C J U

Ka _____

De _____

So _____

Li _____

Kou _____

Ry _____

Na _____

Pomocná slova: Litr, deset, kamarád, koupit, naděje, soda, ryzec, kamera, debata, limonáda, koutek, rytec, sokol, kapusta, sobota, koumák, Litomyšl, nalepit, demolice, ryba, naladit

Pracovní list č. 28

Jiří Voskovec a Jan Werich **Ezop a brabenec**

Jednou z lesa domů se nesa moudrý Ezop. Potkal brabce, který brabence málem sezob. Brabenec se chechtá, Ezop se ho hned ptá, čemu že se na trávě v lese právě řehtá. Já, povídá brabenec, se taky rád hlasitě chechtám, chechtám, když pupenec kyselinou leptám. Víím, totiž ten brabenec, mravenečník, že se mě neptá, neptá, pozře mě, ať se chechtám, nechechtám. Kampak by to došlo třeba s pouhou ponravou, kdyby měla plakat, že je ptačí potravou. Ty, ač nejsi brabenec, se taky rád hlasitě chechtej, chechtej a na svou bídu si nezareptej.

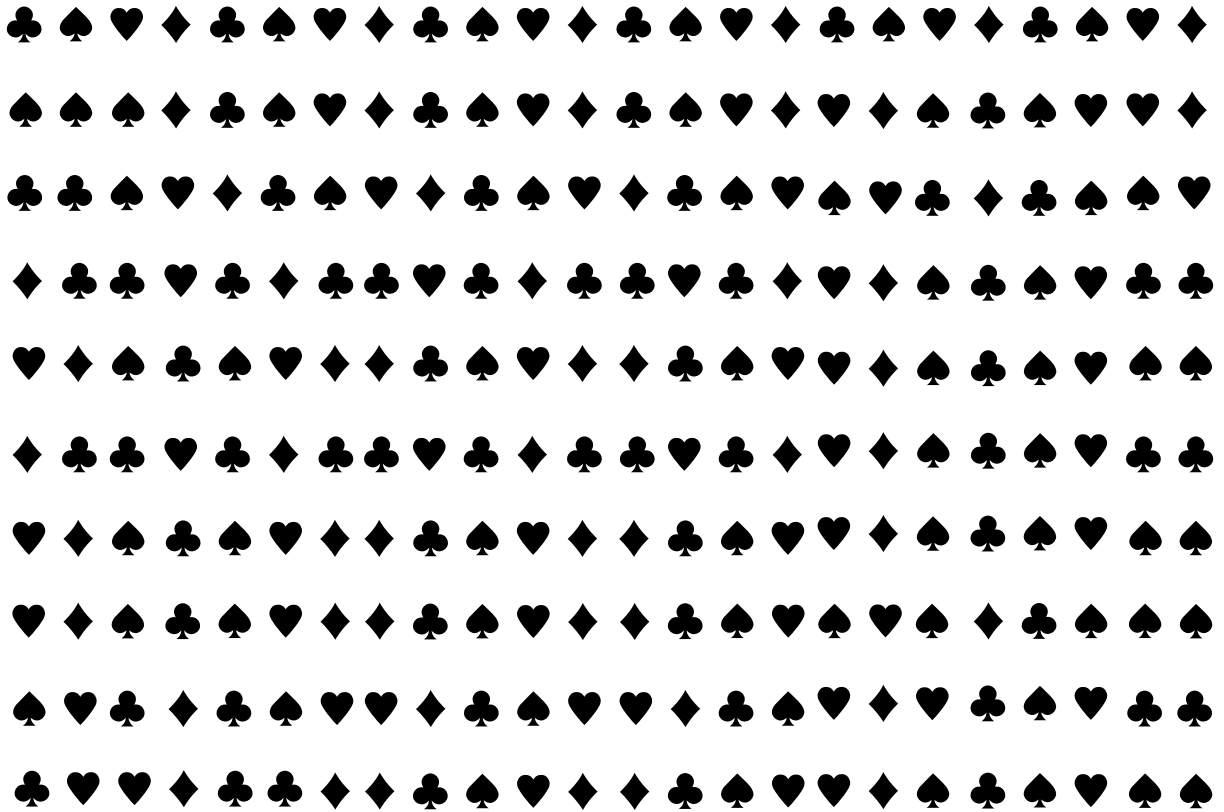
Jiří Voskovec a Jan Werich **Ezop a brabenec**

Jednou z lesa domů se nesa moudrý Ezop. Potkal brabce, který brabence málem sezob. Brabenec se chechtá, Ezop se ho hned ptá, čemu že se na trávě v lese právě řehtá. Já, povídá brabenec, se taky rád hlasitě chechtám, chechtám, když pupenec kyselinou leptám. Víím, totiž ten brabenec, mravenečník, že se mě neptá, neptá, pozře mě, ať se chechtám, nechechtám. Kampak by to došlo třeba s pouhou ponravou, kdyby měla plakat, že je ptačí potravou. Ty, ač nejsi brabenec, se taky rád hlasitě chechtej, chechtej a na svou bídu si nezareptej.

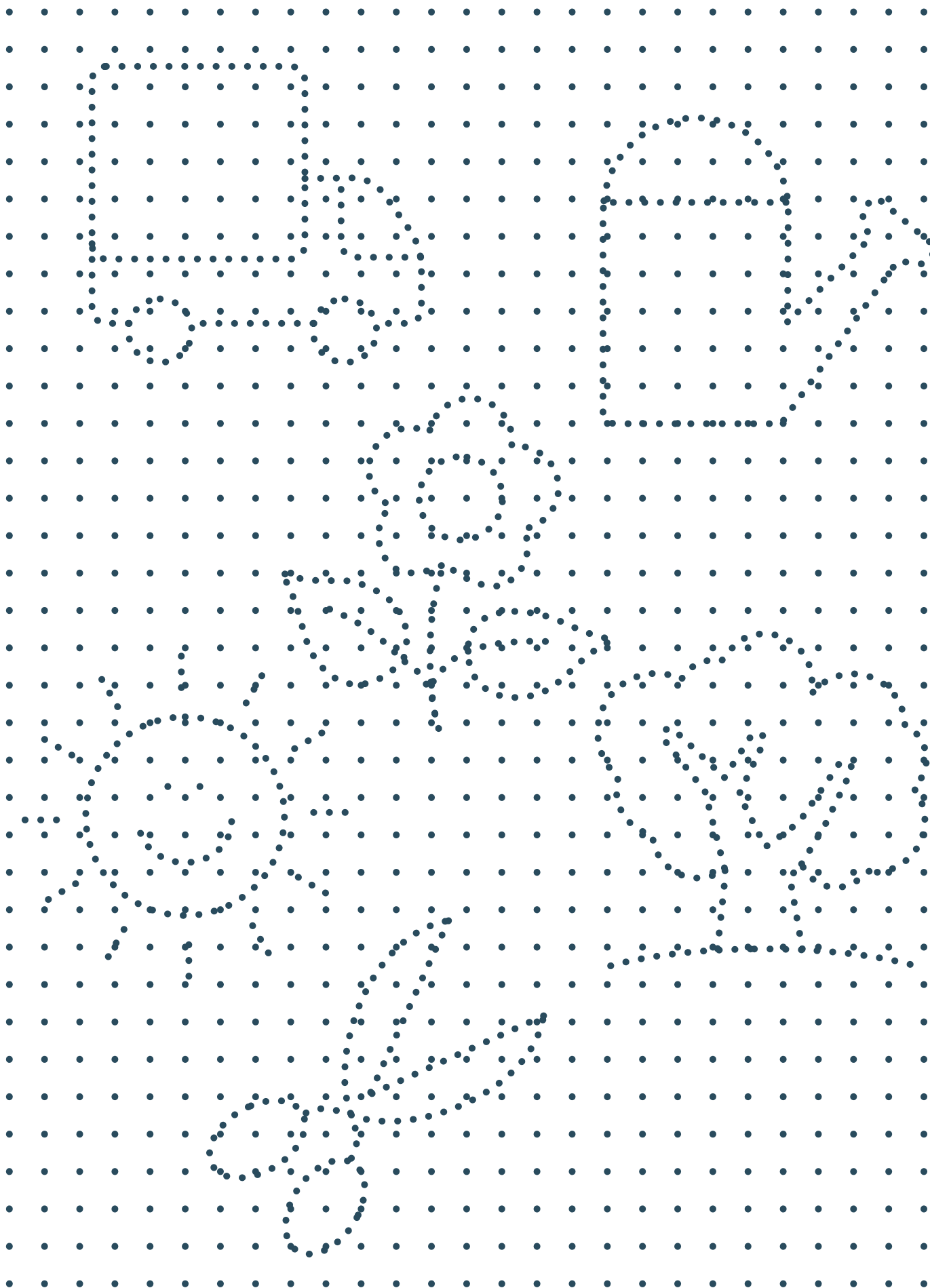
Jiří Voskovec a Jan Werich **Ezop a brabenec**

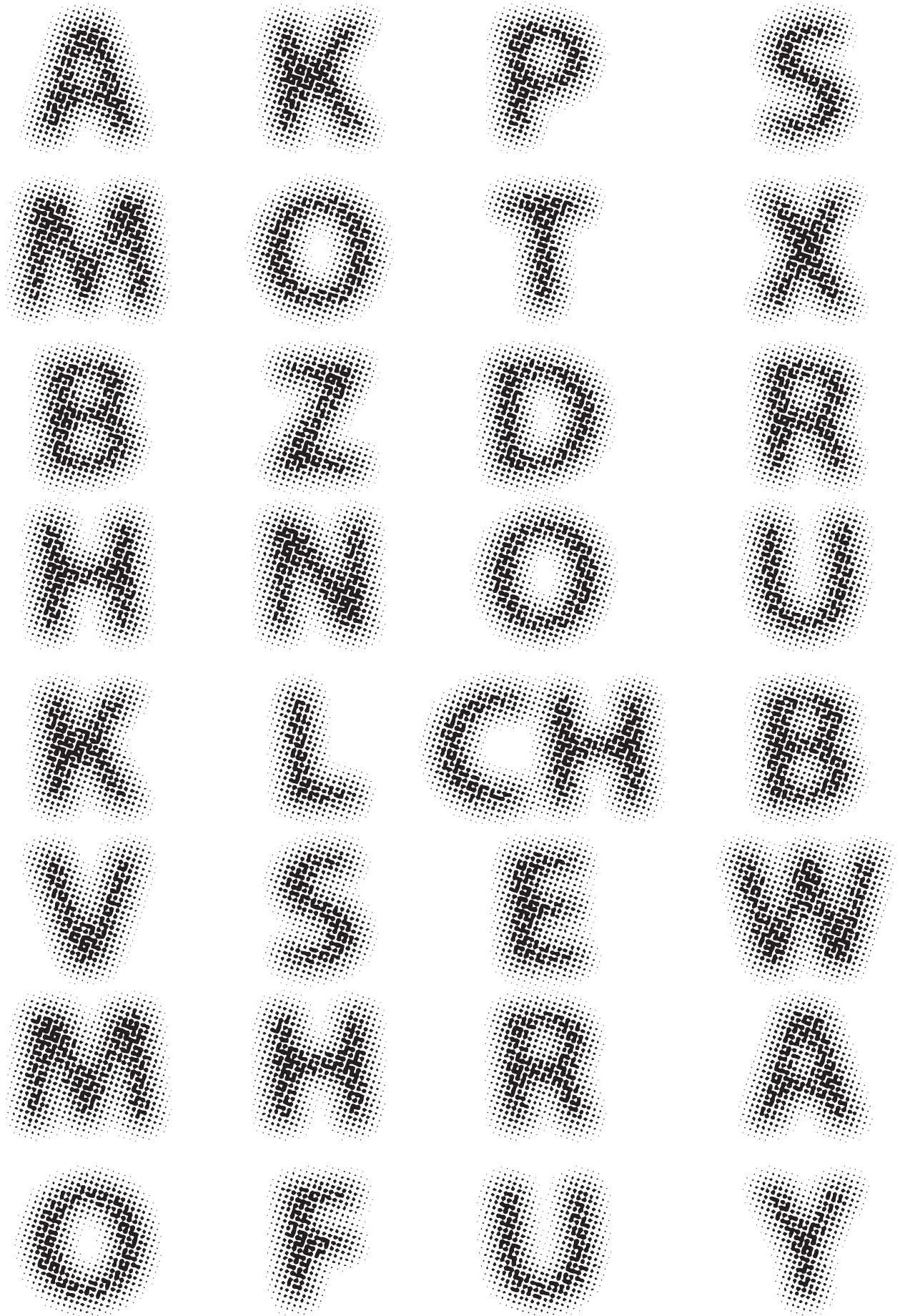
Jednou z lesa domů se nesa moudrý Ezop. Potkal brabce, který brabence málem sezob. Brabenec se chechtá, Ezop se ho hned ptá, čemu že se na trávě v lese právě řehtá. Já, povídá brabenec, se taky rád hlasitě chechtám, chechtám, když pupenec kyselinou leptám. Víím, totiž ten brabenec, mravenečník, že se mě neptá, neptá, pozře mě, ať se chechtám, nechechtám. Kampak by to došlo třeba s pouhou ponravou, kdyby měla plakat, že je ptačí potravou. Ty, ač nejsi brabenec, se taky rád hlasitě chechtej, chechtej a na svou bídu si nezareptej.

Pracovní list č. 30

Pracovní list č. 32

Vedl (v – j) _____ → (j – s) _____

Balí (a – o) _____ → (l – j) _____

Vosa (v – r) _____ → (r – k) _____

Žije (ž – š) _____ → (š – p) _____

Host (h – m) _____ → (m – d) _____

Lítá (l – v) _____ → (á – e) _____

Krčí (k – t) _____ → (t – v) _____

Brko (k – n) _____ → (o – í) _____

Lupa

Lupa, někdy také zvětšovací sklo, je optický systém používaný na optické zvětšení pozorovaného předmětu, který je dostatečně malý a nachází se v blízkosti pozorovatele. Skládá se ze spojné čočky, vyrobené ze skla nebo z průhledného plastu a z držátka, které může mít mnoho různých podob. Od prosté tyčky, za kterou lze lupu držet, přes různé stojany, až po pouzdra, do kterých lze lupu zároveň uschovat. Nejběžnější užití lupy je k optickému zvětšení sledovaného předmětu. Lupu však lze použít i k založení ohně. Natočením lupy ke slunci a umístěním do vhodné vzdálenosti od předmětu dojde ke koncentraci paprsků dopadajících ze slunce do čočky na malé místo na povrchu předmětu a jeho silnému ohřátí. Pokud je předmět ze snadno zápalné látky (papír, dřevo), je zahřátí povrchu vyšší, než zápalná teplota, což může vést ke vzniku ohně.

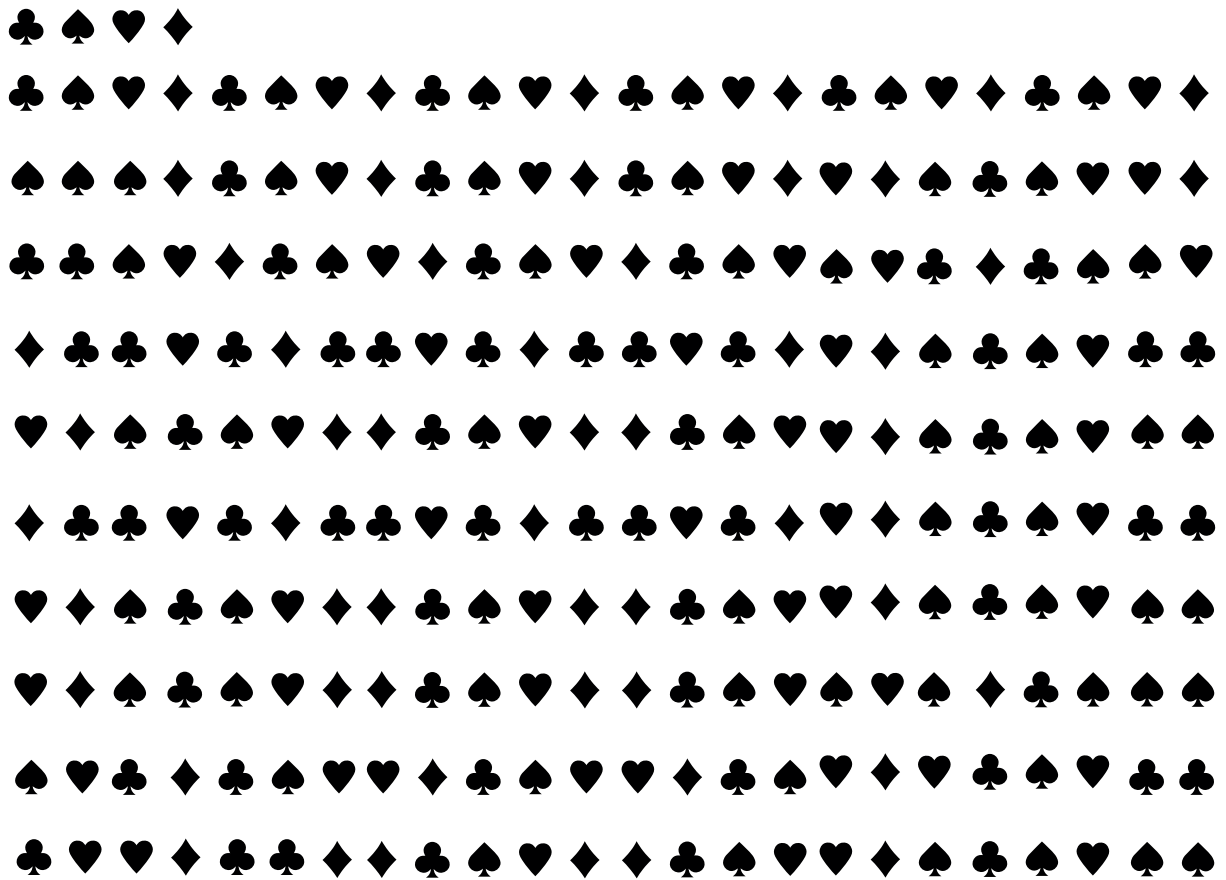
Lupa

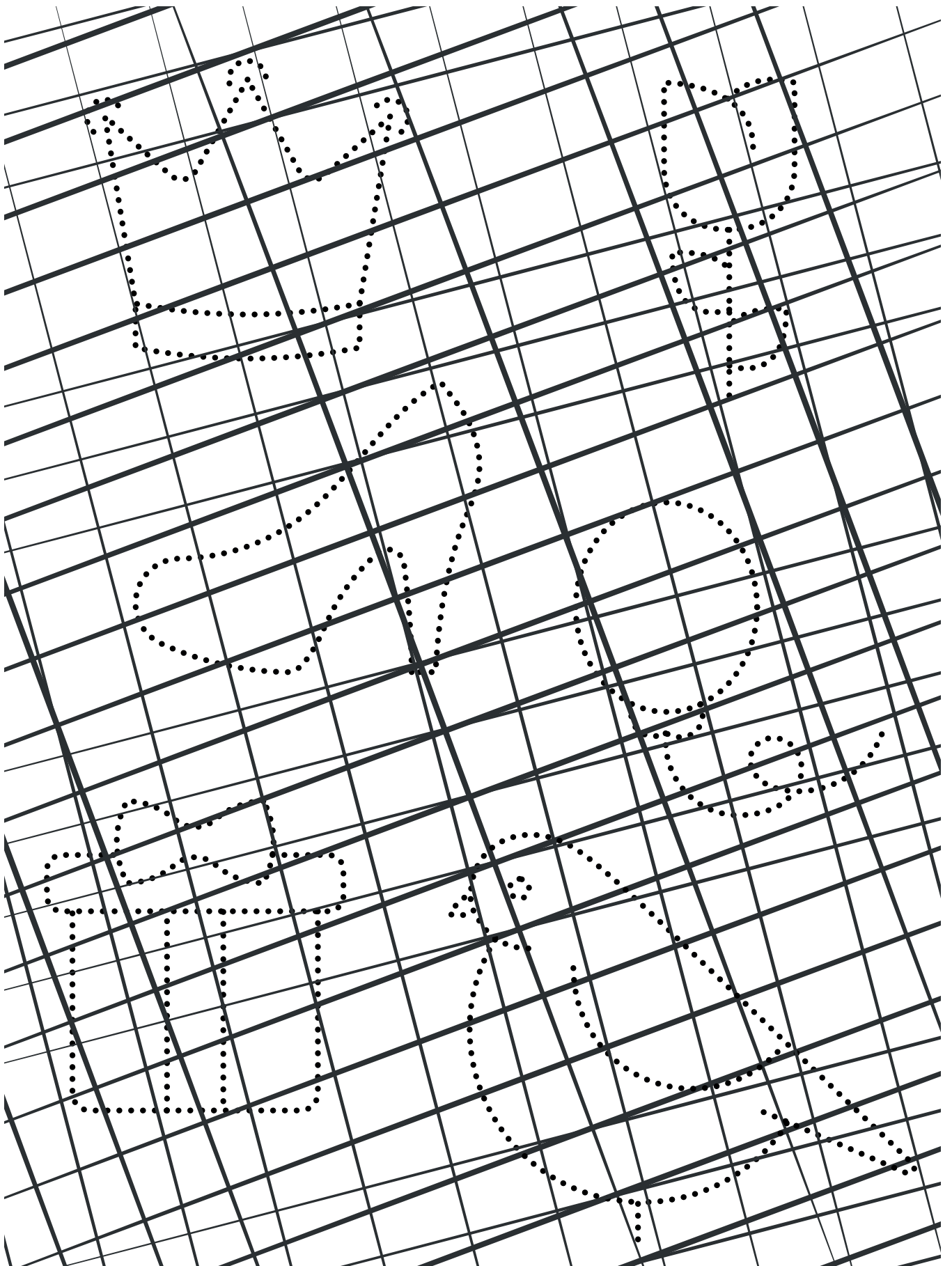
Lupa, někdy také zvětšovací sklo, je optický systém používaný na optické zvětšení pozorovaného předmětu, který je dostatečně malý a nachází se v blízkosti pozorovatele. Skládá se ze spojné čočky, vyrobené ze skla nebo z průhledného plastu a z držátka, které může mít mnoho různých podob. Od prosté tyčky, za kterou lze lupu držet, přes různé stojany, až po pouzdra, do kterých lze lupu zároveň uschovat. Nejběžnější užití lupy je k optickému zvětšení sledovaného předmětu. Lupu však lze použít i k založení ohně. Natočením lupy ke slunci a umístěním do vhodné vzdálenosti od předmětu dojde ke koncentraci paprsků dopadajících ze slunce do čočky na malé místo na povrchu předmětu a jeho silnému ohřátí. Pokud je předmět ze snadno zápalné látky (papír, dřevo), je zahřátí povrchu vyšší, než zápalná teplota, což může vést ke vzniku ohně.

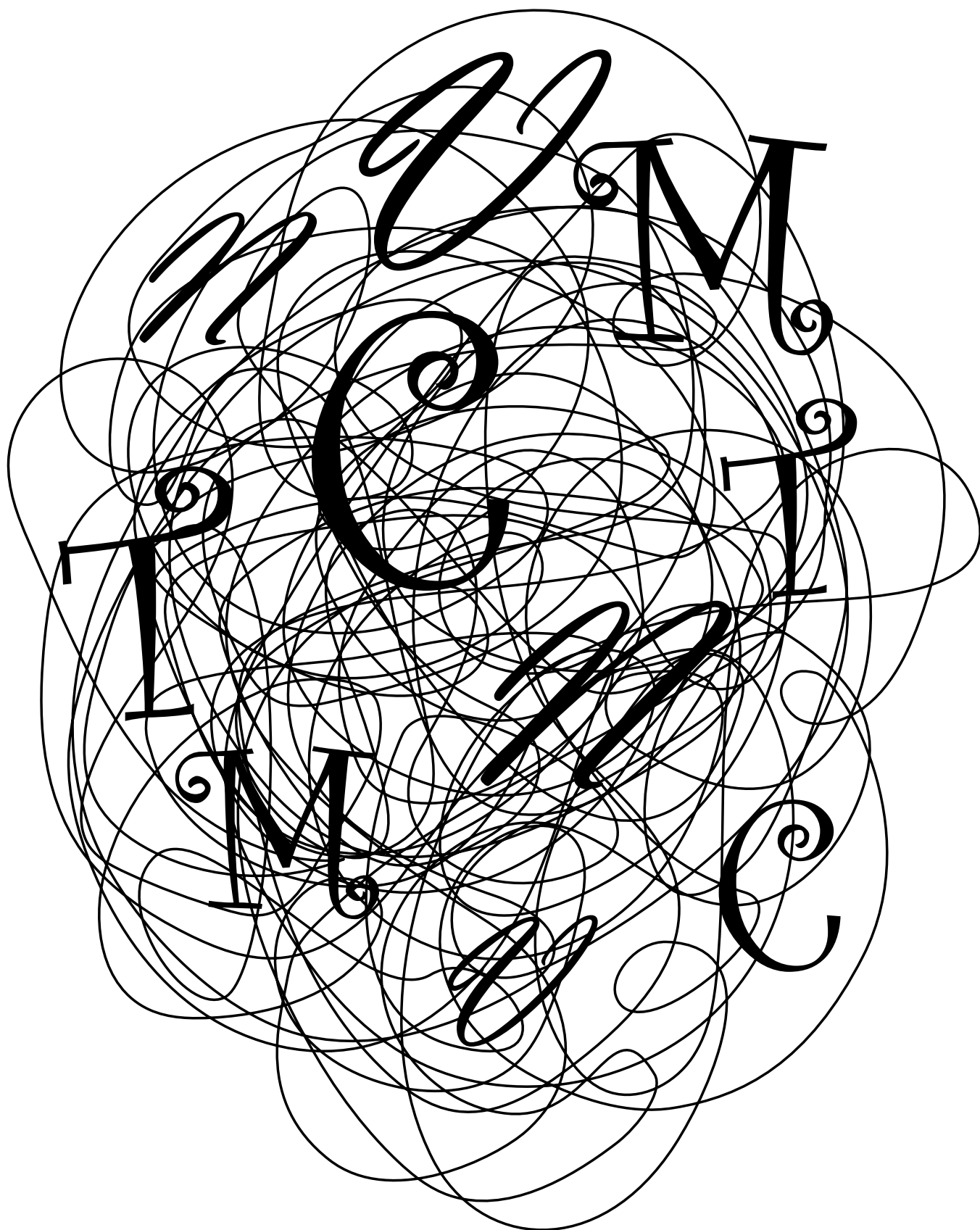
Lupa

Lupa, někdy také zvětšovací sklo, je optický systém používaný na optické zvětšení pozorovaného předmětu, který je dostatečně malý a nachází se v blízkosti pozorovatele. Skládá se ze spojné čočky, vyrobené ze skla nebo z průhledného plastu a z držátka, které může mít mnoho různých podob. Od prosté tyčky, za kterou lze lupu držet, přes různé stojany, až po pouzdra, do kterých lze lupu zároveň uschovat. Nejběžnější užití lupy je k optickému zvětšení sledovaného předmětu. Lupu však lze použít i k založení ohně. Natočením lupy ke slunci a umístěním do vhodné vzdálenosti od předmětu dojde ke koncentraci paprsků dopadajících ze slunce do čočky na malé místo na povrchu předmětu a jeho silnému ohřátí. Pokud je předmět ze snadno zápalné látky (papír, dřevo), je zahřátí povrchu vyšší, než zápalná teplota, což může vést ke vzniku ohně.

Pracovní list č. 34

Slabiky DO, LE, ZE, SI

Ú____lí, ko____je, ____lený, ____lák, po____la,
 ____sud, kotrme____c, koši____, pře____la,
 poko____la, odve____, há____jí, pro____la,
 pole____, ____lenina, u____né, ____morodec,
 zavě____li, ____ma, nale____ný, po____luje,
 zaří____ný, dove____, ____bra, ____mino,
 pení____, ____lnice, ma____c, de____gace,
 A____je, po____dne, ____mě, ____porelo,
 ko____da, na____je, ____lo, ____tlelý

Pracovní list č. 38

"Jenom žádnou paniku", uklidňuje lékař pacienta, "tuto operaci už jsme prováděli nejméně třicetkrát. Jednou se musí povést."

Chlapík volá manželce:

„Miláčku, máš raději hory, nebo moře?“

„To víš, že moře! Ty kupuješ dovolenou?“

„Co? Ale ne, vybírám sprej na záchod.“

Paní učitelka pomáhá chlapečkovi ve školce s obouváním botiček. Oba tlačili, tahali, ale pořád se do těch botiček nemohli dostat. A když se jim to konečně povedlo, chlapeček se podívá na botičky a říká: "Paní učitelko, my jsme dali botičky obráceně."

Paní učitelka se podívala a skutečně byly nazuté obráceně. Znovu je tedy začala obouvat, tentokrát už tak jak mají být. Po obutí se chlapeček koukl na nohy a opět povídá: "To ale nejsou moje botičky."

Učitelka s námahou boty sundala, a když byly dole, chlapeček povídá: "To jsou botičky mého brášky, maminka říkala, že je teď budu nosit já." Učitelka už nevěděla, jestli se má smát nebo brečet, a znova pomohla botičky obout. Když se jí to s velkou námahou povedlo a pomáhala chlapečkovi oblékat kabát, tak se zeptala: "A kde máš rukavičky?" a chlapeček odpověděl: "Ty mám schované v botičkách."

"Jenom žádnou paniku", uklidňuje lékař pacienta, "tuto operaci už jsme prováděli nejméně třicetkrát. Jednou se musí povést."

Chlapík volá manželce:

„Miláčku, máš raději hory, nebo moře?“

„To víš, že moře! Ty kupuješ dovolenou?“

„Co? Ale ne, vybírám sprej na záchod.“

Paní učitelka pomáhá chlapečkovi ve školce s obouváním botiček. Oba tlačili, tahali, ale pořád se do těch botiček nemohli dostat. A když se jim to konečně povedlo, chlapeček se podívá na botičky a říká: "Paní učitelko, my jsme dali botičky obráceně."

Paní učitelka se podívala a skutečně byly nazuté obráceně. Znovu je tedy začala obouvat, tentokrát už tak jak mají být. Po obutí se chlapeček koukl na nohy a opět povídá: "To ale nejsou moje botičky."

Učitelka s námahou boty sundala, a když byly dole, chlapeček povídá: "To jsou botičky mého brášky, maminka říkala, že je teď budu nosit já." Učitelka už nevěděla, jestli se má smát nebo brečet, a znova pomohla botičky about. Když se jí to s velkou námahou povedlo a pomáhala chlapečkovi oblékat kabát, tak se zeptala: "A kde máš rukavičky?" a chlapeček odpověděl: "Ty mám schované v botičkách."

"Jenom žádnou paniku", uklidňuje lékař pacienta, "tuto operaci už jsme prováděli nejméně třicetkrát. Jednou se musí povést."

Chlapík volá manželce:

„Miláčku, máš raději hory, nebo moře?“

„To víš, že moře! Ty kupuješ dovolenou?“

„Co? Ale ne, vybírám sprej na záchod.“

Paní učitelka pomáhá chlapečkovi ve školce s obouváním botiček. Oba tlačili, tahali, ale pořád se do těch botiček nemohli dostat. A když se jim to konečně povedlo, chlapeček se podívá na botičky a říká: "Paní učitelko, my jsme dali botičky obráceně."

Paní učitelka se podívala a skutečně byly nazuté obráceně. Znovu je tedy začala obouvat, tentokrát už tak jak mají být. Po obutí se chlapeček koukl na nohy a opět povídá: "To ale nejsou moje botičky."

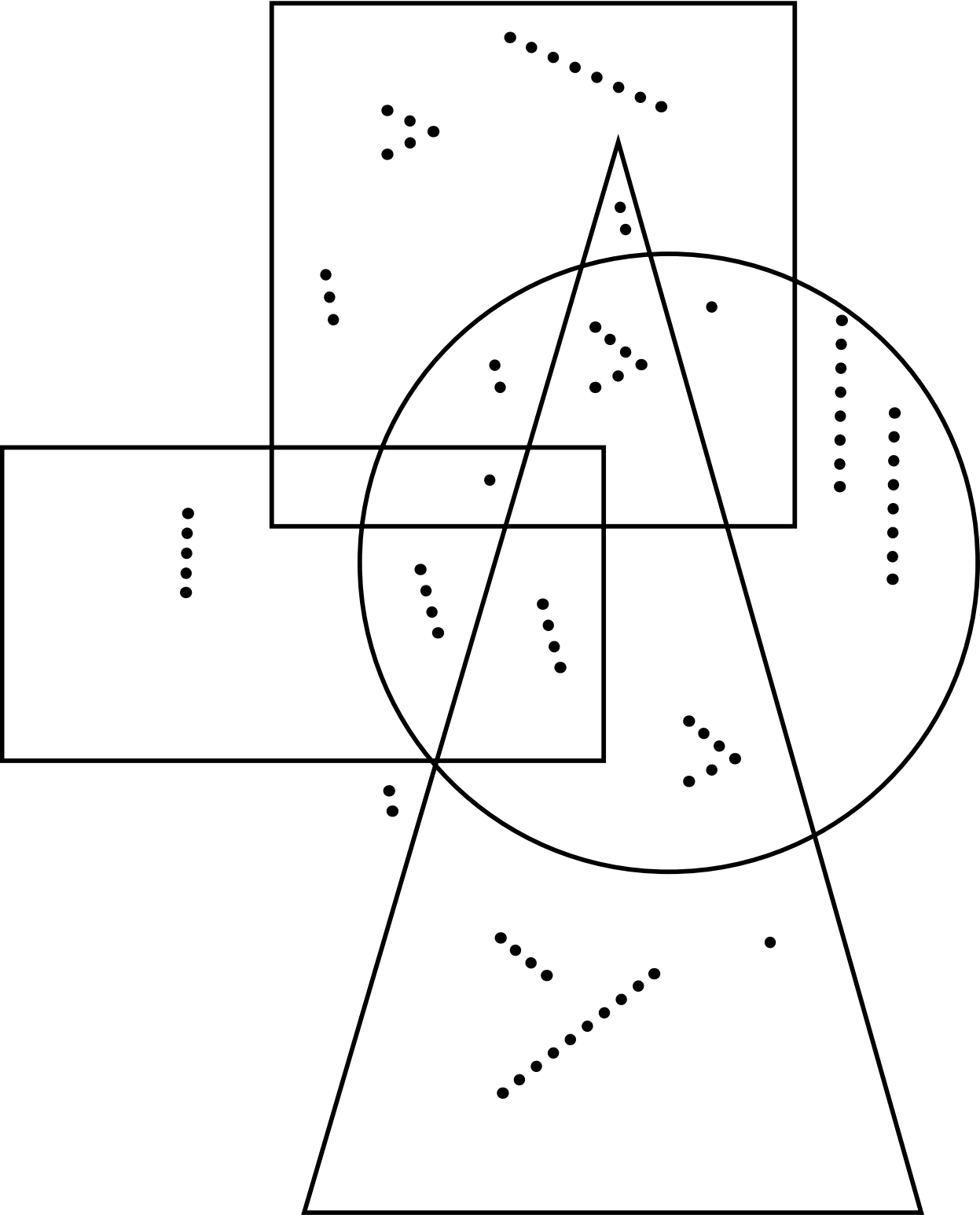
Učitelka s námahou boty sundala, a když byly dole, chlapeček povídá: "To jsou botičky mého brášky, maminka říkala, že je teď budu nosit já." Učitelka už nevěděla, jestli se má smát nebo brečet, a znova pomohla botičky about. Když se jí to s velkou námahou povedlo a pomáhala chlapečkovi oblékat kabát, tak se zeptala: "A kde máš rukavičky?" a chlapeček odpověděl: "Ty mám schované v botičkách."

Pracovní list č. 41

C D C C C C D C C	C ~~C~~ ~~D~~ C C C D C ~~D~~
C C C C D D C C C	C C C C D D C C C
C D C C D C C C C	C D C D D C C D C
C C C C C D C C C	C C C C C D C C C
C C D C C C C C C	C C D D C C C D C
D D C D C C C C C	D D C D C C D C C
C C D C C C C D	C C D C C C C D
C C C C C C D C	C C C D D C C D C
C C C C D D C C C	C C C C C D C C C
D C C C C C C C C	D C C C C C C C C

Pracovní list č. 43

1.	PES	MÍČ	RAK	SÝR	ŠÍP	ZUB	PAS
2.	SRP	ČÁP	SÝR	MÁJ	KUS	KEŘ	PEC
3.	CAR	LES	SUK	ZEĎ	REZ	VAR	ROD
4.	VŮZ	RAS	VOR	ŘEV	FÓR	RUB	MAT
5.	SEN	NOS	TMA	NOK	ČAS	OKO	PUK
6.	ČIP	DAŇ	LUK	SAD	CEP	MOR	TUR
7.	HAD	NOC	CÍP	LÍN	LEP	KUS	AKR
8.	KEL	VAR	HRA	ESO	MEZ	ROK	VÝR
9.	ZEM	NIC	FÍK	MÁK	REZ	FIX	BAR
10.	RÁM	OBR	KŮŇ	RUB	TIP	SAŇ	BIČ
11.	TUŇ	SUP	DAV	LEV	TIS	SRP	PÁN
12.	DRN	ĎAS	MEČ	MOP	CÁR	VRT	MÍR

Bez práce nejsou .....

Bez ..... do hospody nelez.

..... mlýny melou pomalu, ale jistě.

Bližší košile nežli .....

Co je ..... pánovi, není ..... kmánovi.

Co je šeptem, to je .....

Co je v ....., není pro mě.

Co jsi z úst vypustil, ani párem ..... nedostaneš zpět.

Co můžeš ..... dnes, ... na zítřek.

Co se v ..... naučíš, ke ..... jako když najdeš.

Čiň čertu dobře, ... se ti odmění.

..... koni, na zuby nekoukej.

..... řemesel, ... bída.

Díra - ....., furt se natírá.

..... času jako ..... klasu.

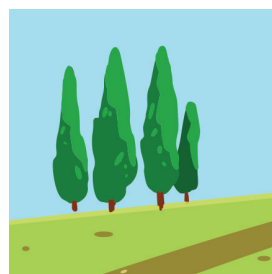
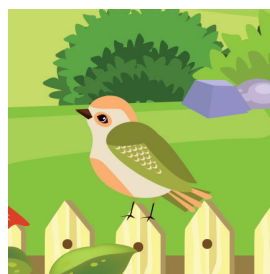
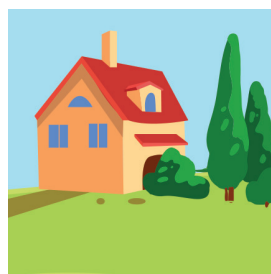
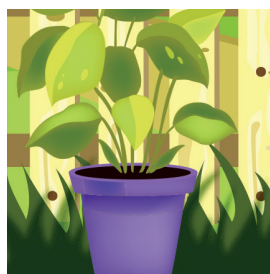
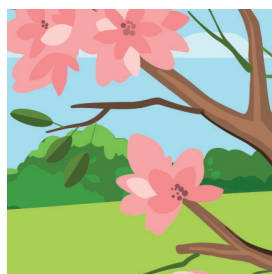
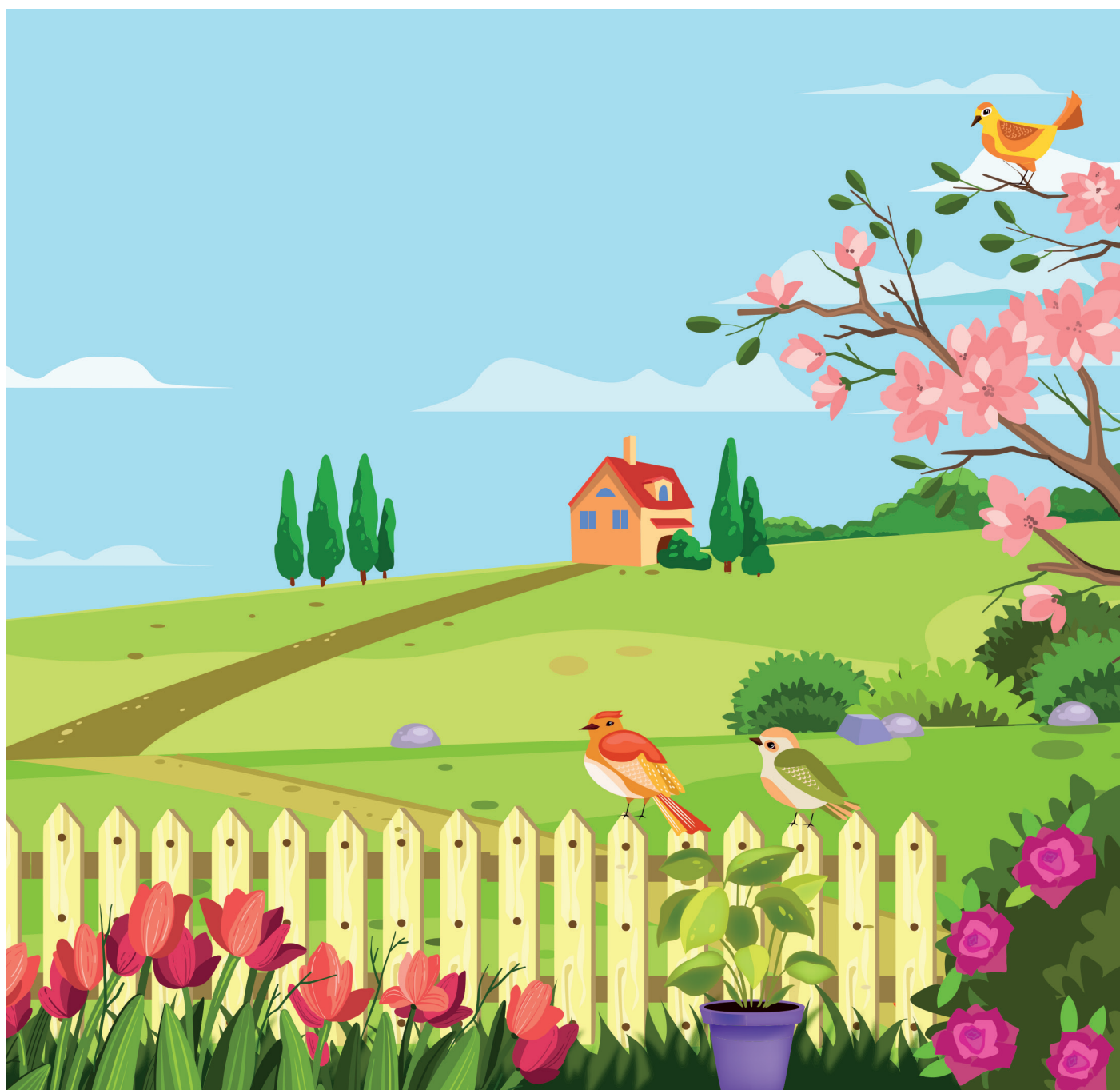
Dobré ..... i ..... vrata otevírá.

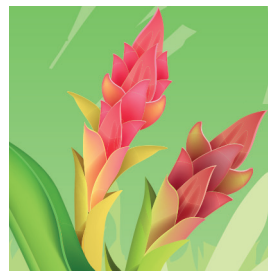
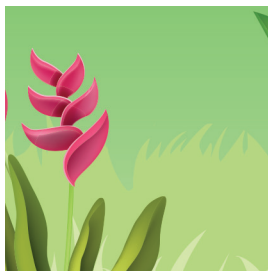
..... měř a ..... řež.

..... je nejlepší kuchař.

Hlad má ..... oči.

Drzé čelo lepší než poplužní .....

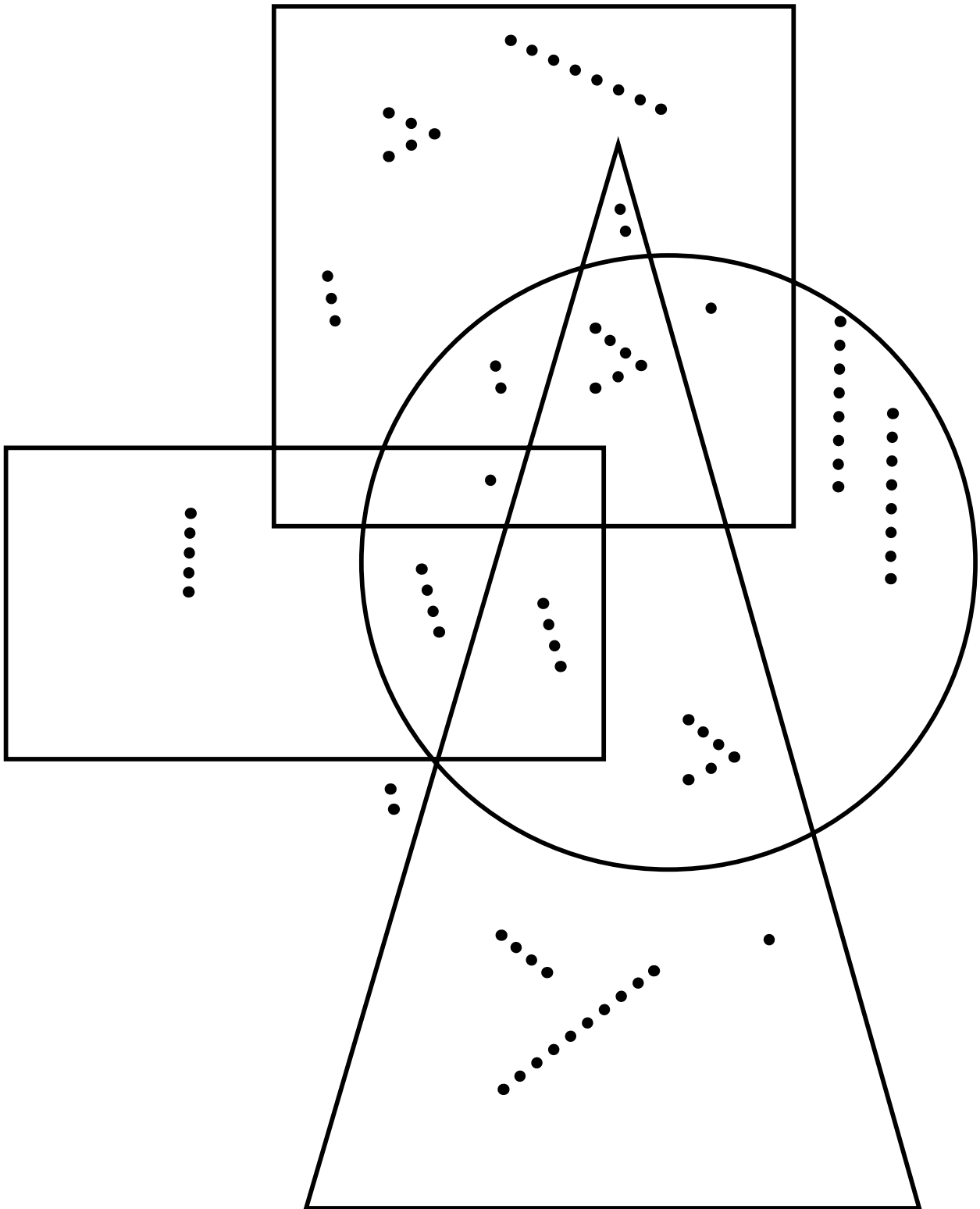

2 ♣ 3 ♠ 4 ♥ 1 ♦

♠	♣	♣	♦	♥	♦	♦	♠	♥
♣	♠	♣	♦	♦	♥	♠	♥	♣

♠	♣	♣	♦	♥	♣	♠	♥	♣
♥	♦	♣	♦	♥	♦	♠	♦	♣
♦	♣	♣	♥	♦	♥	♦	♣	♦
♥	♥	♦	♣	♦	♥	♦	♣	♠
♠	♥	♠	♠	♦	♥	♦	♦	♣
♥	♦	♣	♥	♦	♥	♦	♣	♦
♦	♠	♦	♦	♣	♣	♥	♦	♦
♣	♥	♥	♣	♦	♦	♣	♦	♣
♠	♣	♠	♥	♣	♣	♠	♣	♥
♦	♥	♣	♥	♣	♦	♣	♥	♣
♠	♥	♥	♣	♥	♦	♥	♣	♦
♥	♠	♠	♥	♥	♣	♠	♦	♦

Pracovní list č. 49

stromplot   hruškajablko   lžícenuž   stůlžidle
slunceměsíc   dennoc   stromlist   dědababka
potoklávka   noharuka   autokolo   tečkačárka

Pesštěká.Kobylamáhříbě.   Foukásilnývítr.   Današpatněslyší.

Vtrávěseobjevujípampelišky.   Rádjímdortysčokoládou.

Vleserostouhříby.   Podstromemjelist.   Vedleplotujekytka.

POLEDNE   me po si zu led fí gu ro ne lu
ZAHRADA   za me ře ši hra cop da fu po je
PŘÍBĚHY   ne pří hle ho bě de ka ru hy se
SVAČINA   so ru ve sva ge či ho cha na že
BYLINKA   by ves len tu fo lin ke ka le va
UŽOVKA   tře je u žov hy vo ne no ke ka

Jiří Žáček

Někdo

Někdo žije kopretinou,
někdo je zas na růže,
někdo je hňup vlastní vinou,
někdo za to nemůže.

Někdo kypí, zvedá činky,
někdo šidí žaloudek,
někdo má rád prasečinky,
někdo je spíš na soudek.

Někdo bere tučné renty,
někdo chodí bez gatí,
někdo platí alimony,
někdo je zas neplatí.

Někdo bije svoji paní,
někdo je zas od ní bit,
někdo mlčí, někdo žvaní,
kdekdo zpívá tenhle hit:

Někdo žije kopretinou,
někdo je zas na růže,
někdo je hňup vlastní vinou,
někdo za to nemůže...

Jiří Žáček

Někdo

Někdo žije kopretinou,
někdo je zas na růže,
někdo je hňup vlastní vinou,
někdo za to nemůže.

Někdo kypí, zvedá činky,
někdo šidí žaloudek,
někdo má rád prasečinky,
někdo je spíš na soudek.

Někdo bere tučné renty,
někdo chodí bez gatí,
někdo platí alimony,
někdo je zas neplatí.

Někdo bije svoji paní,
někdo je zas od ní bit,
někdo mlčí, někdo žvaní,
kdekdo zpívá tenhle hit:

Někdo žije kopretinou,
někdo je zas na růže,
někdo je hňup vlastní vinou,
někdo za to nemůže...

Jiří Žáček

Někdo

Někdo žije kopretinou,
někdo je zas na růže,
někdo je hňup vlastní vinou,
někdo za to nemůže.

Někdo kypí, zvedá činky,
někdo šidí žaloudek,
někdo má rád prasečinky,
někdo je spíš na soudek.

Někdo bere tučné renty,
někdo chodí bez gatí,
někdo platí alimony,
někdo je zas neplatí.

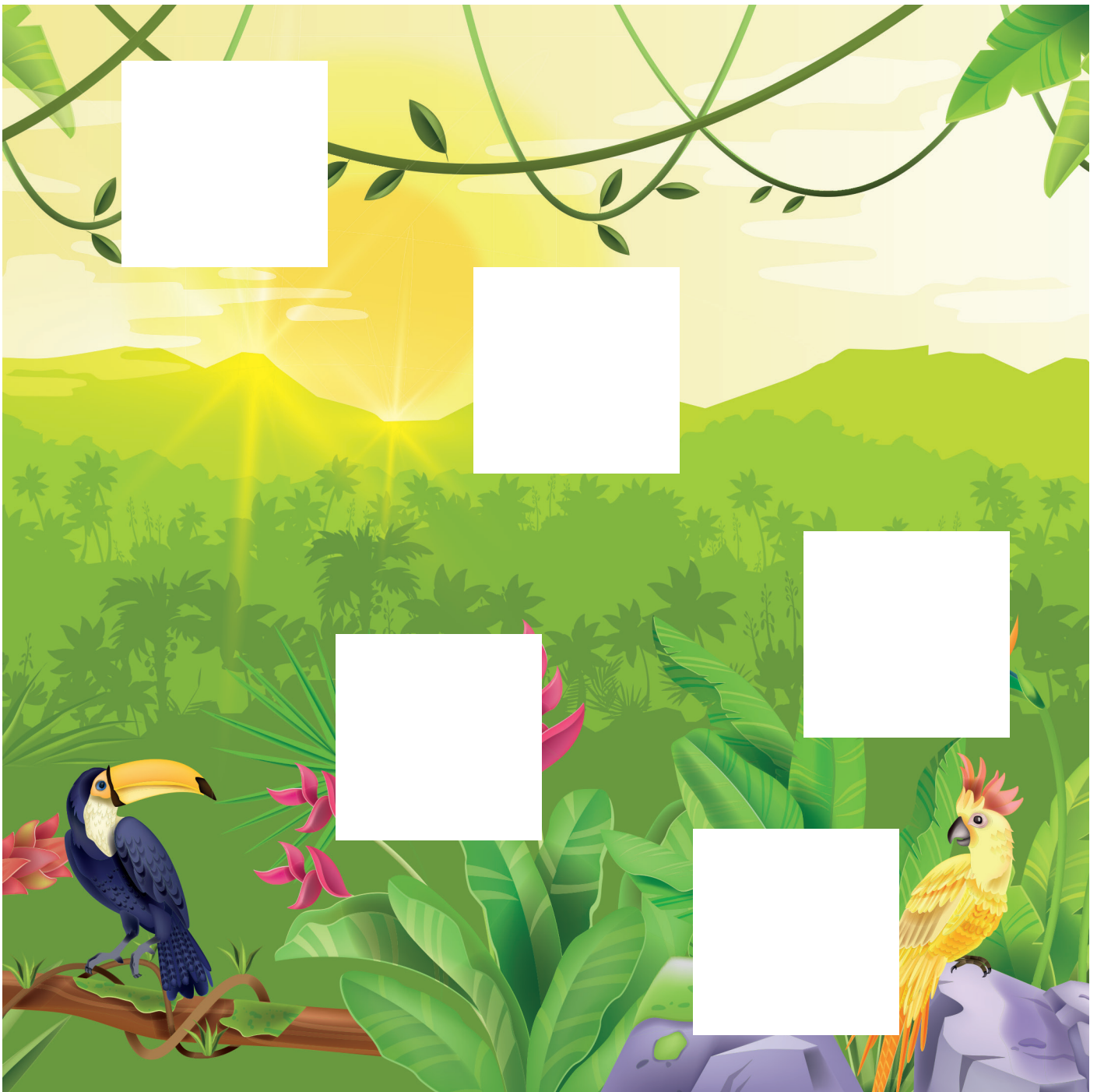
Někdo bije svoji paní,
někdo je zas od ní bit,
někdo mlčí, někdo žvaní,
kdekdo zpívá tenhle hit:

Někdo žije kopretinou,
někdo je zas na růže,
někdo je hňup vlastní vinou,
někdo za to nemůže...

Pracovní list č. 51

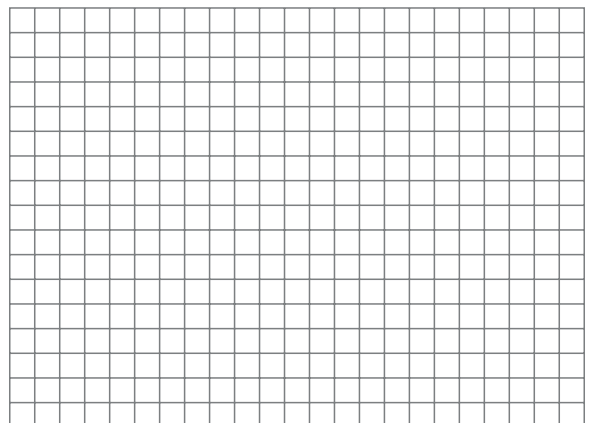
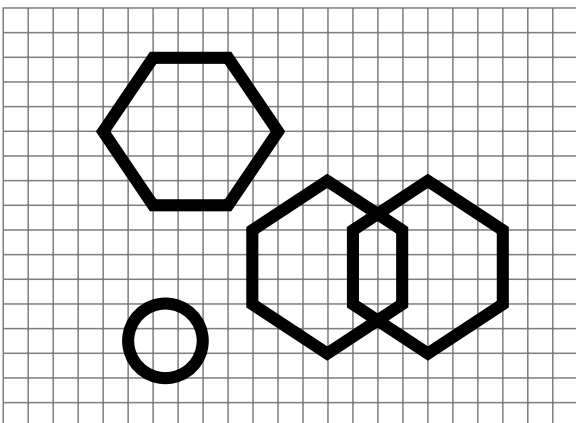
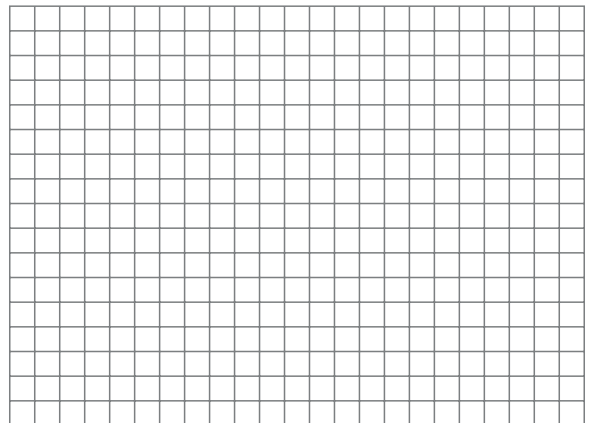
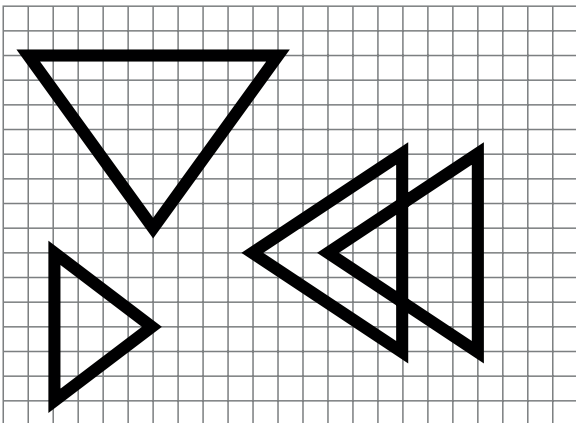
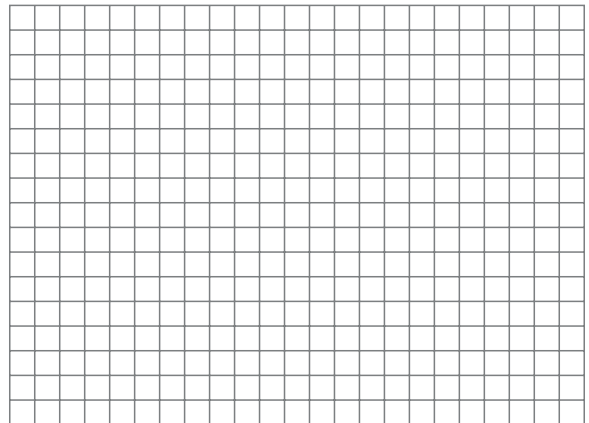
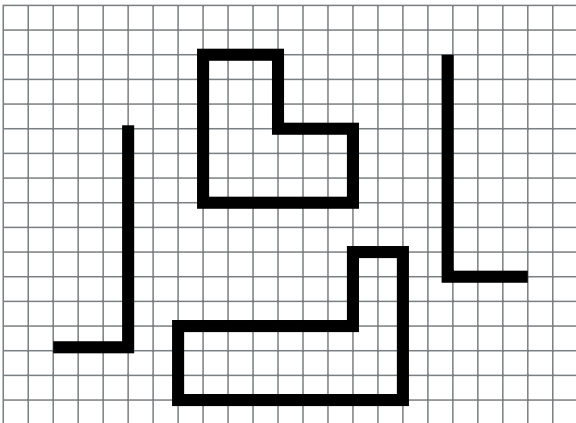
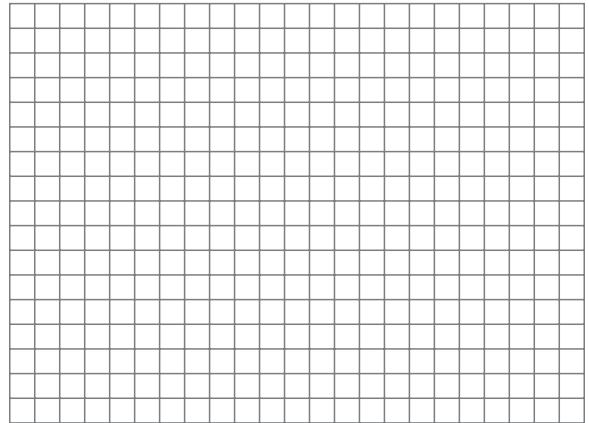
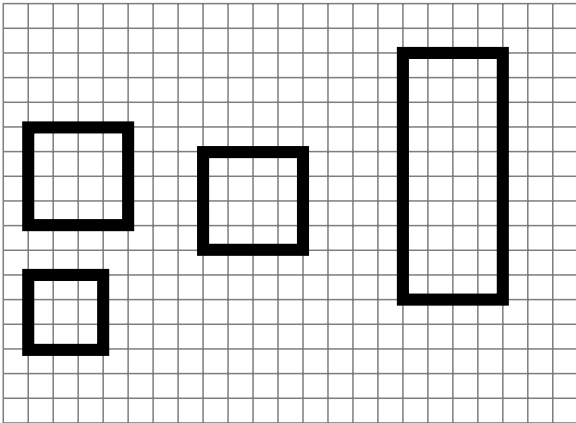

Pracovní list č. 53

x			X			x		X	
		X	x	x	x			X	
	x	x		X			X	X	X
X	X		x	X	X	X			X
		X			x		x		x
x			x	X		X		x	
	X				x				
		X	x		x			X	
x			x				X		x
	X			x		X			X
x		X			x		X	X	
			x	X		x		x	

Pracovní list č. 55

L_kař, _čitel, l_vice, tet_čka, p_lník, t_bule, kro_žek, slep_ce,

_nava, p_seň, pen_ze, l_stek, ml_nek, d_rek, p_nožka,

c_bulka, hr_ška, šl_hačka, k_men, kr_upy, př_běh, kul_čka,

tov_rna, bubl_na, r_bář, des_t, k_chna, v_jce, ml_ko,

h_mna, zaj_c, vč_ra, ho_sky, _dolí, _lice, v_soký, ob_lka,

d_ben, pt_ček, n_dobí, kř_da, _žovka, k_řátko, tr_ktor, z_ma,

hn_zdo, str_ček, s_kora, l_pa, l_vka,

R_že kr_sně v_ní.

Dět_ se těš_ na l_to.

Nad l_sem l_tá pt_k.

Na st_le st_jí v_za s kv_tinami.

Prod_vač v_ží b_nány.

MARS

1. Mars je čtvrtá planeta sluneční soustavy.
2. Druhá nejmenší planeta soustavy po Merkuru.
3. Je pojmenována po římském bohu války Marsovi.
4. Jedná se o planetu terestrického typu, tj. má pevný horninový povrch.
5. Je pokryta krátery, vysokými sopkami a hlubokými kaňony.
6. Má dva měsíce nepravidelného tvaru pojmenované Phobos a Deimos.

VENUŠE

1. Venuše je druhá planeta od Slunce ve sluneční soustavě.
2. Je pojmenovaná po římské bohyni lásky a krásy Venuši.
3. Jedná se o jedinou planetu sluneční soustavy, která je pojmenována po ženě.
4. Venuše je terestrická planeta, co do velikosti a hrubé skladby velmi podobná Zemi.
5. Někdy se proto nazývá „sesterskou planetou“ Země.
6. Venuše je zcela zakryta vrstvou husté oblačnosti, která nedovoluje spatřit její povrch v oblasti viditelného světla.

SATURN

1. Saturn je v pořadí planet na šestém místě a po Jupiteru druhá největší planeta sluneční soustavy.
2. Saturn patří mezi velké plynné obry, pro které je typické, že nemají pevný povrch.
3. Mají pouze hustou atmosféru, která postupně přechází do pláště.
4. Atmosféra je tvořena převážně lehkými plyny, a to hlavně vodíkem, který tvoří 96,3 % jejího objemu.
5. Při pozorování Saturnu z dálky je planeta světle žlutá, což způsobuje vrstva mraků.
6. Saturn je znám svou mohutnou soustavou planetárních prstenců, které jsou viditelné ze Země i malým dalekohledem.

Pracovní list č. 57

1

5

3

2

6

4

7

9

8

10

12

17

14

11

13

18

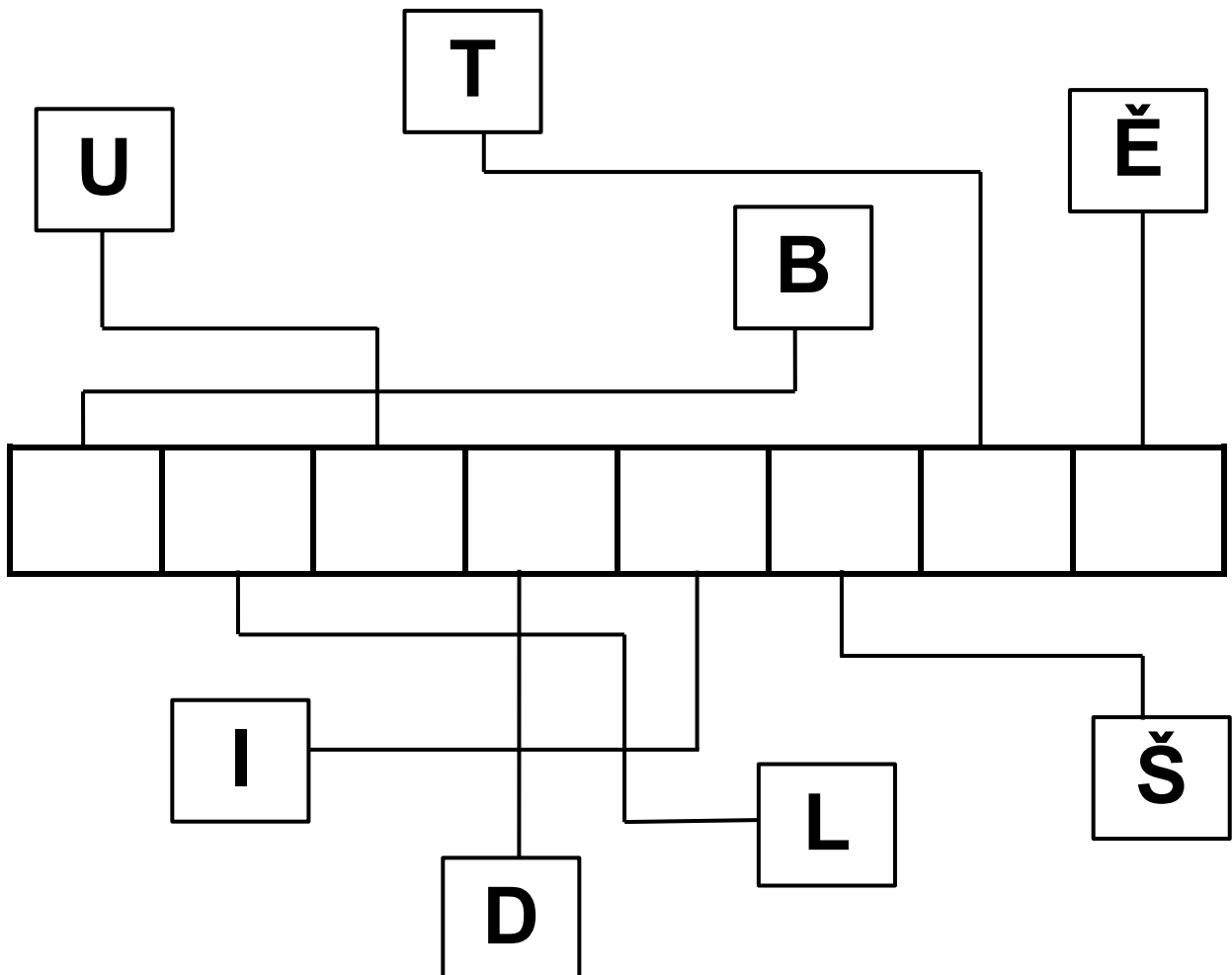
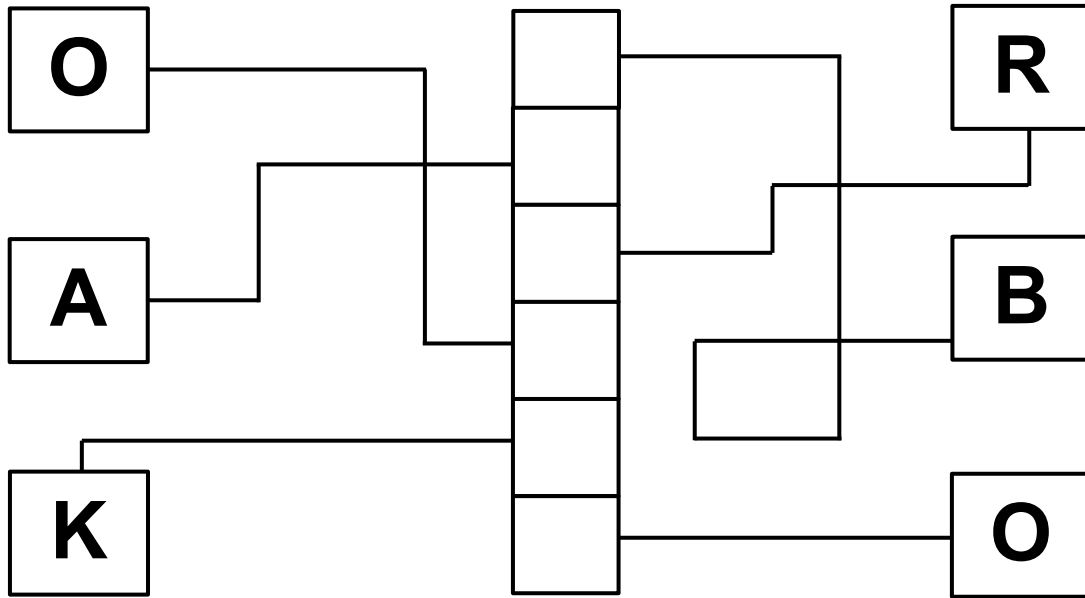
16

15

20

19

1 6 8 J
2 6
3 9 8 6 4
6 1

3 8 6
5 4 9 1
3 1 6 5
A 6
3 5

8 4 9 9
2 N 3 7
5 1 5 6
3 10 2

ae ee aa ae ea ae ae ea ee aa ae aa aa ee ea ea ae aa ee ae ee ee aa ae aa
pd dp dd pp dd dp pd pd pp dd pp dp pd dp pd dd dp pp pp pd dd pp dd
szs szs szs zzs szz zsz szs zsz zzz sss szs szz zss szs zss zss zsz szs zsz
nnm mmn nnm mmm nnn nnn nnm nnn mmm mmn nnm nnm mnn mnm
hkl khl lkh hkl lkh lkk hkl lkh kh l hkl hk1 11k hkk hlk hkl hk1 hkl
ddpq dpdq qddp ddpq qpdd pddq ddpq ddpq qqp d pddq ddpq qqp d ddq ddpq pddq
zas zsz ssz zzs slz sss zzz zzs szs zzs zzz ssz zzs zzs szz zzs zzs szs zzs zzz ssz szs zrn zzz
bbb ddd bbb ddd bbb ppp qqq bbb ddd ppp qqq bbb ddd ddd ppp qqq bbb qqq bbb ddd ppp
umu unu mum umu num mum mun umu unu num mnu urnu umu nun urnu rumu umu mum
nunn uunn nuun nunn unnu nunn nnun unun unu nunn uunn unnn uuun unu unnn uuun

Pracovní list č. 61

s	á	t	l	S	n
p	j	i	p	K	l
e	d	n	m	C	ů

§	§	?	§	§	?
§	?	§	?	§	§
§	?	§	?	§	§

PRAŽSKÝ HRAD

Pražský hrad je nejvýznamnější český hrad (původně raně středověké hradiště) stojící na skalnatém ostrohu nad řekou Vltavou v centru Prahy, na vrchu Opyš. Od 9. století býval sídlem českých knížat, později králů a od roku 1918 je sídlem prezidenta republiky. Dvakrát v dějinách se stal hlavní rezidencí císaře.

Postupnými přístavbami a úpravami vznikl z hradiště založeného v 9. století, se svými rozměry 570m délky a 128m šířky je jeden z největších hradních komplexů na světě. Rozloha hradu se obvykle uvádí 7,28ha, ale dodnes je předmětem sporů. Je považován nejen za symbol města, ale i české státnosti a podle Guinnessovy knihy rekordů za největší starobylý hrad na světě. Také je největší doposud obývaný hrad na světě, hned za ním je Anglický Windsor.

Součástí hradu je Katedrála svatého Víta, tradiční místo korunovací českých králů i jejich posledního odpočinku. Kromě mnohých českých panovníků (včetně čtyř císařů), pražských biskupů a arcibiskupů, duchovních, šlechticů i jiných lidí spjatých s pražským dvorem jsou v katedrále pochováni i někteří světci – velká část českých zemských patronů (sv. Václav, Vít, Vojtěch, Zikmund nebo Jan Nepomucký). Jsou zde také uloženy české korunovační klenoty.

T O L O U D A T O

N A L O U K A N A

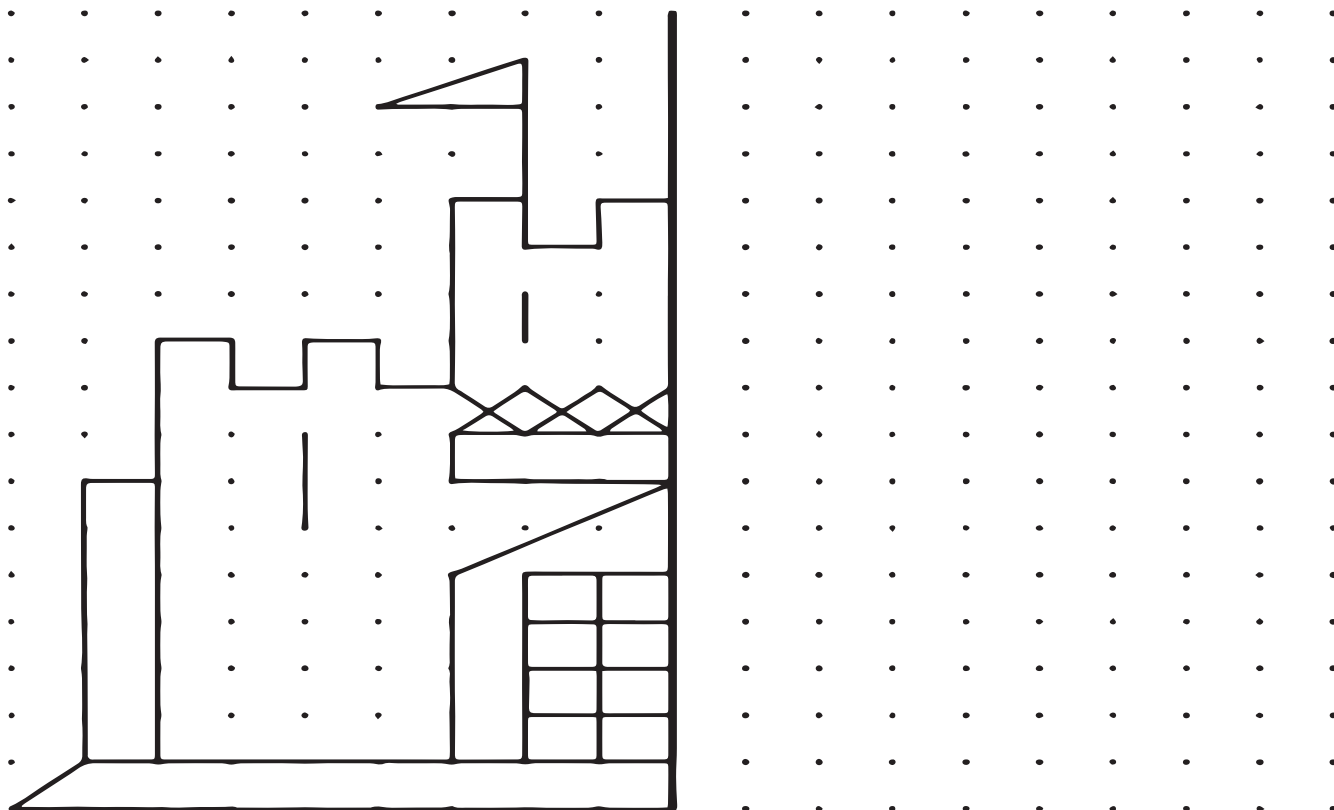
K E M E L O U N K

A U O A U T O A U

D U S A U N A D U

T O K O U L E T O

HRAD

MÁME LÍSA MELU PEPA LÍPA OSEL

L	A	P	E	P	M	U
E	M	Á	M	E	Á	L
S	M	L	Í	S	A	E
O	L	Í	P	A	A	M

Pracovní list č. 67

Původně se název „Praha“ vztahoval především právě na skalnatý ostroh s knížecím hradištěm, začal však současně označovat i okolní osídlení (např. u Ibráhíma ibn Jakúba). I později se po staletí název „Praha“ vztahoval na hrad i pražská města v jeho okolí. Teprve v roce 1784 byla samostatná města administrativně spojena a název „Praha“ oficiálně dostalo takto vzniklé město. Podle Pražského „hradu“ získalo označení „Hradčany“ osídlení na jeho západním předpolí. To se stalo v 1. polovině 14. století poddanským, později královským městem spadajícím pod zprávu purkrabího Pražského hradu. Dnes se tak jmenuje pražská čtvrť, která kromě historického města zahrnuje i území Pražského hradu. Ostrožna Pražského hradu byla osídlena již v období neolitu. Archeologicky byla prozkoumána sídliště kultury s lineární keramikou a kultury s vypíchanou keramikou v areálu Lumbeho zahrady. Z Lumbeho zahrady pocházejí i doklady o osídlení v období eneolitu a dále zde jsou doloženy pohřební aktivity kultury se šňůrovou keramikou a únětické kultury. Až v 80. letech 20. století se archeologicky podařilo prokázat existenci osídlení staršího, než dokládají písemné prameny, které zmiňují až kostel Panny Marie postavený přemyslovským knížetem Bořivojem někdy po roce 885. Během 9. století, snad už i v jeho první polovině, byla ostrožna předělena příkopem. Co se nacházelo uvnitř tohoto opevnění, není jisté.

V příkopu se kromě dřev, která mohla indikovat přítomnost dřevěné palisády, našla i keramika a např. esovitá náušnice. Ve spojitosti s osídlením areálu Pražského hradu před vznikem přemyslovského sídla se uvádí i archeologicky prozkoumané pohřebiště na III. nádvoří, které se jako jediné neváže na kostelní stavbu a je tedy datováno už do 2. poloviny 9. století. Zde byl v roce 1928 Ivanem Borkovským objeven hrob bojovníka s bohatou výbavou (železný meč, sekera, dýka, nůž, křesací souprava, železná břitva, dřevěné vědro). Tento nález dokládá přítomnost elity na ostrožně již před příchodem Bořivoje. Opevňování sídliště do podoby hradiště zahájil nejspíš Bořivojův syn Spytihněv. Přemyslovské hradiště bylo podobně velké jako dnešní rozloha hradu. Kromě západní strany byl obklopen strmými svahy a na severu, v místě Jeleního příkopu, dokonce tekla potok Brusnice. Na západní straně, mezi nynějším Hradčanským náměstím a prvním hradním nádvořím, byl z obranných důvodů vykopán příkop 30 metrů hluboký a 24 metrů široký, přes který vedl most do hlavní brány. Přesto kolem hradu byly dřevěné hradby na hliněných valech a několik strážních věží, z nichž tři sloužily také jako brány. Mezi západní a východní vedla dlážděná cesta.

♠	0	♥	0	♥	♦	♦	♣	♥
♣	♠	♣	♦	♦	0	♠	♥	♣

♠	0		0	♥	♦	♦		♥
♣	♠	♣		♦		♠	♥	♣
♠					♦	♦	♣	♥
♣	♠	♣	♣					♣
	0		0		♦		♣	♥
♣		♣		♦		♣		♣
♠	0	♥					♣	♥
	♠	♣	♠			♠	♥	♣
			0	♥	♦	♦	♣	♥
♣	♠		♠	♦			♥	♣
♠	0	♥	0					♥
					0	♠		♣

Pracovní list č. 69

P	d	e	a	f	U
T	s	r	h	b	H
S	o	i	j	t	i
G	í	o	b	r	P
R	m	h	k	l	K
U	k	s	s	n	e

!		!			
!		!			
			!		!
				!	
	!				
!			!		

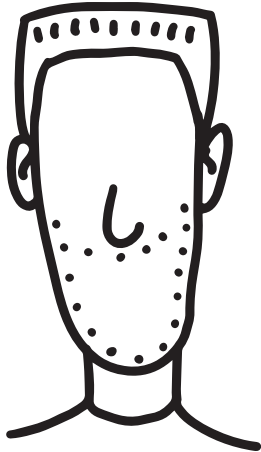
SMĚJE SE

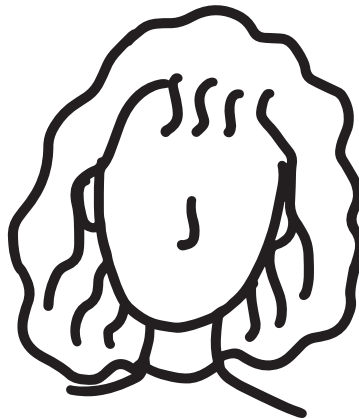
SPÍ

MRAČÍ SE

PLÁČE

KŘIČÍ

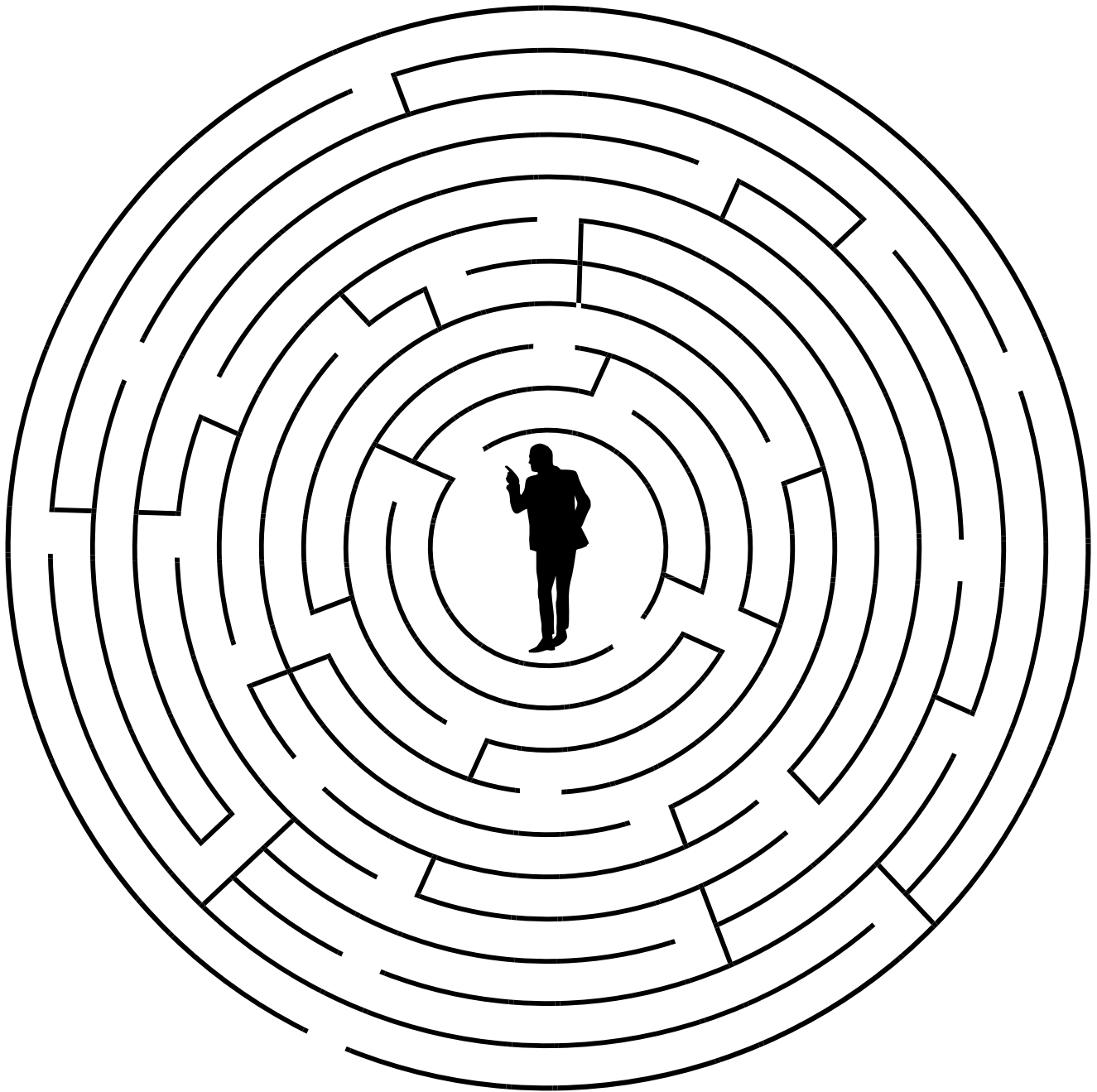
VYPLAZUJE
JAZYK

Pracovní list č. 71

Za vlády Vratislava I. byl na hradě postaven druhý kostel a zasvěcen sv. Jiří. Ten plnil až do roku 973 funkci hlavního kostela knížecího paláce i celých Čech. Kníže Václav zde nechal vystavět další církevní objekt, rotundu sv. Víta, do níž uložil ostatky světce, které získal darem od východofranského krále Jindřicha I. Ptáčníka. Po založení pražského biskupství roku 973 se rotunda stala metropolitním biskupským kostelem a nejdůležitějším chrámem v Česku. Církevní stavby byly v této době budovány z kamene, zatímco knížecí palác a sruby pro služebnictvo byly ještě dřevěné. Kolem roku 970 byl u kostela sv. Jiří založen ženský benediktinský klášter. Poté zahájil Boleslav II. velkolepou přestavbu kostela, na jehož místě vznikla monumentální předrománská bazilika o třech lodích. Sloužila také jako pohřebiště pro členy panovnické dynastie.

Za vlády knížete a prvního českého krále Vratislava II. se jako rezidence panovníka uplatnil na krátkou dobu Vyšehrad, přesto se na Pražském hradě prováděly stavební úpravy. Dřevěné opevnění vystřídalo kamenné s třemi branami: na východě Černá věž, na západě Bílá a jako postranní vchod sloužila věž Jižní. Už kolem roku 1060 byla z příkazu Svyatopluka II. zbourána a na její místo postavena bazilika, předchůdkyně gotické katedrály, zasvěcená Sv. Vítu, Václavu a Vojtěchu. Trojlodní románský chrám z bílé opuky byl 70 metrů dlouhý a na tehdejší dobu v našich zemích zcela nevídaný. Kostelu sv. Jiří přibýly dvě románské věže a dřevěný palác byl nahrazen zděným. Přestavbu hradiště do podoby s kamennými hradbami opevněného hradu zahájil 1135 kníže Soběslav I. Západní hradby probíhaly mezi dnešním druhým a třetím nádvořím, ze západní části se stalo předhradí.

Král Přemysl Otakar II. byl ve své době jedním z nejváženějších panovníků Evropy. Tomu odpovídaly i jeho přestavby na Hradě. V prvních letech vlády se zaměřil na zdokonalování opevnění, zejména na té nejcitlivější západní straně, kde byly rozšířeny příkopy, a vchod v Černé věži na východě zrušil. Nechal přestavět královský palác pro potřeby reprezentace a bydlení.

ŠEDÝ VLK

ŽLUTÝ MOTÝL

ZELENÁ TRÁVA

MODRÝ MÍČ

ČERNÉ SAZE

BÍLÁ VLOČKA

VLHKÁ ZEM

TEPLÉ LÉTO

VESELÁ PÍSEŇ

Amina jame lig.

Siuho edro ram.

Andatuj legsina obako drmasa.

Kasniko oresda ikrado dalsidu.

Pracovní list č. 75

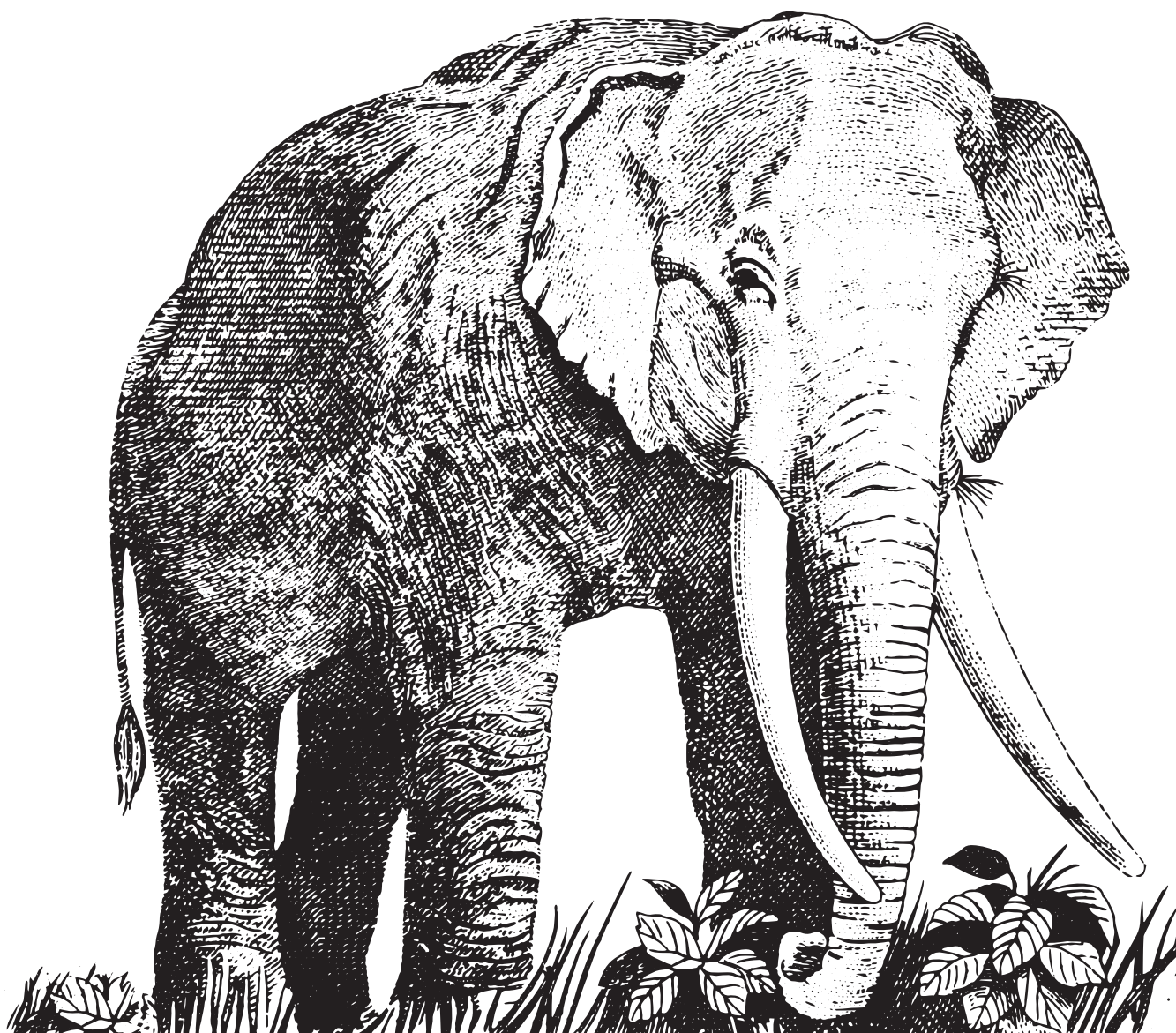
	A	B	C	D	E	F
1	V	N	K	P	B	L
2	B	A	J	O	R	D
3	Á	P	R	C	L	W
4	L	Ř	É	Á	Á	B
5	Š	O	S	L	K	Í
6	T	M	N	A	U	H

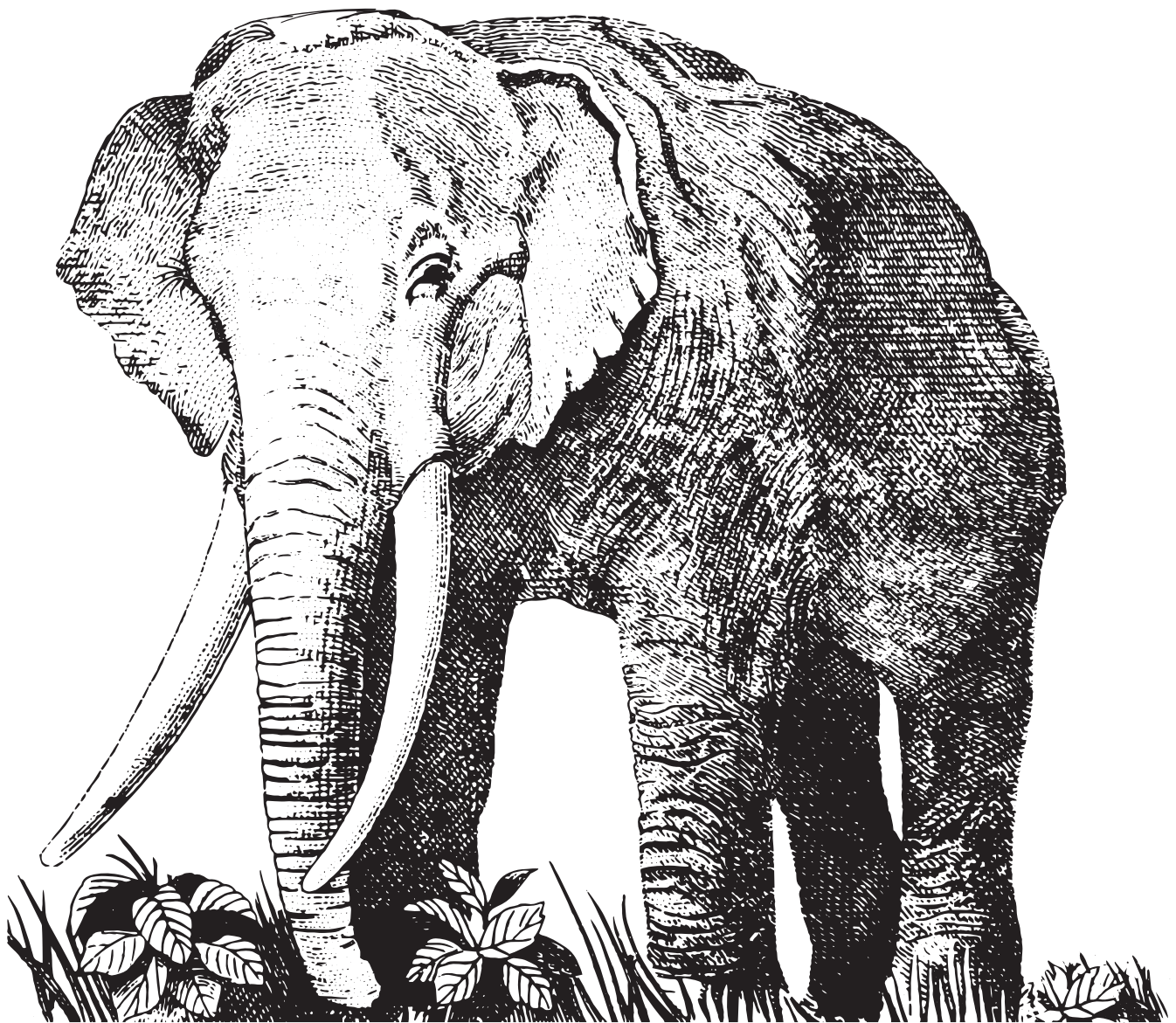
B3	D2	A1	B5	D5	E4	C6	F5

B2	E5	C3	B5	E1	B2	A6

D3	E6	E5	C3	A3	B4	C1	B2

Gotický rozmach pokračuje za vlády Lucemburků. Už ve 30. letech 14. století začala nákladná přestavba královského paláce podle vzoru francouzských paláců. Tehdy bylo přestavěno románské patro a palác byl rozšířen arkádami směrem do hradu, které tak umožnily vybudování dalšího rozměrného reprezentačního patra. V tomto patře se nacházel především tzv. Velký sál, předchůdce Vladislavského a palácová arkýřová kaple, jejíž zbytky je možno spatřit v jižním zdivu Vladislavského sálu. Roku 1344 Karel IV., tehdy ještě králevic a markrabě moravský položil s dlouholetým přítelem Arnoštem z Pardubic a se svým otcem, králem Janem Lucemburským, základní kámen katedrály sv. Víta v souvislosti s povýšením pražského biskupství na arcibiskupství. Hlavními architekty byli Matyáš z Arrasu a později Petr Parléř. Je to trojlodní katedrála s příčnou lodí, ochozem a věncem kaplí. Nejvýznamnější z nich je Svatováclavská kaple postavená nad hrobem sv. Václava. Velká, Jižní či Zvonová věž, 96,5 metrů vysoká, byla založena Petrem Parléřem, avšak dokončena až roku 1554 a roku 1770 opatřena barokní bání. Západní část s osmdesátimetrovými věžemi byla přistavěna až v 19. a 20. století podle návrhu Josefa Mockera. Katedrála byla dokončena za prezidenta T. G. Masaryka a arcibiskupa pražského Františka Kordače, kdy byla slavnostně otevřena ke Svatováclavskému miléniu 28. září 1929.

Pracovní list č. 78

5	7	2	1	9	3
Jiří	David	Mirka	Tomáš	Karel	Michal
javor	bříza	vrba	borovice	dub	buk
ovce	koza	kůň	králík	srna	slepice
USA	Peru	Lisabon	Španělsko	Čína	Itálie
puška	nůž	jed	šek	kopí	meč
sklenice	šálek	hrnek	láhev	podšálek	vědro
housle	kytara	piano	viola	cimbál	harfa
volejbal	tenis	balet	hokej	fotbal	golf
myš	potkan	klávesnice	disk	ikona	monitor
auto	kolo	sanitka	dodávka	kamion	motorka
coca-cola	džus	voda	pivo	limonáda	fanta
sokol	orel	káně	poštolka	volavka	labuť
tlačěnka	slanina	uzené	šunka	klobása	sýr
náramek	brož	prsten	kabelka	čelenka	náhrdelník

--	--	--	--	--	--

D J Z R S D S P U N F O X V K O Ř O B Í O D V C L U E H I C

Á P F Z E F R D S N A J A O T U E R U G E Š L O P K A E Z K G A D

Š d h s z h t g n f ě h á f t n o s t c h r o h n w i g o q x r e e š

D h v s z h t g ř n f ě h á f t e o s t c h r o h n w e i g o q x n r e u e š r d f o p e l s k s a z e o p b a

---

Pracovní list č. 80

Městská veterinární správa v Praze Státní veterinární správa
Na Kozačce 870/3, 120 00 Praha 2 - Vinohrady
+420 222 522 126

H - vet spol. s. r. o. - Veterinární klinika pro malá zvířata
Lochotínská 699, 109 00 Praha 15 - Horní Měcholupy
+420 271 961 092

Veterinární ambulance - MVDr. Svoboda R., MVDr. Král J., MVDr. Voplakal L.
Na Drahách 313/313, 252 41 Dolní Břežany
+420 241 910 622

Veterinární klinika Sokolníky
Trousilova 4/1064, 182 00 Praha 8 - Kobylisy
+420 284 683 450

Ivet - veterinární nemocnice
Ke Kamýku 996/3, 142 00 Praha 12 - Kamýk
+420 602 136 128

Veterinární ambulance, MVDr. Karel Sladovnick
Bryksova 61/779, 198 00 Praha 14 - Černý Most
+420 212 285 090

Veterinární klinika Lhotka
Ve Lhotce 30/607, 142 00 Praha 4 - Lhotka
+420 774 735 735

Evžen Šonský, MVDr.
Královská 10/1084, 110 00 Praha 1 - Staré Město
+420 723 285 820

Ehrenberger František, MVDr.
Rudných dolů 238, 254 01 Jílové u Prahy
+420 241 950 362

Veterinární klinika Galeé
Jana Masaryka 1/457, 120 00 Praha 2 - Vinohrady
+420 224 918 439

Čížek Václav, MVDr.
V průčelí 6/1652, 149 00 Praha 11 - Chodov
+420 702 050 856

Veterinární klinika Anděl - MVDr. Josef Barchánek, MVDr. Václav Mráz
Staropramenná 669/27, 150 00 Smíchov - Smíchov
+420 257 324 852

Řehák Miroslav, MVDr.
Janovského 9/978, 170 00 Praha 7 - Holešovice
+420 724 192 022

Karel Sladovník

Tel: _____

Václav Čížek

Tel: _____

Josef Barchánek

Tel: _____

Dolní Břežany

Adresa: _____

Jílové u Prahy

Adresa: _____

Klinika Galeé

Směrovací číslo: _____

Ivet

Směrovací číslo: _____

Klinika Anděl

Směrovací číslo: _____

Klinika H - vet

Směrovací číslo: _____

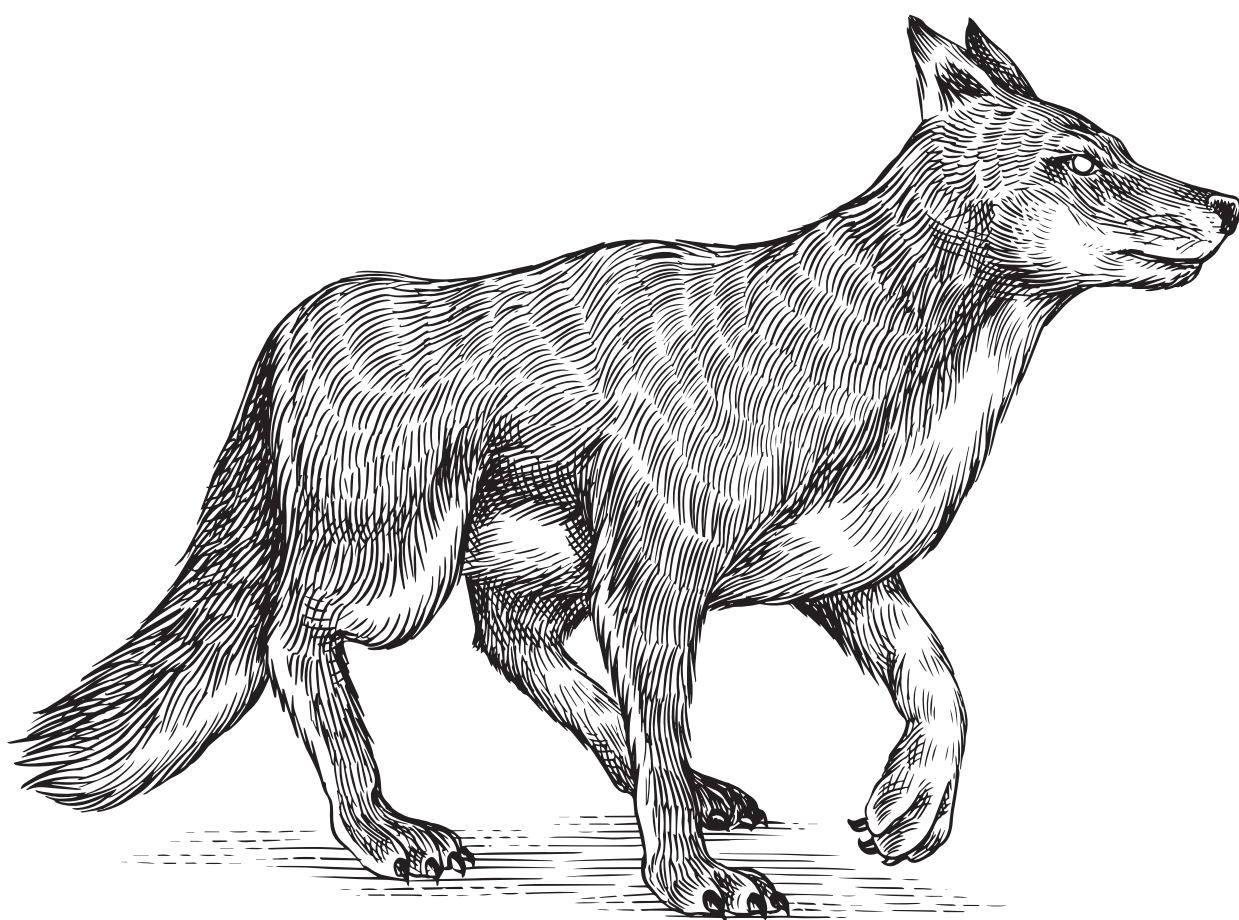
Pracovní list č. 81

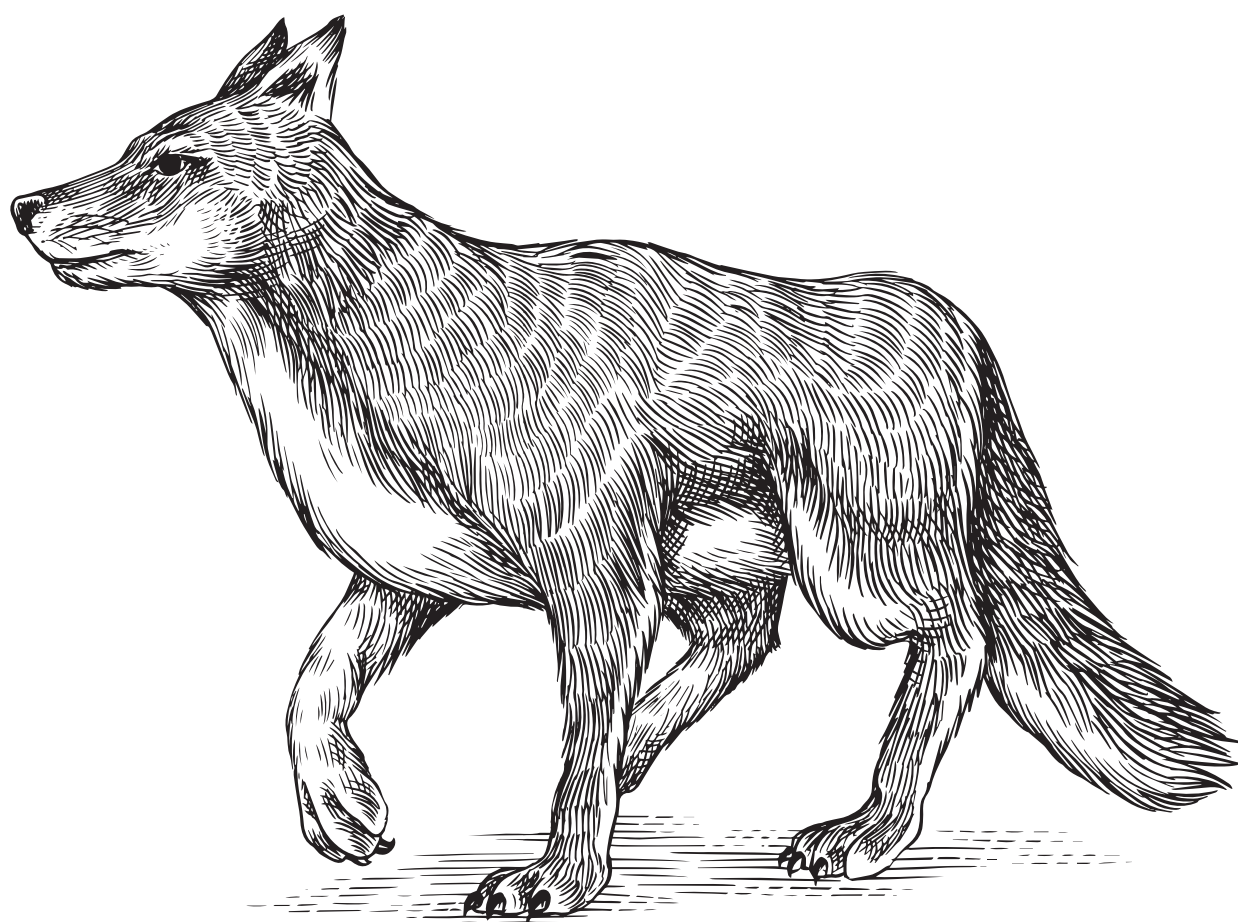
Vladislav Jagellonský nastoupil na trůn po Jiřím z Poděbrad roku 1471. Původně sídlil stejně jako jeho předchůdci od dob Václava IV. na Starém městě pražském v Králově dvoře na místě dnešního Obecního domu. Tam se však necítil v bezpečí, a proto se po roce 1483, kdy v Praze propukaly náboženské nepokoje vrcholící defenestrací katolických konšelů na Novoměstské radnici, přestěhoval zpět na Pražský hrad. Bylo ale nutné posílit zastaralý románský fortifikační systém. Na hrad proto povolal architekta Benedikta Rieda, který záhy postavil úplně novou severní hradbu se třemi obrannými (dělovými) věžemi (Prašná věž (Mihulka), Nová Bílá věž, Daliborka). Tato nová hradba rozšířila hrad o několik metrů směrem k Jelenímu příkopu, čímž vznikl prostor mezi starou románskou a novou pozdně gotickou hradební zdí, ve kterém později na východní straně hradu vznikla proslulá Zlatá ulička.

Vladislav Jagellonský se rozhodl nákladně přestavět královský palác. Nejprve bylo přestavěno západní křídlo. Z této přestavby provedené frankfurtským architektem Hansem Spiessem se nám v původní podobě zachovala Malá audienční síň (také nesprávně označovaná jako Vladislavova ložnice), která musela vzniknout ještě před rokem 1490, kdy se Vladislav stal králem uherským (absence uherského znaku). Následně byl pod vedením Benedikta Rieda na půdorysu celého reprezentačního patra paláce z dob Karla IV. (na místě bývalého Velkého sálu, palácové kaple (zachované zbytky arkýře ve zdivu) a dalších vrcholně gotických místností) postaven monumentální Vladislavský sál, patrně největší světský klenutý prostor bez vnitřních sloupů v celé tehdejší Evropě. Sál byl dokončen po roce 1500 a je 62 m dlouhý, 16 m široký a 13 m vysoký. Je důmyslně sklenut krouženou klenbou a vedou do něj slavné Jezdecké schody, určené pro vjezd koní i s jezdci. Je důkazem toho, že Vladislav i po svém přestěhování do Budína neztratil navzdory své tíživé finanční situaci o Pražský hrad zájem.

Při stavbě tohoto prostoru se poprvé v Čechách uplatnila renesance, a to v portálech a oknech sálu (označena rokem 1493). Palác byl zastřešen stanovou střechou, která však shořela při požáru pražského levobřeží roku 1541.

GRTEŘHUÝOÁZNZYŘÍOKÁŠOŠČVŘAYĚŘCŘEŠESUTÝA

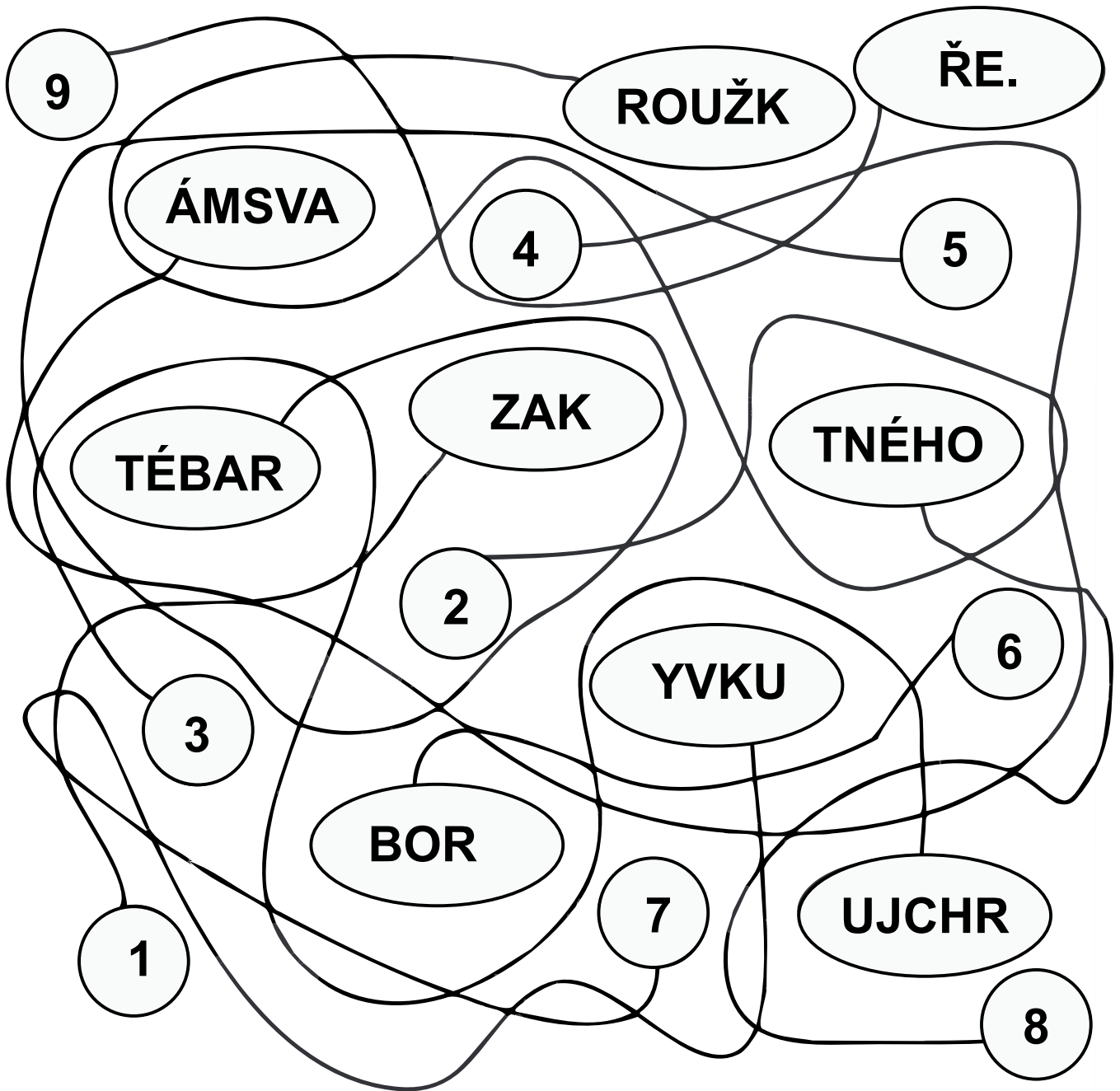
HTRLZZTŘOŽVŘŽŠXCHRŘÍEVMČAYÍZMČŠUEÝTUŽÁŮÁŠ

TSTŽPČŠEXYRÝIÁIOPVPÉNJUIÁÁÝŽOPZYĚUÁTIKJKIA

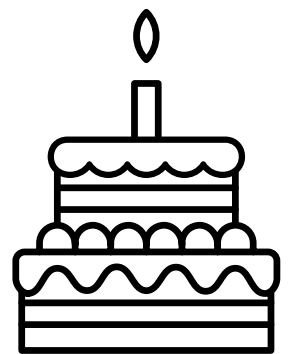
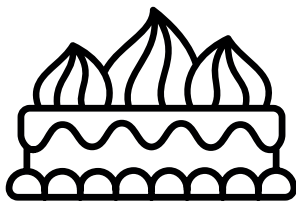
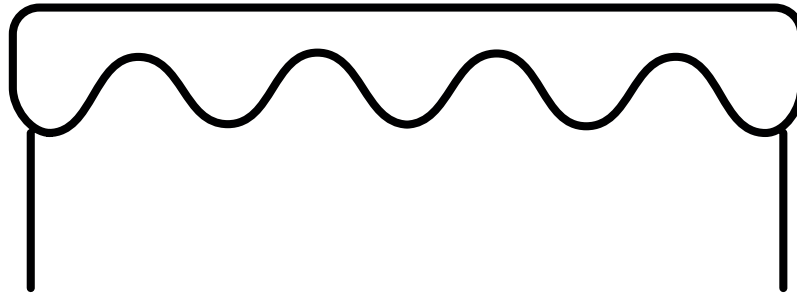
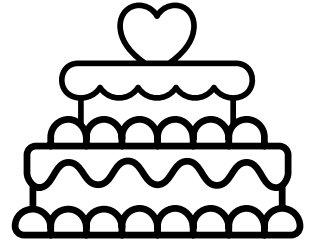

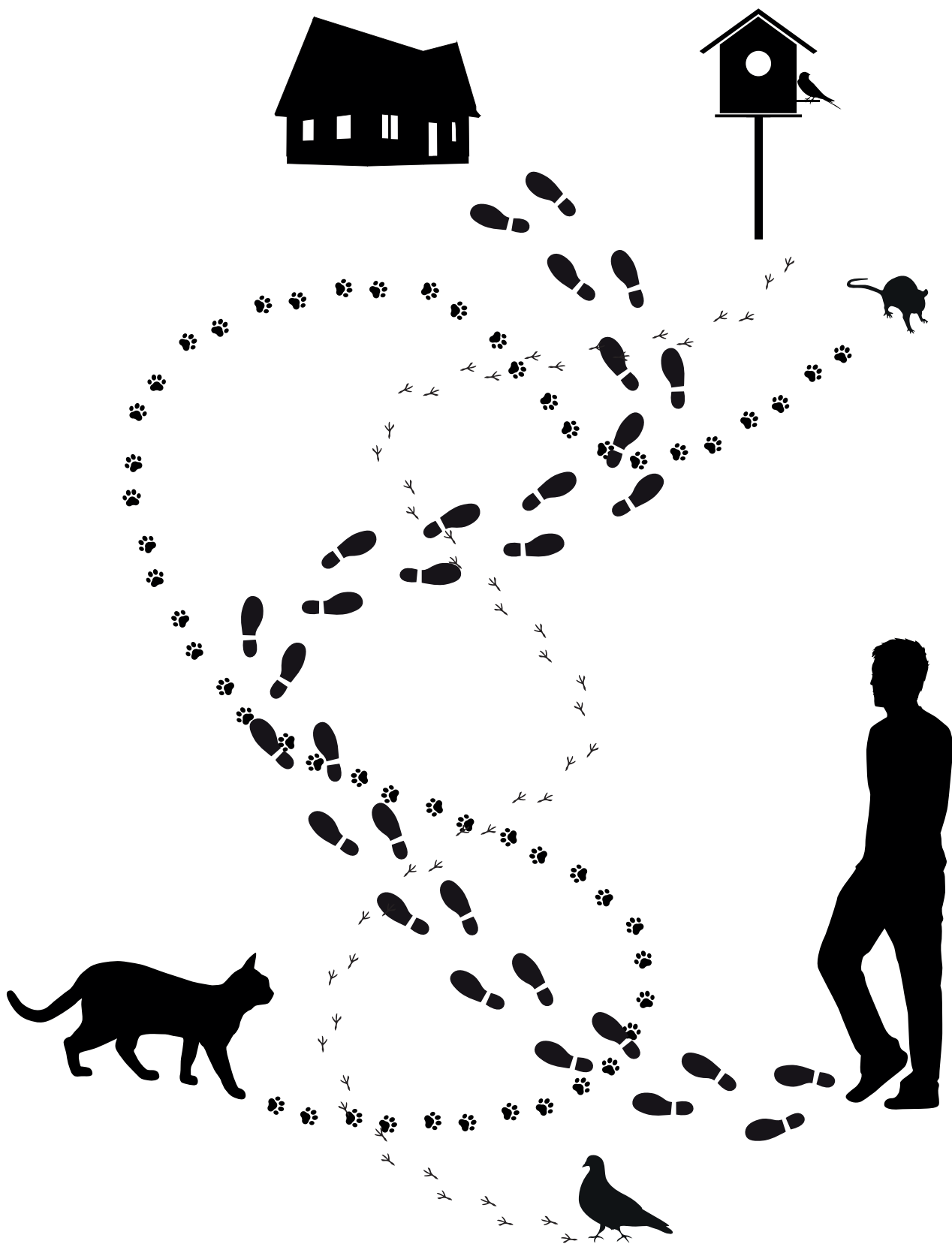
Pracovní list č. 85

Mezi lety 1508-1510 bylo dokončeno nové jižní křídlo královského paláce určené k obytným účelům pojmenované podle následníka trůnu Ludvíkovo křídlo. Tato část paláce již byla postavena převážně v renesančním slohu, pouze klenby ještě měly gotické žebrování. Ludvíkovo křídlo bylo však ke svému účelu využito až v roce 1522, kdy král Ludvík s chotí Marií přijel na několik měsíců pobývat v Praze. S hutí Benedikta Rieda souvisí i renesanční jižní portál baziliky sv. Jiří a Královská oratoř v Katedrále sv. Víta vytvořená ve spolupráci s Hansem Spiessem (motiv osekaného větvoří) a spojená můstkem se Starým královským palácem. Vladislav Jagellonský se také pokusil dostavět Katedrálu sv. Víta (v pozdně gotickém stylu). Nechal opravit Svatováclavskou kapli, která byla nově vymalována Mistrem Litoměřického oltáře, a zahájil stavbu Severní věže katedrály, která měla vyvažovat parléřovskou Jižní věž. Kvůli nedostatku peněz však byla stavba přerušena a nedokončenou práci nadobro zmařil ničivý požár roku 1541. Ferdinand I. Habsburský se svojí manželkou Annou pobývali v Praze poměrně často. Snažili se proto Pražský hrad proměnit v reprezentativní moderní (renesanční) královskou rezidenci.

Ferdinand založil roku 1534 na severním předpolí hradu Královskou zahradu, jednu z prvních renesančních zahrad na sever od Alp. V zahradě byly, mimo jiné, pěstovány i exotické rostliny a ovoce. Zde byly poprvé v Evropě pěstovány tulipány. V zahradě byl postaven renesanční Královský letohrádek, jež dal prý Ferdinand vybudovat z lásky pro svou ženu Annu. Před letohrádek je umístěna tzv. Zpívající fontána odlitá Tomášem Jarošem podle návrhu Francesca Terzia. V zahradě byla postavena Velká míčovna podle návrhu Bonifáce Wohlmuta.

foták

kolo

sýr

dýně

lahev

holinky

brýle

rýč

lod'

čaj

vajíčka

klobouk

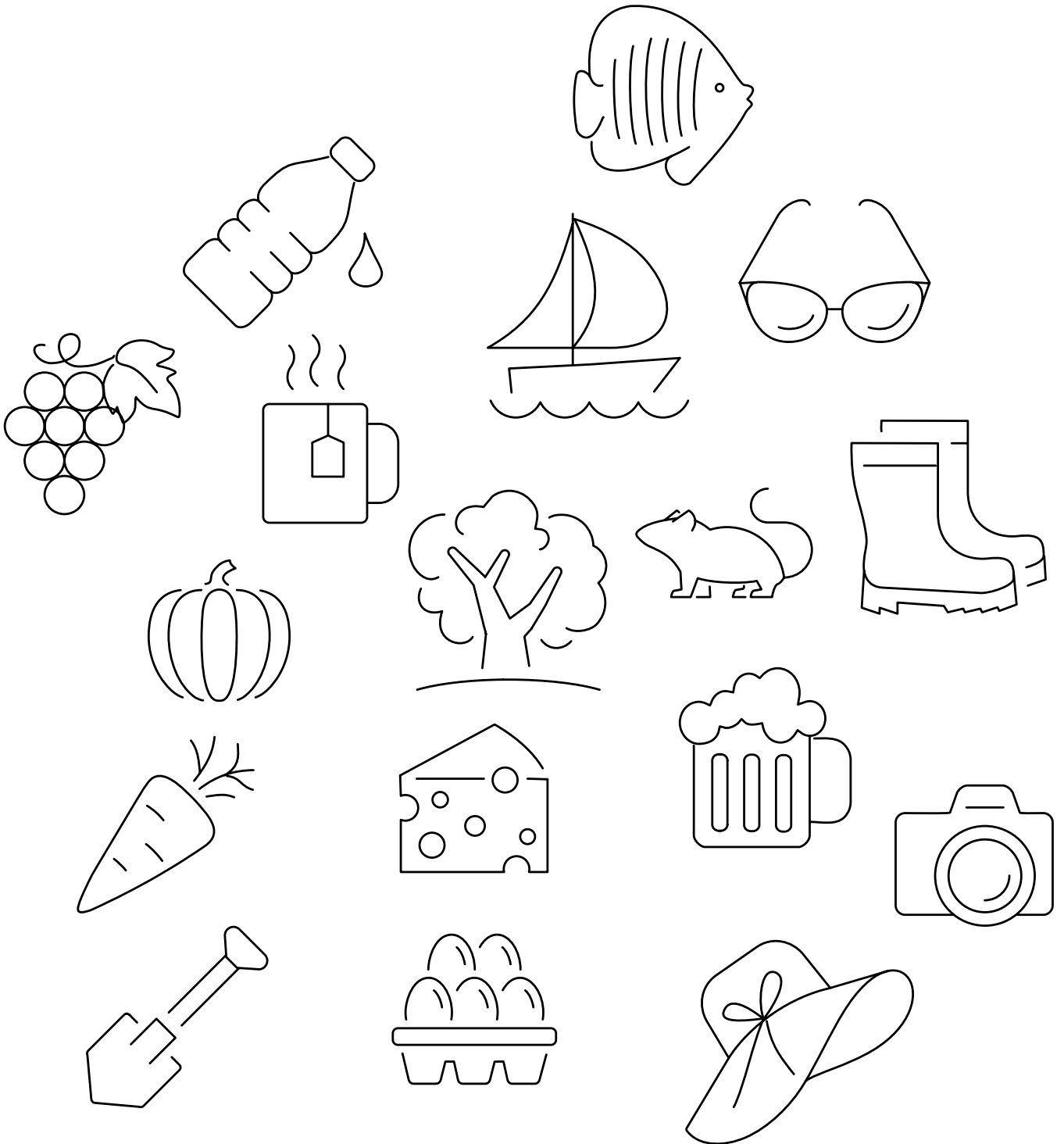
hrozny

pivo

strom

mrkev

auto

Podací lístek

Vyplni pošta:								
Odesílatel								
<table border="1"> <tr> <td colspan="2">*Tel. číslo: + 4 2 0</td> <td>*Kód zákazníka (odesílatele)</td> </tr> <tr> <td colspan="3">*E-mail:</td> </tr> </table>			*Tel. číslo: + 4 2 0		*Kód zákazníka (odesílatele)	*E-mail:		
*Tel. číslo: + 4 2 0		*Kód zákazníka (odesílatele)						
*E-mail:								
Adresát		Dobírka Kč						
<table border="1"> <tr> <td colspan="2">*Tel. číslo: + 4 2 0</td> <td>*Kód zákazníka (adresáta)</td> </tr> <tr> <td colspan="3">*E-mail:</td> </tr> </table>		*Tel. číslo: + 4 2 0		*Kód zákazníka (adresáta)	*E-mail:			Udaná cena Kč
*Tel. číslo: + 4 2 0		*Kód zákazníka (adresáta)						
*E-mail:								
Druh zásilky	Hmotnost	Cena služby						
Podací číslo	Poznámka (Dodatkové služby)	Placeno v hostovosti						

Pracovní list č. 91

Postovní poukázka A

Podací listek

Podací číslo

Jmena

Česká pošta, s.p.

Č. 47114983

Číslo účtu

Číslo účtu

Kč h

číslo

Kč h

Adresa majitele účtu

Číslo účtu

Kód banky

V. symbol

K. symbol

S. symbol

Odesílatel

Číslo účtu

/ 0300

ČESKÁ POŠTA

Poštovní spořitelna

podací znaky

Adresa majitele účtu

Zpráva pro příjemce (hůlkovým písmem, tiskem)

Vyplní plátcé - majitel Postžira nebo Postkonta jen při bezhotovostní úhradě

Datum, právoplatný podpis

Zúčtujte na vrub účtu plátcé

0 0 0 0 0 0

Kód banky

0 3 0 0

Poštovní poukázka A

Částka Kč h

Tr. kód
1 1 4

Ve prospěch účtu^{*)}

Kód banky

V. symbol

K. symbol

S. symbol

^{*)} Údaje zarovnejte vpravo, první část čísla účtu (předčíslí) uveďte před zvýrazněnou vlnitou čáru

Odesílatel (hůlkovým písmem, tiskem)

Jméno

Příjmení

ulice (obec), č. domu, PSČ, dodávací pošta

03

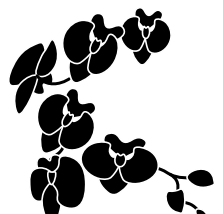
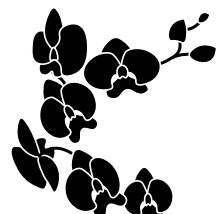
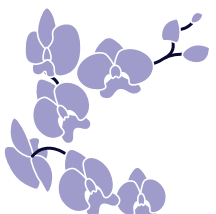
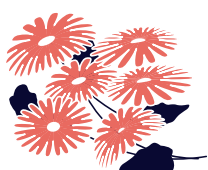
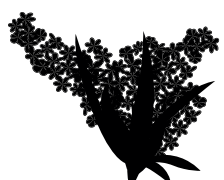
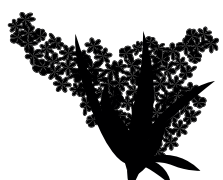
114 <

V červnu 1541 celé pražské levobřeží zachvátil ničivý požár. Při něm byla katastrofálně poničena kaple Všetech svatých, poškozen byl Starý královský palác, jehož pozdně gotická stanová střecha lehla popelem stejně jako Křídlo zemských desek se sněmovnou. Při požáru shořely i samotné zemské desky. Poškozena byla i katedrála, zvl. její rozestavěné části, které nebyly obnoveny (Severní věž). Shořel i Královnin palác.

V následujících letech se stavební činnost soustředila na obnovu hradu po strašlivém požáru. Jižní věž katedrály sv. Víta dostala nový ochoz a střechu (renesanční bání), pro věž byly Tomášem Jarošem odlity nové zvony (včetně největšího zvonu Zikmund) a katedrála byla uzavřena novou renesanční kruchtou podle návrhu Bonifáce Wohlmuta (dnes v severním transeptu). Po požáru bylo renesančně přestavěno a rozšířeno Křídlo zemských desek Starého královského paláce a byla znovu vystavěna Sněmovna Českého sněmu podle gotizujícího návrhu Bonifáce Wohlmuta.

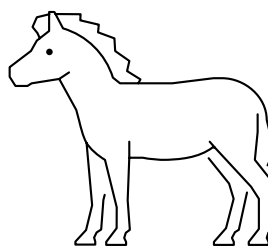
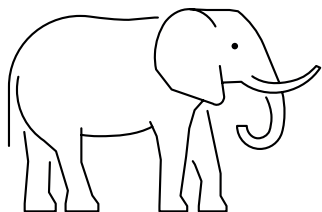
Po smrti své manželky královny Anny v roce 1547, jmenoval král Ferdinand svého mladšího syna Ferdinanda Tyrolského místodržícím v českých zemích. Ten se měl starat nejen o státnické záležitosti Českého království a reprezentaci dynastie, ale měl i dohlížet na stavební činnost na hradě. Otec Ferdinandovi poskytl mnoho peněz na chod jeho pražského dvora. Pod vedením Hanse Tirola byl roku 1554 dokončen nový palác, tzv. Nové či Ferdinandovo stavení, které sloužilo jako Ferdinandovy osobní obytné prostory.

Pracovní list č. 93

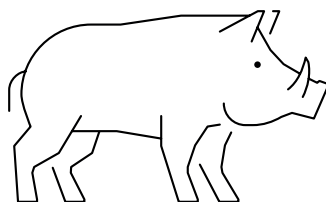

pštros

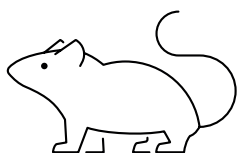

opice

pes

klokan

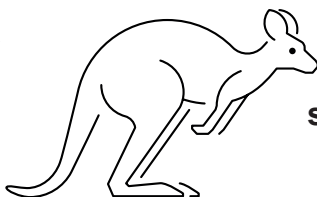

velbloud

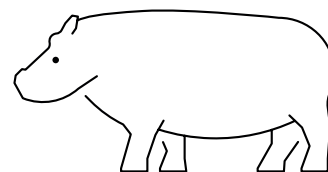

ježek

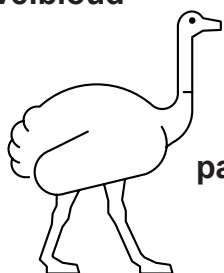
kůň

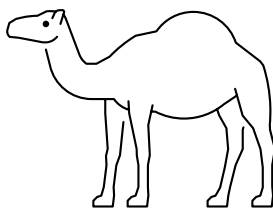
slepice

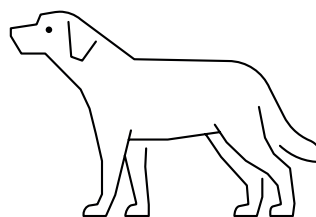
nosorožec

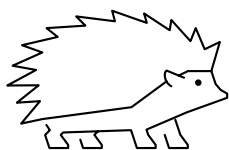
papoušek

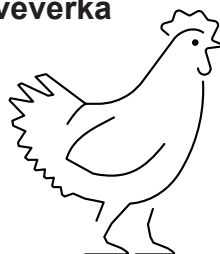
veverka

hroch

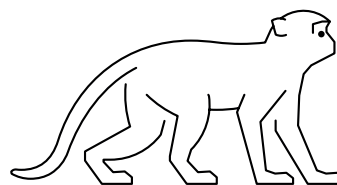
slon

myš

had

koza

Pracovní list č. 95

↔		↔		←		↔	
↑		←		↔		↓	
←		←		↓		↑	
↓		↓		→		←	
↑		↔		↔		←	
←		↓		→		↑	
↔		→		↓		↑	
↓		↔		→		↔	
↑		←		↔		↑	
↑		→		↑		←	
↔		↔		→		↑	
←		→		↔		↔	

CHLEBA .....

DĚKAN .....

DELTA .....

BINGO .....

HELIUM .....

KLASY .....

KRAVÍN .....

OBLAKY .....

REKLAMA .....

RYSKA .....

KOLOS .....

Pracovní list č. 97

Ezopovy bajky

Ezop žil v 6. století před naším letopočtem. Byl to propuštěný thrácký otrok. Připisuje se mu autorství velkého množství **bajek**. Ty byly v průběhu staletí převyprávěny, ale jejich podstata zůstává stejná. **Vždy obsahovaly užitečné ponaučení.** Některé z příběhů vám zde přiblížíme.

Bajka je krátké alegorické vyprávění ve verších nebo v próze. V bajce nejčastěji vystupují zvířata (bajka ezopská) nebo rostliny a věci s lidskými vlastnostmi. Bajka má obvykle výchovný charakter, někdy žertovný, často kritický. Je to jeden z nejstarších literárních žánrů.

O pyšné lampě

Na stole stála svítící lampa, čistá a vyleštěná. Její světlo bylo zářivé a dopadalo na stůl i do celého pokoje.

Lampa byla na sebe velmi pyšná. Ani stůl, ani knihy nesvítily, jen ona zářila. Řekla: "Podívejte se na mne, nikdo z vás neumí svítit. Svítím víc, než měsíc na obloze i s hvězdami. Dovedu svítit tak, jako slunce!"

Co se tak chlubila, hrálo si u stolu malé kotě. Zatáhlo za cíp ubrusu a bác. Lampa spadla a zhasla. "Proč nám nesvítíš teď?", řekla kniha. "Už ze mne nikdo nemůže číst, když nesvítíš! Ale podívej se, měsíc svítí dál!"

Stačilo malé kotě, aby tě sfouklo, ale měsíc, hvězdy i slunce vyzařují světlo navěky."

Ponaučení: Pýcha předchází pád.

Vrána a džbán

Byly horké letní dny. Všechny studánky a prameny v lese vyschly. Mnoho zvířat a ptáků bylo zemdleno žízní. Jen vrána se vydala z lesa blíž k lidem, jestli u nich nenajde kapku vody. U nejbližšího stavení stál opuštěný džbán a vrána se dychtivě snesla k němu. Na dně džbánu se lesklo trochu vody. Vrána se zobákem pokoušela napít, ale džbán byl příliš vysoký a její zobák nedosáhl vody, hlavou se k ní dostat nemohla. Už si zoufala, když ji něco napadlo! Z posledních sil začala sbírat malé kaménky a házela je do džbánu. Pilně sbírala, až jimi skoro naplnila nádobu a voda vystoupila nahoru. Vrána se napila a její síly se postupně vracely.

Ponaučení: Není nad chytrost.

Liška a vrána

Hladová liška se potulovala po kraji. Nikde nebylo nic k snědku. "Kdybych někde sehnala kousek sýra", řekla si. A ku podivu, zrovna v té chvíli nad ní zakroužila vrána, a v zobáku měla pěkný kus sýra, který právě ukradla z okna v jednom domě. Sedla si na větev a začala si na sýru pochutnávat. Hladová liška přemýšlela, jak se dostat k chutnému soustu vysoko nad ní. To by ale nebyla mazaná liška, aby si nedovedla poradit. Začala vráně lichotit: "Jaký jsi to krásný pták! Tvé peří se leskne jako stříbro, je hebké jako hedvábí! Tvůj postoj je vskutku královský. Měla bys být králem všech zvířat. Jistě i tvůj hlas je překrásný, umíš zpívat?" Vrána se pýchou už nadouvala, a chtěla ukázat, že zpívat umí. Jakmile otevřela zobák, kus sýra jí vypadl, liška jej zachytila a utíkala do své nory, aby si na něm pochutnala.

Ponaučení: Dej si pozor na lichotky, málokdy jsou myšleny vážně.

Lev a myš

Král džungle-mocný lev odpočíval po jídle, když mu před nosem proběhla malá myška. Lev vymrštil tlapu a myšku chytil. Chtěl ji rozmačkat za to, že rušila jeho klid. Myška začala prosit: "Nezabíjej mne, mocný lve, někdy ti třeba pomůžu zase já." Lva pobavila její řeč, jak by mu malá myška mohla pomoci! Ale myšku přece jen pustil.

Zanedlouho přišli do džungle lovci, a chytili lva do sítě. Bezmocný lev se svíjel v síti na zemi. Zatímco lovci poodešli, potichu přišla malá myška a řekla lvovi: "Neboj se, já ti pomohu, jsem ti přece zavázána." Lev si jen smutně povzdechl, nevěřil jí. Ale myška už svými ostrými zoubky hryzala síť a rychle se jí podařilo překousat několik provazů, až díra byla dostatečně velká a lev jí mohl utéci.

Ponaučení: I slabý může pomoci silnému.

Chlubivý člověk

Jeden chlubivý člověk vyprávěl, kde všude byl a které kraje procestoval. Byl jsem v Africe, tam jsem holýma rukama ulovil lva! V Americe jsem přišel na závody nejrychlejších lidí na světě, a když jsem s nimi závodil, vyhrál jsem.

I na sněmu nejchytřejších lidí na světě jsem byl a tam jsem uhodl tu nejtěžší hádanku.

A v daleké tramtárii, kde voda zatopila celou krajinu, a lidé musili jezdit na loďkách od domu k domu, jsem dokázal přeskakovat široká jezera. "Však se tam běžte zeptat", řekl cestovatel.

A tak řečnil ještě dost dlouho, až jeden člověk, který ho poslouchal, řekl: "Ale přece se nemůžeme vydat tak daleko, abychom se na to zeptali, můžeš nám i zde ukázat, co všechno umíš, jak daleko umíš skákat!" Až teď na cestovatele začali všichni křičet: "Ano, ukaž nám to!" Ale zahanbený cestovatel už utíkal docela obyčejnými skoky pryč.

Ponaučení: Jenom skutky mluví za tebe, netřeba se chlubit!

Vlk a kůň

Šedý vlk se toulal po krajině a hledal něco k snědku. Nepotkal žádné zvíře, na které by mohl zaútočit. Šel okolo krásného velkého pole, na kterém rostl oves. V dálce uviděl koně. Škoda, že byl tak velký, vlk si na tak velká zvířata netroufal. Ale nedalo mu to, aby koně aspoň nepopíchl: "Podívej se na ten bujný oves, celé pole ti nechám!"

Kůň mu odpověděl: "Nedělej ze mne blázna, vím, že ty oves nejíš. Kdybys ho jedl, bylo by už celé pole snědené!"

Ponaučení: Není ctností rozdávat něco, co nám nepatří.

Dřevorubec a les

Dřevorubci se zlomila sekyra. Bez ní nemohl vykonávat svoji práci. Přišel do lesa, kde rostlo mnoho velkých

i malých stromů. Požádal slušně stromy, aby mu daly kousek dřeva na topůrko. Velké stromy řekly, aby si vzal některý malý stromek. Dřevorubec si vybral mladý stromek, který ještě neměl čas vyrůst a sekyru opravil. Jakmile byla sekyra opravená, začal kácet všechny stromy v lese, velké i malé. Velké stromy jen vzdychaly: "Proč jsme mu dovolily vzít dřevo na opravu sekyry! Z lesa zůstaly jen pařezy.

Ponaučení: Kdo nechrání jiné, nechrání ani sebe.

Pracovní list č. 97

Jupiter a želva

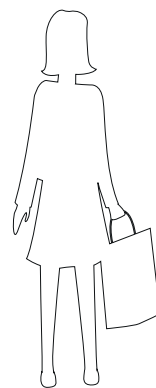
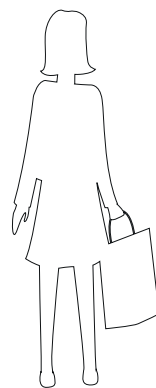
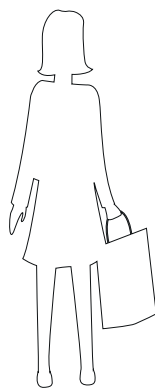
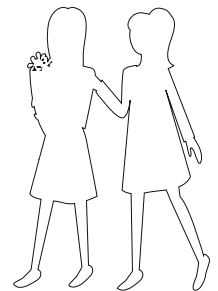
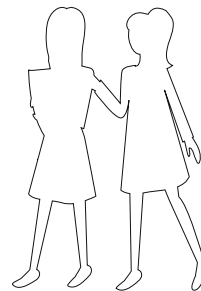
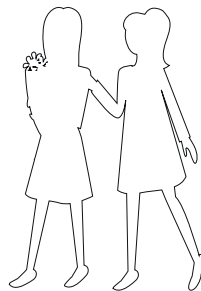
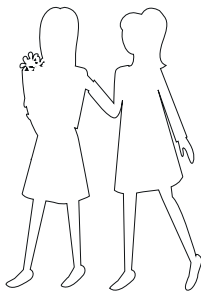
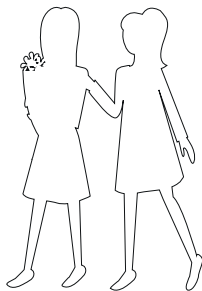
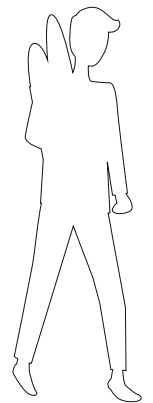
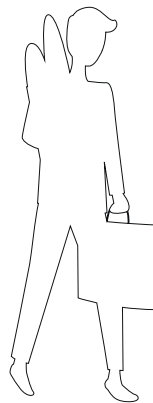
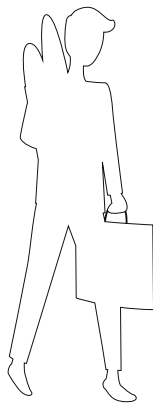
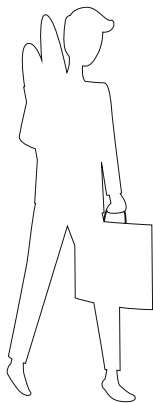
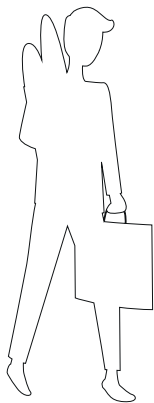
Bůh Jupiter pořádá velkou slavnost zvířat. Malá i velká zvířata se na slavnost těšila a přišla všechna, až na želvu. Ta byla líná, nechtělo se jí přijít. Po slavnosti Jupiter na ni uhodil, proč nepřišla? Želva se vymluvila, že musela zůstat doma. Jupiter se rozhněval a řekl želvě, že teď želvy musí svůj domek nosit už stále s sebou. Do té doby želva neměla svůj krunýř, chodila do něj jen jako do domečku.

Ponaučení: Bud'me opatrní na to, co říkáme, jinak nás vezmou za slovo.

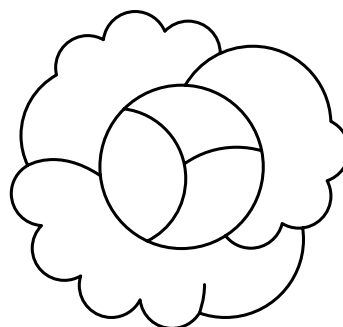
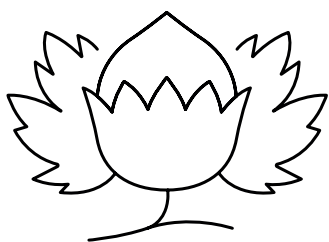
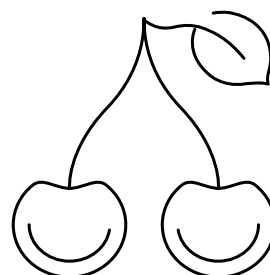
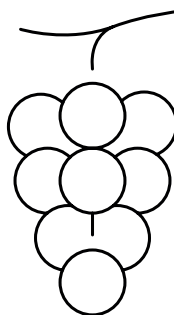
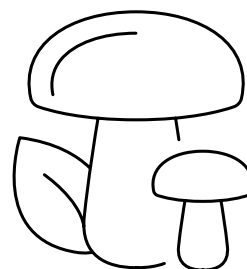
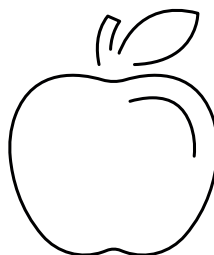
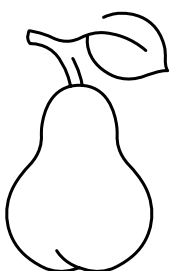
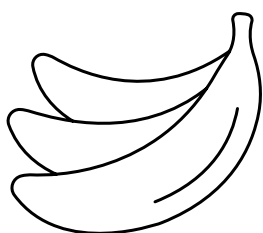
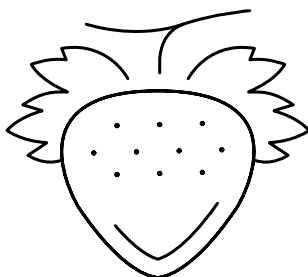
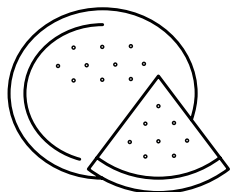
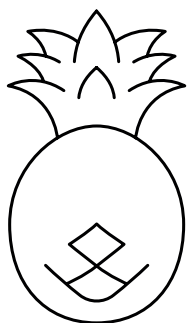
Lakomý člověk

Jeden člověk šel po ulici a viděl, že na otevřeném okně stojí sklenice, plná lískových oříšků. Protože to byl člověk lakomý, řekl si, že si je vezme všechny. Sáh hluboko do sklenice a nabral si plnou dlaň oříšků. Snažil se vytáhnout ruku s oříšky, ale nešlo to. Oříšky nechtěl z ruky pustit za žádnou cenu, dlouho se marně pokoušel vytáhnout ruku ze sklenice a nepustit ani jeden oříšek. Vztekal se. Někdo mu poradil, aby si vzal jen pár oříšků, aby nebyl tak chtivý.

Ponaučení: Není dobré mít všechno najednou.

Pracovní list č. 99

ananas

citron

cibule

meloun

třešně

hruška

banány

zelí

hrášek

jablko

jahoda

lilky

houby

brambory

oříšek

hrozen

pomeranč

mrkev

1 čočka

---

2 hrábě

---

3 bříza

---

4 šátek

---

5 ahoj

---

6 růže

---

7 křída

---

8 ořech

---

9 mýdlo

---

10 dvorek

---

11 frak

---

12 žába

---

13 pírko

---

14 louže

---

15 eben

---

16 jídlo

---

17 věno

Pracovní list č. 101

Přidaná, peněžní, zanedbatelná.....

Desková, odvážná, míčová.....

Bezmezná, neslýchaná, nehorázná.....

Temný, hluboký, jehličnatý.....

Železná, karnevalová, obličejová.....

Šílená, fialová, jalová.....

Keramická, kočičí, jídelní.....

Slonová, lýtková, rybí.....

Smuteční, květinová, obřadní.....

Vlněná, učební, očkovací.....

Hudební, nebeské, geometrické.....

Těžký, spotřební, oděvní.....

Třináctá, svatební, zámecká.....

Rodinná, soukromá, narozeninová.....

Právní, manželská, pedagogicko-psychologická.....

Nemístný, židovský, kreslený.....

Analytická, fyzikální, anorganická.....

Animovaný, celovečerní, širokoúhlý.....

Čínská, egyptská, pravěká.....

Rychlý, indiánský, přespolní.....

Chutný, pozdní, vynikající.....

w e q e s c r z b y a b l e l a z y b z r c s e b w e b r t z u b i o p ú b ů l k j h g f d s a y x c v n b
o p k j n b m b g t z l ř č r f v c d e š ě w s x y b a c i ě š w e s d x c y b a q ř ž z t g h u á í é p
o i u j k l b ů m n b g t ř é r f v c d e š b ě w s x y a q ě š w b e b s d x c v f r ř č l t z g h b n j u
y y a l e p b o i k l ů m n b v c x y a s d f g h j k l ů p o i u z t r e w q o ě š y c b m ů k h f s g e t
u o ú é á ž č ě b š ř ý í p i z r w q s f h k ů l j g d a y c b m b n v x y c a d q e w r e b z r i t z o
p ú j l k ů h j f h d g s f a d y c x b v c b v n b m ů p o l é í i k m j u b á ý z h g b í r t f g r d c v
x d č ř e š w s x b y a w q ě š č r f c g h z t r e p o í á u j h b g f r ř ž ý z g b v c f d e r w š č ř f d
c x y b g h z u i o p é í á ý h n b v f r ř č e d c x s e t g f d a p o é í b i b u á ý z t l ř e č š ě q w
s a y x c d e r f v b g t z u j j h n m k b o p i í á u j m n b h z t z r c s e w e d s x c y f t z u i s d f
g h j k l ů l k j h g f d b d s a q w e r t z u i o p o i u z t r e b w q w e r t z u i o p o i u b z t t e r w
e w q e s c r z y a i e l a y z r c r s c s e q a y w s x e d c y f r t g b n h z u j m k i o l ů p ú ů p é
í o l k i á ý u j h z i r t g v f r č e d c š ě w s x x s w ě s q a y p o b i u z t r e b w q a y x s w e d
c y f r t g b n h z u j m k i o l ů p e l a y z r c s e e s c r r e w q ř ž ý á i u z u ř ý í p i z r w b q s f
h k ů l j g d a y c b m n v x y c a d b q e w b r e z r i t z o p b ú j l k ů h b j f h d g s f a d y c x
b v c b v n b m ů p o l é í i k m j u á ý z h g b l r t f g r d c v x d č ř e š w s b x y a w q ě š č r f
c g h z t r e p o b í á u j h b g f r b ř ž ý z g b v c f d t ý á í é l k ů j l k ů h j f h d g s f a d y b c x
v c b v n b m ů b d p q b d p q q d b p b p b d q a e w q r t z u i o p l k j h g f d s a y x c v n
m m n b v c x y a s d f g h j k l o i u z t r e w e q e s c r z b y a l e l a z y z r c s e w e r t z u i o b
p ú ů l k j h g f d s a y x c v n m b n v c x y x c v n m ů l k h j g h g f d s a s d f g h j k l b ů l k j
h g f d d s a q w e r t z u i o p o i u z b t r e w q w e r t z u i o p o i u z t t e r w e b w q e s c r z

Pracovní list č. 103

Adam trpělivě hádal.

$$4 - 1 - 1 + 4 + 4 + 5$$

Otočil dres naopak.

$$2 + 1 + 3 + 3 - 2 + 6$$

Smotal si provaz.

$$2 + 1 + 1 + 6 - 2 - 2$$

Arab celou noc spal.

$$4 - 1 - 1 + 3 + 1 + 1 + 1 + 2 + 5$$

---

1. Kanada	A. Mozart, sachr dort, Alpy
2. Japonsko	B. Údolí Králů, pyramidy, Suezský průplav
3. Holandsko	C. Mrakodrapy, Bílý dům, hamburgery
4. USA	D. Kultura Aztéků, tortilla, chilli papričky
5. Maďarsko	E. Olympijské hry, taverny, antika
6. Finsko	F. Panda velká, komunismus, zeď
7. Mexiko	G. Javorový list, sruby, lední hokej
8. Egypt	H. Hodinky, banky, čokoláda
9. Indie	I. Kimono, elektrika, sushi
10. Čína	J. Země tisíce jezer, lední hokej, sauna
11. Francie	K. Eiffelovka, koňak, Toulouse-Lautrec
12. Švýcarsko	L. Čardáš, tokajské víno, termální lázně
13. Řecko	M. Turban, kari, hinduismus
14. Rakousko	N. Dřeváky, tulipány, legalizace marihuany
15. Belgie	O. Oktoberfest, bundesliga, Volkswagen
16. Dánsko	P. Pizza, Leonardo, mafie
17. Velká Británie	Q. Karneval, Pelé, káva
18. Slovensko	R. Atomium, pralinky, Evropská unie
19. Brazílie	S. Andersen, Malá mořská víla, cyklistika
20. Irsko	T. Královna, Wimbledon, kanál La Manche
21. Německo	U. Halušky, Tatry, borovička

